

การออกแบบหนังสือสามมิติเรื่อง “เที่ยวไปในเพชรบูรณ์”
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์

วิทยานิพนธ์เสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการออกแบบสื่ออนวัตกรรม
พฤษภาคม 2559
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

**3D BOOK DESIGN OF PHETCHABUN “A CAN’T MISS CITY”
TO PROMOTE TOURISM IN PHETCHABUN PROVINCE**

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Bachelor of Fine and Applied Arts in Innovative Media Design**

May 2016

Copyright 2016 by Naresuan University

วิทยานิพนธ์ เรื่อง “การออกแบบหนังสือสามมิติเรื่องเที่ยวไปในเพชรบูรณ์
เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์”

ของ นางสาวศยา ภัทรกุลวราพร

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบสื่อวัฒนธรรม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(อาจารย์ลินดา อินทรลักษณ์)

..... ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(อาจารย์วิสิฐ จันมา)

..... กรรมการ
(ดร.दनัย เรียบสกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์จุมพล เพิ่มแสงสุวรรณ)

..... กรรมการ
(อาจารย์เสกสรรค์ ญาณปัญญานนท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์มยุรี สุกังคณาช)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชวลิต ดวงอุทา)

..... กรรมการ
(อาจารย์วิสิฐ อรุณรัตน์านนท์)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร. นิรัช สุดสังข์)
หัวหน้าภาควิชาศิลปะและการออกแบบ

ชื่อเรื่อง	การออกแบบหนังสือสามมิติเรื่อง "เที่ยวไปในเพชรบูรณ์" เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์
ผู้วิจัย	ยศยา ภัทรกุลวราพร
ที่ปรึกษา	อาจารย์ วิสิฐ จันมา
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศป.บ สาขาวิชาการออกแบบสื่อนวัตกรรม มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2559
คำสำคัญ	หนังสือสามมิติ

บทคัดย่อ

ในปัจจุบันผู้คนนั้นมีความเครียดในการดำเนินชีวิตมากมาย แต่คนนั้นก็ยังมีปัญหาที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการทำงาน การเรียนและอื่นๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อในด้านต่างๆ ได้เช่นกัน แต่คนก็มีวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันออกไป บางคนเลือกที่จะพักผ่อนอยู่บ้าน บางคนเลือกที่จะหากิจกรรมอื่นๆ ทำ และการท่องเที่ยวนั้นก็ก็เป็นอีกตัวเลือกหนึ่งที่ผู้คนนิยมกัน ซึ่งในปัจจุบันนี้ทุกภาคส่วนได้มีการรณรงค์ให้มีการท่องเที่ยวภายในประเทศมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

เมื่อพูดถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแล้ว ประเทศไทยก็มีหลายๆจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจ และจังหวัดเพชรบูรณ์ก็เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากมายเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางสถาปัตยกรรม แหล่งท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถาน ที่หลายๆคนนั้นยังไม่รู้จักเช่น แก่งบางระจัน แหล่งเรียนรู้แมงกะพรุนน้ำจืดที่มีหนึ่งเดียวของประเทศ อุทยานแห่งชาติภูเรือที่เขา คือ ที่เคยได้ชื่อว่าเป็นดินแดนแห่งคอมมิวนิสต์นั่นเอง หนังสือสามมิติ เรื่อง "เที่ยวไปในเพชรบูรณ์" นั้น จะนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวต่างๆในจังหวัดเพชรบูรณ์มากมาย ทั้งที่มีชื่อเสียงและที่คนส่วนน้อยมักจะรู้จัก ในรูปแบบของหนังสือ pop-up ที่มีรูปแบบที่น่าสนใจ มีการผสมผสานของภาพถ่ายจริงๆ และภาพประกอบเข้าด้วยกัน สีสันสดใส เพื่อสร้างความสนุกสนาน แปลกใหม่ไป และมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจไปจากหนังสือท่องเที่ยวอื่นๆ

ดังนั้นการจัดทำโครงการออกแบบหนังสือสามมิติ เรื่อง "เที่ยวไปในเพชรบูรณ์" เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรูปแบบของหนังสือ pop-up เพื่อเป็นการเพิ่มความตื่นตาตื่นใจและเข้าใจต่อเนื้อหาและความสนุกสนานในการอ่านหนังสือสามมิติเล่มนี้ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์อีกด้วย

ประกาศคุณูปการ

การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี เนื่องจากการที่ได้รับความอนุเคราะห์จากผู้ที่มีพระคุณหลายท่าน ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งในความกรุณาเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอขอบคุณ บิดา มารดา ที่เคารพรัก เพื่อนๆทุกท่าน ที่คอยมอบความรัก กำลังใจ คำแนะนำต่างๆและการสนับสนุนในการศึกษาที่มอบให้กับผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์วิสิษฐ จันมา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้สละเวลา ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและสร้างมุมมองใหม่ๆในการการทำงานเกี่ยวกับการออกแบบ คอยให้คำแนะนำตรวจสอบข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่ และขอบพระคุณสำหรับคำติชมต่างๆที่มีประโยชน์อย่างยิ่ง ที่เป็นแนวทางในการดำเนินงานวิจัยให้สำเร็จด้วยดีตลอดระยะเวลาในการศึกษา และการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะและการออกแบบคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอน มอบความรู้ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาที่ดีด้วยความเอาใจใส่ มาโดยตลอด

ขอขอบคุณเพื่อนๆพี่น้องๆทุกคนในภาควิชาศิลปะและการออกแบบคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ที่คอยร่วมทุกข์ร่วมสุขกันมา และคอยให้ความช่วยเหลือให้คำแนะนำให้กำลังใจซึ่งกันและกันในเรื่องต่างๆเสมอมาและบุคคลที่ข้าพเจ้ามิได้กล่าวถึง ขอขอบพระคุณอย่างยิ่ง

คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงจะมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยนี้ต่อทุกๆคนไม่มากนักน้อย

ยศยา ภัทรกุลวรภาพร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	1
	1.3 ขอบเขตของงานวิจัย.....	2
	1.4 วิธีการศึกษาและขั้นตอนการดำเนินงาน.....	2
	1.5 ขั้นตอนการดำเนินงาน.....	3
	1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
	2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย.....	4
	2.1.1 ประวัติเมืองเพชรบูรณ์.....	4
	2.1.2 กุทั่วมะเข็ญ.....	10
	2.1.3 อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง.....	13
	2.1.4 อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ.....	17
	2.1.5 ทุ่งทานตะวันบึงสามพัน.....	21
	2.1.6 แก่งบางระจัน.....	23
	2.1.7 อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ.....	25
	2.1.8 พระตำหนักเขาค้อ.....	27
	2.1.9 หมู่บ้านวัฒนธรรมบ้านเข็กน้อย.....	29
	2.1.10 วัดผาช่อนแก้ว.....	31
	2.1.11 พระพุทธมหาธรรมราชาเฉลิมพระเกียรติ.....	34
	2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีการออกแบบ.....	40
	2.2.1 การออกแบบหนังสือท่องเที่ยว.....	40
	1.) การจัดเลย์เอาต์.....	40
	2.) การเลือกใช้ขนาดและชนิดของฟอนต์.....	47

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.2.2 การตีพิมพ์.....	49
1.) การเลือกใช้ชนิดของกระดาษ.....	49
2.) การตีพิมพ์แบบต่างๆ.....	50
2.2.3 องค์ประกอบของหนังสือ.....	52
1.) ใบบ่มปก.....	52
2.) ปก.....	53
3.) ใบนึก.....	53
4.) ไบรองปก.....	53
5.) ปกใน.....	53
6.) หน้าลิขสิทธิ์.....	53
7.) หน้าอุทิศ.....	54
8.) คำนิยม.....	54
9.) คำนำ.....	54
10.) สารบัญ.....	54
11.) สารบัญภาพ.....	54
12.) เนื้อเรื่อง.....	54
13.) ภาคผนวก.....	54
14.) บรรณานุกรม.....	55
15.) ดัชนี.....	55
2.2.4 การออกแบบสามมิติ.....	55
2.2.5 การออกแบบหนังสือสามมิติ.....	56
2.3 หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย.....	57
2.3.1 ทางกายภาพ.....	57
2.3.2 ทางจิตใจ.....	61
2.4 กรณีศึกษา.....	68

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2.4.1 หนังสือป๊อป-อัฟ กรุงเทพมหานคร.....	68
2.4.2 หนังสือ Hansel and Gretel Pop Up Book.....	69
2.4.3 หนังสือ Pop-Up Haunted House Usborne.....	71
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	71
3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย.....	71
3.1.1 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ.....	78
3.2.1 สรุปข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ.....	80
3.3 ข้อมูลพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมาย.....	80
3.3.1 สรุปข้อมูลพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย.....	81
4 ผลการวิจัย.....	83
4.1 ส่วนที่ 1 แนวคิดในการออกแบบ.....	83
4.2 ส่วนที่ 2 ขั้นตอนของการทำงาน.....	83
5 บทสรุป.....	114
สรุปผลการวิจัย.....	114
อภิปรายผลการวิจัย.....	115
ข้อเสนอแนะ.....	115
ภาคผนวก.....	117
บรรณานุกรม.....	135
ประวัติผู้วิจัย.....	137

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
1 ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์.....	9
2 เว็บไซต์ภาพประจำจังหวัดเพชรบูรณ์.....	9
3 เว็บไซต์ภาพประจำจังหวัดเพชรบูรณ์.....	10
4 เว็บไซต์ภาพประจำจังหวัดเพชรบูรณ์.....	10
5 เว็บไซต์ภาพภูทับเบิก.....	12
6 เว็บไซต์ภาพภูทับเบิก.....	12
7 ภูทับเบิก.....	13
8 เว็บไซต์ภาพอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง.....	16
9 เว็บไซต์ภาพอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง.....	16
10 อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ.....	17
11 อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ.....	18
12 อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ.....	19
13 อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ.....	20
14 เว็บไซต์ภาพอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ.....	21
15 ทุ่งทานตะวันอำเภอบึงสามพัน.....	22
16 แก่งบางระจัน.....	24
17 เว็บไซต์ภาพแก่งบางระจัน.....	25
18 อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ.....	25
19 เว็บไซต์ภาพอนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ.....	27
20 เว็บไซต์ภาพพระตำหนักเขาค้อ.....	27
21 เว็บไซต์ภาพหมู่บ้านวัฒนธรรมชาวเขาน้ำเข็กน้อย.....	29
22 เว็บไซต์ภาพหมู่บ้านวัฒนธรรมชาวเขาน้ำเข็กน้อย.....	31
23 วัดผาชอนแก้ว.....	33
24 วัดผาชอนแก้ว.....	33
25 วัดผาชอนแก้ว.....	34
26 พระพุทธมหาธรรมราชาเฉลิมพระเกียรติ.....	35

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
27 พิธีอุ้มพระดำน้ำ.....	38
28 เว็บไซต์ภาพพระพุทธรูปมหาธรรมราชาเฉลิมพระเกียรติ.....	39
29 ช่องต่างๆของกริดในหน้าออกแบบ.....	42
30 เมนูสกริปต์กริด.....	44
31 คอลัมน์กริด.....	44
32 โมดูลาร์กริด.....	45
33 ไฮราซิคัลกริด.....	46
34 ตัวอักษรภาษาอังกฤษ.....	47
35 ตัวอักษรภาษาอังกฤษ.....	48
36 เครื่องพิมพ์.....	51
37 เว็บไซต์ภาพข้อมูลองค์ประกอบของหนังสือ.....	55
38 หนังสือป๊อปอัพ.....	57
39 หน้าปกหนังสือสามมิติกรุงเทพมหานคร.....	68
40 หนังสือสามมิติกรุงเทพมหานคร.....	68
41 หนังสือสามมิติเรื่อง Hansel and Gretel Pop Up Book.....	69
42 หนังสือสามมิติเรื่อง Hansel and Gretel Pop Up Book.....	70
43 หนังสือสามมิติเรื่อง Haunted House Usborne.....	71
44 แผ่นผังข้อมูลงานวิจัย.....	72
45 แผ่นผังข้อมูลงานวิจัย.....	73
46 แผ่นผังข้อมูลงานวิจัย.....	73
47 แผ่นผังข้อมูลงานวิจัย.....	74
48 แผ่นผังข้อมูลงานวิจัย.....	74
49 แผ่นผังข้อมูลงานวิจัย.....	75
50 แผ่นผังข้อมูลงานวิจัย.....	75
57 แผ่นผังข้อมูลงานวิจัย.....	76
52 แผ่นผังข้อมูลงานวิจัย.....	76

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
53 แผนผังข้อมูลงานออกแบบ.....	78
54 แผนผังข้อมูลงานออกแบบ.....	79
55 แผนผังข้อมูลงานออกแบบ.....	79
56 แผนผังข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย.....	80
57 ตัวอย่างสีที่ใช้ในงานออกแบบ.....	81
58 Mood & Tone.....	82
59 ตัวอย่างตัวหนังสือ.....	82
60 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	84
61 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	84
62 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	85
63 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	85
64 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	86
65 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	86
66 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	87
67 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	87
68 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	88
69 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	88
70 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	89
71 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	89
72 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	90
73 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	90
74 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	91
75 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	91
76 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	92
77 ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1.....	92

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
78	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1..... 93
79	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1..... 93
80	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 1..... 94
81	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ลงสีครั้งที่ 1..... 94
82	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ลงสีครั้งที่ 1..... 95
83	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 95
84	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 96
85	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 96
86	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 97
87	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 97
88	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ลงสี ครั้งที่ 2..... 98
89	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 98
90	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 99
91	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 99
92	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 100
93	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 100
94	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 101
95	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 101
96	ร่างแบบและออกแบบ Mock Up ครั้งที่ 2..... 102
97	ร่างแบบและลงสีทั้งหมดครั้งที่ 3..... 102
98	ร่างแบบและลงสีทั้งหมดครั้งที่ 3..... 103
99	ร่างแบบและลงสีทั้งหมดครั้งที่ 3..... 103
100	ร่างแบบและลงสีทั้งหมดครั้งที่ 3..... 104
101	ร่างแบบและลงสีทั้งหมดครั้งที่ 3..... 104
102	ร่างแบบและลงสีทั้งหมดครั้งที่ 3..... 105

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า	
103	ร่างแบบและลงสีทั้งหมดครั้งที่ 3.....	105
104	ร่างแบบและลงสีทั้งหมดครั้งที่ 3.....	106
105	ร่างแบบและลงสีทั้งหมดครั้งที่ 3.....	106
106	ร่างแบบและลงสีทั้งหมดครั้งที่ 3.....	107
107	แบบหน้าปกครั้งที่ 1.....	107
108	แบบหน้าปกครั้งที่ 2.....	108
109	ผลงานสมบูรณ์ก่อนเข้าเล่ม.....	108
110	ผลงานสมบูรณ์ก่อนเข้าเล่ม.....	109
111	ผลงานสมบูรณ์ก่อนเข้าเล่ม.....	109
112	ผลงานสมบูรณ์ก่อนเข้าเล่ม.....	110
113	ผลงานสมบูรณ์ก่อนเข้าเล่ม.....	110
114	ผลงานสมบูรณ์ก่อนเข้าเล่ม.....	111
115	ผลงานสมบูรณ์ก่อนเข้าเล่ม.....	111
116	ผลงานสมบูรณ์ก่อนเข้าเล่ม.....	112
117	ผลงานสมบูรณ์ก่อนเข้าเล่ม.....	112
118	ผลงานสมบูรณ์ก่อนเข้าเล่ม.....	113
119	จัดเตรียมแสดงผลงาน.....	118
120	จัดเตรียมแสดงผลงาน.....	118
121	จัดเตรียมแสดงผลงาน.....	119
122	จัดเตรียมแสดงผลงาน.....	119
123	บูธแสดงผลงาน.....	120
124	บูธแสดงผลงาน.....	120
125	บูธแสดงผลงาน.....	121
126	งานจัดแสดงผลงาน.....	121
127	กลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา.....	122

สารบัญญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
128 กลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา.....	122
129 ผู้เข้าชมผลงาน.....	123
130 ผู้เข้าชมผลงาน.....	123
131 ผู้เข้าชมผลงาน.....	124
132 ผู้เข้าชมผลงาน.....	124
133 ผู้เข้าชมผลงาน.....	125
134 ผู้เข้าชมผลงาน.....	125
135 ผู้เข้าชมผลงาน.....	126
136 ผู้เข้าชมผลงาน.....	126
137 แบบสอบถาม.....	127
138 แบบสอบถาม.....	127
139 แบบสอบถาม.....	128
140 แบบสอบถาม.....	128
141 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	129
142 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	129
143 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	130
144 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	130
145 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	131
146 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	131
147 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	132
148 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	132
148 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	133
150 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	133
151 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	134
152 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน.....	134

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงขั้นตอนการดำเนินงาน.....	3
---	------------------------------	---

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันผู้คนนั้นมีความเครียดในการดำเนินชีวิตมากมาย แต่คนนั้นก็ยังมีปัญหาที่แตกต่างกันออกไป ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการทำงาน การเรียนและอื่นๆ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อในด้านต่างๆได้เช่นกัน แต่คนนั้นก็มีการแก้ปัญหาที่แตกต่างกันออกไป บางคนเลือกที่จะพักผ่อนอยู่บ้าน บางคนเลือกที่จะหากิจกรรมอื่นๆทำ และการท่องเที่ยวนั้นก็ก็เป็นอีกตัวเลือกหนึ่งที่ผู้คนนิยมกัน ซึ่งในปัจจุบันนี้ทุกภาคส่วนได้มีการรณรงค์ให้มีการท่องเที่ยวภายในประเทศมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

เมื่อพูดถึงแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติแล้ว ประเทศไทยก็มีหลายๆจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจ และจังหวัดเพชรบูรณ์ก็เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากมายเช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวทางสถาปัตยกรรม แหล่งท่องเที่ยวทางพระพุทธศาสนาและแหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถาน ที่หลายๆคนนั้นยังไม่รู้จักเช่น แก่งบางระจัน แหล่งเรียนรู้แมงกะพรุนน้ำจืดที่มีหนึ่งเดียวของประเทศ อุทยานแห่งชาติเขาค้อ ที่ได้ชื่อว่าเป็นดินแดนแห่งคอมมิวนิสต์นั่นเอง หนังสือสามมิติ เรื่อง "เที่ยวไป ในเพชรบูรณ์" นั้น จะนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวต่างๆในจังหวัดเพชรบูรณ์มากมาย ทั้งที่มีชื่อเสียงและที่คนส่วนน้อยมักจะรู้จัก ในรูปแบบของหนังสือ pop-up ที่มีรูปแบบที่น่าสนใจ มีการผสมผสานของภาพถ่ายจริงๆ และภาพประกอบเข้าด้วยกัน สีสันสดใส เพื่อสร้างความสนุกสนาน แปลกใหม่ไป และมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจไปจากหนังสือท่องเที่ยวอื่นๆ

ดังนั้นการจัดทำโครงการออกแบบหนังสือสามมิติ เรื่อง "เที่ยวไป ในเพชรบูรณ์" เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ ในรูปแบบของหนังสือ pop-up เพื่อเป็นการเพิ่มความตื่นตาตื่นใจและเข้าใจต่อเนื้อหาและความสนุกสนานในการอ่านหนังสือสามมิติเล่มนี้ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์อีกด้วย

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษากระบวนการสร้างสรรค์การออกแบบหนังสือสามมิติ
2. เพื่อศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์

3. เพื่อศึกษาและออกแบบ หนังสือท่องเที่ยวสามมิติให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ ให้
เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย วัยผู้ใหญ่ตอนต้น อายุ 18-35 ปี

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

3.1 ขอบเขตของประชากรกลุ่มเป้าหมาย

1.กลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยว

2.กลุ่มเป้าหมายวัยผู้ใหญ่ตอนต้นอายุ 18-35 ปี

3.2 ขอบเขตของผลงานออกแบบสร้างสรรค์

1.หนังสือสามมิติเรื่อง"เที่ยวไป ในเพชรบูรณ์"จำนวน 10 สถานที่ 1 เล่ม

2.ปกหนังสือ หน้า-หลัง (ปกแข็ง) จำนวน 2 หน้า

1.4 วิธีการศึกษาและขั้นตอนการดำเนินงาน

1.หาข้อมูลและลงพื้นที่สำรวจแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์

2.วิเคราะห์ข้อมูลที่หามา

3.สร้างแนวคิด

4.พัฒนาแบบร่าง

5.สรุปแบบร่าง

6.ผลิตผลงาน

7.แก้ปัญหา/ตรวจสอบ

8.แสดงผลงาน

ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม	เดือน												
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1. สืบค้นข้อมูล/รวบรวมเอกสาร	←→												
2. วิเคราะห์ข้อมูล/สังเคราะห์ข้อมูล	←→	→											
3. สร้างแนวคิด		←→	→										
4. ร่างแบบงาน		←→	→										
5. ถ่ายรูป				←→	→								
6. เริ่มดำเนินงาน				←→	→								
7. ตรวจสอบข้อมูล						←→	→						
8. พิมพ์งาน							←→	→					
9. ตรวจสอบงาน							←→	→					
10. จัดทำรายงาน							←→	→					

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

หนังสือสามมิติ (Pop-up books) เป็นหนังสือกิ่งของเล่น ที่สร้างความตื่นตาตื่นใจให้แก่เด็ก หนังสือประเภทนี้มักให้ความสำคัญกับเทคนิคและความหวิหวิหา รูปเล่มนอกจากจะมีภาพ มีตัวหนังสือแล้ว ยังมีสิ่งอื่นที่แปลกแยกไปจากหนังสือธรรมดา กล่าวคือ ภาพในเล่มนี้ จะโผล่ออกมาจากพื้นของกระดาษได้ ลักษณะเด่นของหนังสือประเภทนี้อยู่ที่ความน่าตื่นตื้น การมีกลไกที่ซับซ้อนสามารถดึงดูดความสนใจได้

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงกระบวนการสร้างสรรค์และออกแบบหนังสือสามมิติ
2. ทำให้ทราบถึงการศึกษารออกแบบหนังสือแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับจังหวัดเพชรบูรณ์
3. ทำให้ผู้อ่านได้ทราบสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ที่น่าสนใจในจังหวัดเพชรบูรณ์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง หนังสือ 3 มิติ เรื่อง “เที่ยวไปในเพชรบูรณ์” เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้ศึกษาแบ่งข้อมูลเป็นส่วนต่างๆดังนี้

ข้อมูลในการศึกษาค้นคว้า

1. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย
2. ข้อมูลเกี่ยวกับทฤษฎีการออกแบบ ในเรื่องที่ทำกรวิจัย
3. ข้อมูลพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย
4. กรณีศึกษา

2.1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย

2.1.1 ประวัติเมืองเพชรบูรณ์

จังหวัดเพชรบูรณ์มีตำแหน่งทางภูมิศาสตร์ในเขตภาคเหนือตอนล่างของประเทศไทย ลักษณะทางกายภาพนั้นเป็นที่ราบลุ่มแบบท้องกระทะ ประกอบด้วยเนินเขา ป่า และที่ราบเป็นตอนๆสลับกันไป พื้นที่มีลักษณะลาดชันจากเหนือลงไปได้ ตอนเหนือมีทิวเขาสูง ตอนกลางเป็นที่ราบและมีเทือกเขาขนานกันไปทั้งสองข้างมีลักษณะเป็นรูปเกือกม้า มีแม่น้ำป่าสักเป็นแม่น้ำสายสำคัญโดยไหลจากจังหวัดเลย เพชรบูรณ์ ผ่านไปสู่จังหวัดลพบุรี สระบุรี และพระนครศรีอยุธยา ลงสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ตามลำดับ จึงส่งผลให้พื้นที่มีทรัพยากรธรรมชาติมากมาย ดินมีสภาพอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชทำการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมปัจจัยการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

กล่าวถึงหลักฐานทางประวัติศาสตร์เมืองเพชรบูรณ์นั้นเริ่มจาก ชื่อของจังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อครั้งโบราณน่าจะชื่อว่าเมือง “เพชรบูรณ์” ตามที่ปรากฏในจารึกลานทองคำ ที่พบจากเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ วัดมหาธาตุ ซึ่งหมายถึงเมืองแห่งพืชพันธุ์ธัญญาหาร แต่ในระยะหลังต่อมาแปรเปลี่ยนเป็น “เพชรบูรณ์” กลายความหมายเป็นเมืองที่อุดมด้วยเพชร และได้นำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัด

จากการศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดีที่ผ่านมา พบว่ามีร่องรอยหลักฐานการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในพื้นที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ปรากฏอยู่ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์เรื่อยมา จนกระทั่งถึงในสมัยประวัติศาสตร์อย่างต่อเนื่อง โดยในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ที่มนุษย์ยังไม่รู้จักการใช้ตัวอักษรในการบันทึก สื่อสารและถ่ายทอดนั้น พบว่ามนุษย์ในสมัยนั้น มีการดำรงชีวิตอยู่ด้วยการหาตามธรรมชาติ อาศัยอยู่ในถ้ำเพิงผา รู้จักเพาะปลูกพืชบางชนิด เลี้ยงสัตว์ มีเทคโนโลยีในการผลิตเครื่องมือเครื่องใช้แบบง่ายๆ เชื้อในเรื่องธรรมชาติ และมีประเพณีการฝังศพ จนกระทั่งพัฒนาขึ้นเป็นสังคมเมืองขนาดใหญ่และมีเทคโนโลยีในการผลิตที่ซับซ้อนมากขึ้น เป็นลำดับ

บริเวณที่ปรากฏร่องรอยในสมัยก่อนประวัติศาสตร์นั้น พบหลายพื้นที่ของจังหวัด ได้แก่ ด้านทิศตะวันตกที่อำเภอวังโป่ง อำเภอชนแดน พบเครื่องมือเครื่องใช้ประเภทหินขัด เช่น กำไลหิน และขวานหิน กำหนดอายุอยู่ในราว ๓,๐๐๐ – ๔,๐๐๐ ปีมาแล้ว ด้านทิศใต้ที่อำเภอบึงสามพัน อำเภอวิเชียรบุรี และที่อำเภอศรีเทพ ซึ่งมีเมืองโบราณศรีเทพ เป็นเมืองที่มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน รวมทั้งเป็นเมืองโบราณในยุคต้นประวัติศาสตร์ที่มีขนาดใหญ่และเก่าแก่ที่สุดในจังหวัดเพชรบูรณ์ มีอายุเก่าแก่ไปกว่า ๒,๐๐๐ ปี และยังถือได้ว่าแหล่งโบราณคดีที่พบบริเวณนี้มีวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับชุมชนโบราณในจังหวัดลพบุรีและบริเวณลุ่มแม่น้ำป่าสักอีกด้วย

บริเวณด้านทิศเหนือที่อำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า และอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ ในปัจจุบันได้พบหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์เช่นเดียวกัน ทั้งชิ้นส่วนโครงกระดูกมนุษย์ที่ฝังร่วมกับสิ่งของเครื่องใช้ เครื่องประดับทำจากโลหะ แก้ว หิน และพบตะกั่ว โลหะ ซึ่งเป็นหลักฐานทางด้านโลหกรรมในพื้นที่แถบนี้

ต่อมาเมื่อมนุษย์รู้จักการใช้ตัวอักษรแล้ว ได้ถือได้ว่าเข้าสู่ช่วงสมัยประวัติศาสตร์ โดยอาจเริ่มนับตั้งแต่ สมัยที่รับวัฒนธรรมทวารวดี หลักฐานที่ปรากฏชัดเจนในช่วงนี้ได้แก่ที่เมืองศรีเทพ ซึ่งเป็นเมืองโบราณที่มีคูน้ำคันดินล้อมรอบ และมีร่องรอยการติดต่อสัมพันธ์กับแหล่งชุมชน ซึ่งมีวัฒนธรรมแบบทวารวดีในที่ราบลุ่มแม่น้ำป่าสักและแม่น้ำเจ้าพระยา มีศาสนสถานที่เป็นสถูปเจดีย์เนื่องในศาสนาพุทธ เช่น เขาค้างใน และเขาค้างนอก โบราณวัตถุที่เกี่ยวข้องกับศาสนา ทั้งธรรมจักร พระพุทธรูป และพระโพธิสัตว์จำนวนมาก มีจารึกอักษรปัลลวะและหลังปัลลวะ จารึกเนื้อหาเกี่ยวศาสนาเป็นส่วนใหญ่ มีอายุอยู่ในช่วง ๑,๒๐๐ – ๑,๔๐๐ ปีมาแล้ว

ในช่วงประมาณ ๘๐๐ – ๙๐๐ ปีมาแล้ว อิทธิพลของเขมรได้แผ่มาถึงเมืองศรีเทพ เช่นเดียวกับกับ เมืองโบราณในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลางของประเทศไทย มีรูปเคารพและปราสาทอิทธิพลเขมรสร้างขึ้นเนื่องในศาสนาฮินดู เช่น ปราสาทศรีเทพ ปราสาทสองพี่น้อง และปราสาทฤๅษี จนกระทั่งถึงรัชสมัยของพระเจ้าชัยวรมันที่ ๗ กษัตริย์แห่งเขมรที่

แผ่ขยายอำนาจมาถึงยังดินแดนแถบนี้ เมืองศรีเทพก็เจริญอยู่เป็นช่วงสุดท้าย และหลังจากนั้น ร่องรอยของเมืองเมืองนี้ก็ได้ขาดหายไป

ในช่วงสมัยสุโขทัย เมืองเพชรบูรณ์มีฐานะเป็นเมืองแคว้นด้านตะวันออกเฉียงใต้ พ่อขุนรามคำแหงได้แผ่ขยายอาณาเขตอย่างกว้างขวาง ซึ่งมีข้อความตอนหนึ่งกล่าวถึงการแผ่ขยายมาถึงพื้นที่ด้านตะวันออกของสุโขทัย ตามศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงหลักที่ ๑ ด้านที่ ๔ และศิลาจารึกหลักที่ ๙๓ วัดโคกการาม ด้านที่ ๒ พ.ศ. ๑๙๔๙

จากศิลาจารึกหลักที่ ๑ คำว่า "ลุมบาจาย" นั้น เชื่อว่าได้แก่เมืองหล่มเก่า และศิลาจารึกหลักที่ ๙๓ คำว่า "วิชัยปุระ" เชื่อว่าเป็นเมืองเพชรบูรณ์ แสดงให้เห็นว่าอาณาเขตของกรุงสุโขทัย ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราชและสมัยพระมหาดรรมราชาลิไทย (พ.ศ. ๑๙๑๑) มีเมืองเพชรบูรณ์เป็นรัฐสีมา

ก่อนที่กรุงสุโขทัยจะรุ่งเรืองขึ้นมานั้น จารึกสุโขทัยหลักที่ ๒ (จารึกวัดศรีชุม) ได้ปรากฏชื่อพ่อขุนผาเมือง (โอรสพ่อขุนนาวนำถุม ผู้ครองเมืองราด) ร่วมกับพ่อขุนบางกลางหาว ทำการยึดเมืองสุโขทัยคืนจากขอมสมาสไหลญล้าพง และได้ให้พ่อขุนบางกลางหาวเป็นกษัตริย์ครองเมืองสุโขทัยต่อไป ชาวเพชรบูรณ์จึงเคารพนับถือและได้สร้างอนุสาวรีย์ของท่านไว้ที่อำเภอหล่มสัก เพื่อรำลึกถึงคุณความดีของพระองค์สืบไป

หลักฐานทางโบราณคดีซึ่งเป็นที่ชี้ชัดว่า "เมืองเพชรบูรณ์" เป็นรัฐสีมาของสุโขทัย ได้แก่ พระเจดีย์ทรงดอกตูมหรือทรงพุ่มข้าวบิณฑ์ ของวัดมหาธาตุเมืองเพชรบูรณ์ เช่นเดียวกับวัดมหาธาตุของสุโขทัย เมืองอื่นๆ ซึ่งจัดว่าเป็นสถาปัตยกรรมแบบสุโขทัยแท้ และในการขุดค้นทางโบราณคดีที่พระเจดีย์ทรงดอกบัวตูม วัดมหาธาตุ เมืองเพชรบูรณ์ ของกรมศิลปากร เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๐ ได้พบศิลปวัตถุมากมาย เช่น เครื่องสังคโลกของไทย และเครื่องถ้วยกับตุ๊กตาจีน

ในสมัยอยุธยา เมืองเพชรบูรณ์ขึ้นกับกรุงศรีอยุธยา ในช่วงพระบรมไตรโลกนาถ (พ.ศ. ๑๙๙๑ - ๒๐๓๑) ได้กล่าวถึงศักดิ์นาข้าราชการที่มียศสูงสุด มีศักดิ์นาหนึ่งหมื่น หนึ่งในนั้น ได้แก่ พระยาเพชรรัตนสงคราม (ประจำเพชรบูรณ์) และในช่วงเวลาเดียวกัน เมืองศรีธมมอรัณ (ศรีเทพ) ขึ้นทำเนียบเป็นหัวเมืองรวมอยู่ด้วย ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการเมืองเป็นที่ พระศรีธมมอรัณ ตามชื่อเขาแก้วหรือเขาธมมอรัณ ซึ่งเป็นเขาสำคัญของเมือง เมืองเพชรบูรณ์ยังถูกกล่าวถึงอีกหลายครั้งในฐานะหัวเมืองสำคัญ ดังปรากฏในพงศาวดารไทยรอบพม่า สรุปความได้ว่าในสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิได้ถูกพระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองแห่งพม่ายกทัพมาตี ได้มีกองทัพจากพระไชยเชษฐาธิราชแห่งนครเวียงจันทน์ในฐานะพันธมิตร ยกทัพมาช่วยทางด้านนครไทย เข้ามาทางเมืองเพชรบูรณ์

ในสมัยพระมหาธรรมราชา เกิดเหตุการณ์พระยาละแวกเจ้าแผ่นดินเขมร ยกทัพมา รุกรานหลายครั้ง ในพ.ศ.๒๑๒๕ พระยาละแวกส่งทัพโดยมีพระทศราชาและพระสุรินทรราชาเข้าตี เมืองนครราชสีมา เมื่อได้แล้วจึงเตรียมเคลื่อนทัพไปตีเมืองสระบุรี ในคราวนั้นสมเด็จพระนเรศวร มหาราช ได้ให้พระศรีธมมอริศน์(เจ้าเมืองศรีเทพ สมัยนั้นเรียกว่าเมืองท่าโรง) และพระชัยบุรี (เจ้าเมืองชัยบาดาล) เป็นผู้นำกองทัพหัวเมืองเข้าร่วมขับไล่ข้าศึกจนแตกพ่ายไป

สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงวิเคราะห์ว่า เมืองเพชรบูรณ์สร้างขึ้นมา ๒ ยุค บนบริเวณเดียวกัน ยุคแรกคงอยู่ในเวลาที่เมืองสุโขทัยหรือพิษณุโลกเป็นศูนย์กลางการ ปกครอง เพราะสร้างเมืองเอาลำน้ำป่าสักไว้กลางเมืองลักษณะเดียวกับเมืองพิษณุโลก แนว กำแพงเมืองกว้างยาวด้านละ ๘๐๐ เมตร ยุคที่ ๒ น่าจะสร้างขึ้นในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ มหาราชแห่งกรุงศรีอยุธยา ด้วยมีป้อมและกำแพงลักษณะเดียวกับป้อมกำแพงเมืองที่สร้างที่ลพบุรี เป็นแต่รั้วแนวกำแพงเมืองเล็กลงกว่าเดิม

สมัยกรุงธนบุรี พ.ศ. ๒๓๑๘ กองทัพพม่าโดยอะแซหุ่นกี้ ยกทัพมาตีกรุงธนบุรี ได้ล้อม เมืองพิษณุโลกไว้ เจ้าพระยาจักรี (พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช) และ เจ้าพระยาสุรสีห์ ได้ตีฝ่านำทัพออกมาได้ และมาชุมนุมพักทัพสะสมเสบียงที่เมืองเพชรบูรณ์

ในช่วงสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ ชื่อเมืองเพชรบูรณ์และศรีเทพ (สีเทพ) ยังปรากฏใน เอกสารสมุดไทยคำบอกข่าวการสวรรคตของรัชกาลที่ ๒ ในฐานะหัวเมืองขึ้นกรมมหาดไทย

ในสมัยรัชกาลที่ ๓ มีการยกฐานะของเมืองและเปลี่ยนชื่อเมืองจากศรีเทพเป็นวิเชียรบุรี และสร้างเมืองหล่มสักขึ้น โดยสมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพสันนิษฐานว่า เดิมบริเวณ หล่มเก่ามี "เมืองลม" หรือ "เมืองหล่ม" ในสมัยสุโขทัยซึ่งเป็นเมืองที่ชาวเวียงจันทน์และหลวงพระ บางมาอาศัยอยู่จำนวนมาก ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๔ มีการเปลี่ยนแปลงนามเจ้าเมืองเพชรบูรณ์ และเมืองวิเชียรบุรี ซึ่งใช้ชื่อเดิมมาแต่สมัยอยุธยา

ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ปี มีการรวบรวมหัวเมืองตามชายแดนที่สำคัญตั้งเป็นเขตการปกครอง ใหม่ ขึ้นเป็นมณฑล ในปีพ.ศ.๒๔๔๒ มณฑลเพชรบูรณ์ได้ตั้งขึ้นเป็นอิสระเนื่องจากท้องที่มีภูเขา ล้อมรอบ การคมนาคมกับมณฑลอื่นไม่สะดวก ลำบากแก่การติดต่อราชการ และโอนเมืองหล่มสัก อำเภอล่มเก่า อำเภอวังสะพุง มาขึ้นกับมณฑลเพชรบูรณ์ ยุบเมืองวิเชียรบุรีเป็นอำเภอ โอน อำเภอบัวชุม อำเภอชัยบาดาลขึ้นกับเมืองเพชรบูรณ์ มณฑลเพชรบูรณ์จึงมีสองเมือง คือ หล่มสัก กับเพชรบูรณ์ ผู้บริหารราชการเป็นตำแหน่งข้าหลวงเทศาภิบาล ผู้ดำรงตำแหน่งคนแรก คือ พระยาเพชรรัตน์สงคราม (เฟื่อง)

พ.ศ.๒๔๔๗ ได้ยุบมณฑลเพชรบูรณ์ และได้ตั้งเป็นมณฑลอีกในปี พ.ศ.๒๔๕๐ และได้ยุบอีกครั้งในปี พ.ศ.๒๔๕๙ จังหวัดเพชรบูรณ์ในขณะนั้นมี ๔ อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอวัดป่า(หล่มสัก) อำเภอวิเชียรบุรี และกิ่งอำเภอชนแดน จนกระทั่ง พ.ศ.๒๔๗๖ ได้ยกเลิกมณฑลต่างๆ ทั่วประเทศ

ในสมัยรัชกาลที่ ๖ มีหลักฐานเอกสารแสดงให้เห็นว่า ทุกอำเภอมียุคนหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่คละกันไป ทั้งชาวจีน พม่า ลาว เขมร เงี้ยว แวก มอญ มีอาชีพทำไร่ยาสูบ ทำนา ทำไร่ช้อย และเลี้ยงไหม

ช่วงปลายสงครามโลกครั้งที่ ๒ ในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ปี พ.ศ.๒๔๘๖ ได้วางแผนการจัดสร้างนครบาลเพชรบูรณ์ เพื่อเป็นเมืองหลวงแห่งใหม่ แทนกรุงเทพฯ โดยให้กรุงเทพฯเป็นเมืองท่า ในขณะที่เดียวกันก็ใช้เพชรบูรณ์เป็นฐานทัพในการขับไล่ญี่ปุ่นด้วย และตั้งอยู่ในทำเลที่เหมาะสม ห่างจากกรุงเทพ ๓๔๖ กิโลเมตร สามารถติดต่อกับประเทศจีนโดยผ่านพม่าและลาวได้สะดวกเช่นกัน นอกจากนี้แล้วหากเกิดเหตุการณ์ในภาวะสงคราม การขัดแย้งระหว่างประเทศ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา และอังกฤษในขณะนั้น เพชรบูรณ์จะเป็นสถานที่ที่ปลอดภัย แต่เนื่องจากระเบียบการบริหารนครบาลเพชรบูรณ์ไม่ผ่านความเห็นชอบจากสภาผู้แทนราษฎร ทำให้ต้องยกเลิกไป แต่อย่างไรก็ตามได้มีการพัฒนาปรับปรุง และสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งอาคารสถานที่ขึ้นมากมายในจังหวัดเพชรบูรณ์ ณ ช่วงเวลานี้ และทำให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางขึ้น

ในช่วงระหว่างปี พ.ศ.๒๕๑๐ - ๒๕๒๕ บริเวณพื้นที่รอยต่อ ๓ จังหวัด (เพชรบูรณ์ พิษณุโลก และเลย) พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทยที่ต้องการยึดอำนาจและเปลี่ยนแปลงการปกครอง ได้แทรกซึมและครอบครอง มีผู้ก่อการร้ายเข้าต่อสู้กับฝ่ายรัฐบาล หลังจากที่สู้รบเป็นเวลา ๑๕ ปีเศษ รัฐบาลจึงได้รับชัยชนะ ปัจจุบันจึงยังมีสถานที่หลงเหลืออยู่เป็นอนุสรณ์บนเทือกเขาคือที่เคยเป็นสมรภูมิการสู้รบทางอุดมการณ์ และกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่งหนึ่งในปัจจุบัน หลังจากนั้นเมืองเพชรบูรณ์ก็มีรูปแบบการปกครองดังเช่นในปัจจุบัน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า พื้นที่ของจังหวัดเพชรบูรณ์ มีหลักฐานการปรากฏอยู่ของชุมชนในแถบลุ่มแม่น้ำป่าสักมาตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย จากนั้นได้รับอารยธรรมจากภายนอก ได้แก่วัฒนธรรมทวารวดีและวัฒนธรรมเขมรโบราณ ทำให้ชุมชนเหล่านั้นมีพัฒนาการด้านต่างๆจนกลายเป็นสังคมเมืองขนาดใหญ่สืบมา เมื่อเข้าสู่ช่วงสมัยสุโขทัย เมืองเพชรบูรณ์มีฐานะเป็นเมืองแคว้นแคว้นของกรุงสุโขทัย และในสมัยกรุงศรีอยุธยา มีเมืองเพชรบูรณ์และเมืองศรีเทพเป็นเมืองสำคัญและต่อเนื่องจนถึงช่วงสมัยรัตนโกสินทร์ ต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงและแบ่ง

เขตการปกครองอีกหลายครั้ง จนครั้งหนึ่งเมืองเพชรบูรณ์เกือบมีฐานะเป็นเมืองหลวงของประเทศไทยแทนกรุงเทพฯ ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม และหลังจากนั้นได้มีการปรับปรุงพัฒนาด้านต่างๆมากมาย จนกระทั่งเป็นเมืองเพชรบูรณ์ในปัจจุบัน

(อ้างอิง : http://www.phetchabun.go.th/data_detail.php?content_id=70 . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

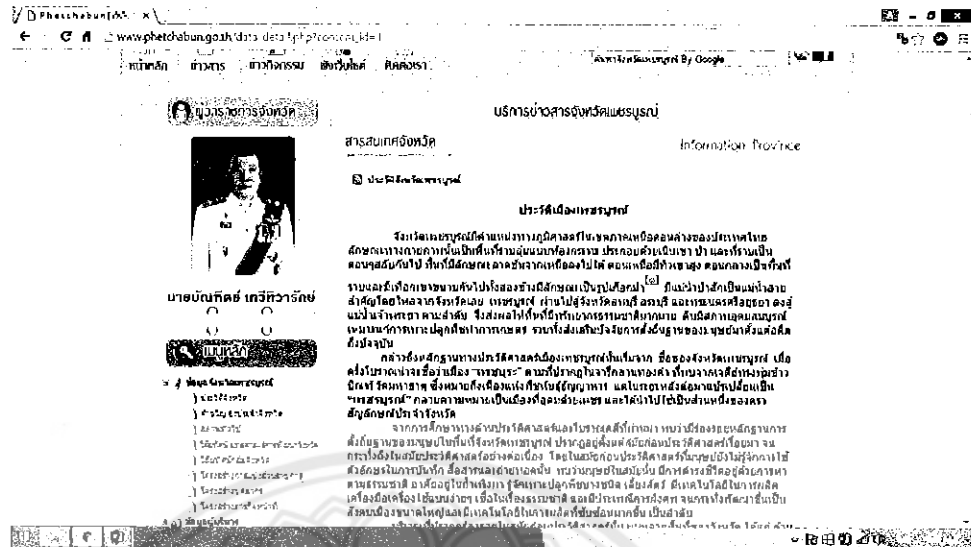
ภาพที่ 1 : ตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดเพชรบูรณ์

ที่มา : <http://www.logothailand.com>

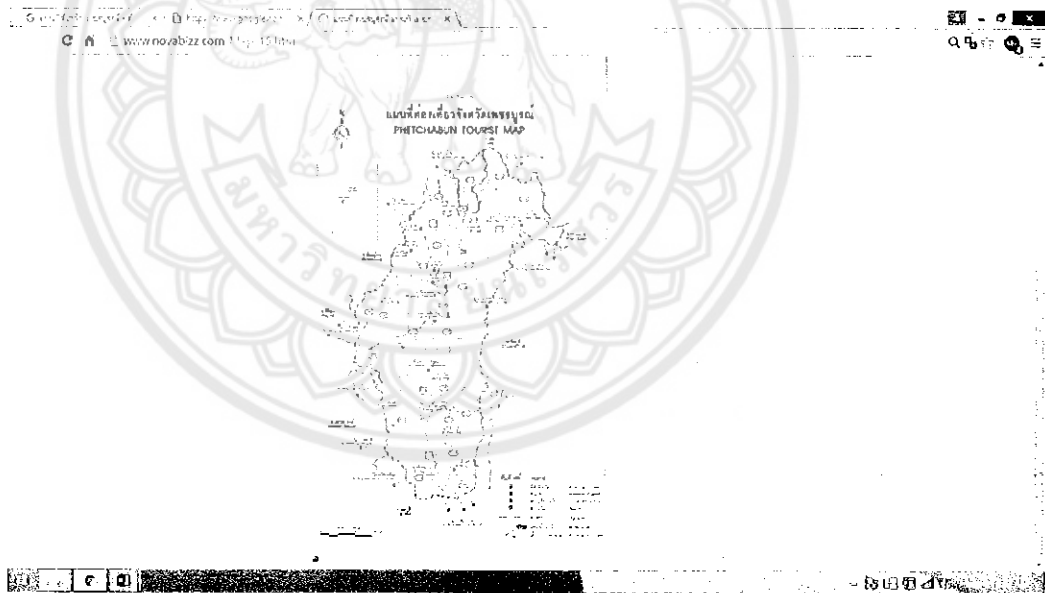
ภาพที่ 2 : เว็บไซต์ประวัติจังหวัดเพชรบูรณ์

ที่มา : www.phetchabun.go.th

ภาพที่ 3 : เว็บไซต์ประวัติจังหวัดเพชรบูรณ์

ที่มา : www.petchabun.go.th

ภาพที่ 4 : เว็บไซต์ภาพแสดงแผนที่จังหวัดเพชรบูรณ์

ที่มา : www.novabizz.com

2.1.2 ภูทับเบิก

ภูทับเบิก เป็นยอดเขาที่สูงที่สุดในจังหวัดเพชรบูรณ์ ตั้งอยู่ที่บ้านทับเบิก ตำบลวังบาล ห่างจากอำเภอหล่มเก่า 40 กิโลเมตร ตามเส้นทางจากหล่มเก่าไปภูหินร่องกล้า หรือห่างจากตัวจังหวัดเพชรบูรณ์ประมาณ 90 กิโลเมตร ภูทับเบิก มีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,768 เมตร เป็น

จุดที่สูงที่สุดของเพชรบูรณ์ มีสภาพภูมิประเทศที่สวยงามด้วยธรรมชาติแบบทะเลภูเขา มีอากาศบริสุทธิ์ สภาพภูมิอากาศเย็นสบายตลอดปี เนื่องจากร่องลมเย็นจากเทือกเขาหิมาลัยและอยู่บนที่สูงจึงสามารถมองเห็นทิวทัศน์ได้กว้างไกล โดยช่วงเช้าจะมองเห็นกลุ่มเมฆ และทะเลหมอกตัดกับยอดเทือกเขาเพชรบูรณ์

นอกจากนี้ ภูทับเบิก ยังเป็นสถานที่ที่สำคัญของจังหวัดเพชรบูรณ์ คือเป็นจุดรองรับน้ำฟ้ากลางหาว (เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2542) เพื่อนำไปรวมเป็นน้ำเขื่อนอ้อมเกล้า ถวายเป็นน้ำพระพุทธรณ์ศักดิ์สิทธิ์ ในพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542

ปัจจุบัน ภูทับเบิก เป็นที่ตั้งของหมู่บ้านชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ซึ่งได้อพยพมาอาศัยอยู่ที่บ้านทับเบิก หมู่ที่ 14 และหมู่ที่ 16 โดยอยู่ในความดูแลของศูนย์พัฒนาส่งเสริมชาวเขาจังหวัดเพชรบูรณ์ ประกอบด้วยอาชีพทำการเกษตรแบบขั้นบันไดตามเชิงเขา ในช่วงปลายฝนต้นหนาว จะพบเห็นไร่กะหล่ำปลีอยู่สองข้างถนนสู่ทับเบิกสวยงาม ในราวเดือนธันวาคม-มกราคม จะมี ดอกซากุระ หรือนางพญาเสือโคร่ง สีส้มพวยบานสะพรั่งไปทั้งภูเขา

นอกจากนี้ ในยามค่ำคืนยังมองเห็นแสงไฟระยิบระยับจากบ้านเรือนในอำเภอหล่มสัก ที่อยู่เบื้องล่าง เปรียบได้กับ "ดาวบนดิน" จากสภาพดังกล่าว ทำให้ภูทับเบิกเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ และดึงดูดนักท่องเที่ยวที่นิยมสัมผัสบรรยากาศที่หนาวเย็น วิถีชีวิตชาวเขา และแหล่งธรรมชาติที่บริสุทธิ์ ภายใต้คำกล่าวที่ว่า "นอนทับเบิก สัมผัสความหนาว ดูดาวบนดิน" โดยมีสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณหมู่บ้านทับเบิกและจุดชมวิวยังมีบ้านพัก เต็นท์ และร้านอาหารเปิดบริการแก่นักท่องเที่ยว

จากเพชรบูรณ์ ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 ประมาณ 40 กิโลเมตร ถึงสี่แยกหล่มสัก ตรงไปตามทางหลวงหมายเลข 203 อีก 13 กิโลเมตร พบป้ายบอกทางไปอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตามทางหลวง 2011 และทางหลวงหมายเลข 2331 อีก 40 กิโลเมตร ถึงด่านเก็บค่าธรรมเนียมของอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า จากตรงนี้มีทางแยกขวาเข้าหมู่บ้านทับเบิกไปอีก 6 กิโลเมตร เส้นทางจากหล่มเก่ามาภูทับเบิกจะสูงชันและคดเคี้ยวมาก รถบัสไม่สามารถขึ้นได้ ผู้ที่ใช้รถยนต์หรือรถตู้ควรขับด้วยความระมัดระวัง

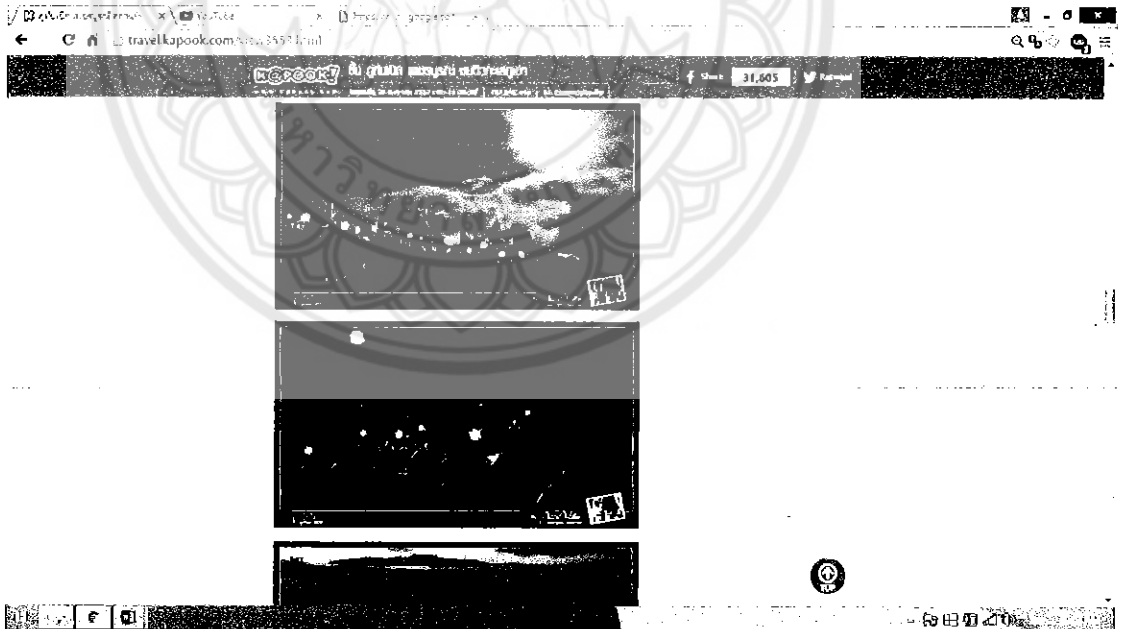
อีกเส้นทางหนึ่งใช้เส้นทางด้านอำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก ผ่านอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า เลี้ยวทำการอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า มาประมาณ 24 กิโลเมตร จะถึงภูทับเบิก หากขับรถต่อไปจะมาบรรจบกับเส้นทางที่จะลงไปยังอำเภอหล่มเก่า

(อ้างอิง : <http://travel.kapook.com/view3553.html> . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

ภาพที่ 5 : เว็บไซต์ภาพภูทับเบิก

ที่มา : travel.kapook.com

ภาพที่ 6 : เว็บไซต์ภาพภูทับเบิก

ที่มา : travel.kapook.com

ภาพที่ 7 : ภาพภูทับเบิก

ที่มา : <http://www.chillpainai.com/scoop/2214/>

2.1.3 ทุ่งแสลงหลวง

ทุ่งแสลงหลวง เป็นทุ่งหญ้าแบบสะวันนา อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 60 กม. สภาพพื้นที่เป็นทุ่งหญ้าโล่งใหญ่มีเนื้อที่ประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร ทางอุทยานฯ มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอชาติ อำเภอสว่าง อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ และอำเภอวังทอง อำเภอนครไทย จังหวัดพิษณุโลก มีเนื้อที่ประมาณ 789,000 ไร่ ประกาศเป็นอุทยานแห่งชาติเมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2518 ภูมิประเทศมีลักษณะเป็นภูเขาคล้ายหลังเต่าสูง ๆ ต่ำ ๆ เป็นเทือกเขาหินปูนทอดเป็นแนวยาวมีจุดสูงสุดคือ บริเวณเขาแค เป็นต้นน้ำลำธารหลายสาย เช่น ห้วยเซ็ดใหญ่ และคลองวังทอง ฤดูฝนอยู่ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม และฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็นมากเหมาะแก่การไปท่องเที่ยว พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้ต้นสองใบ มะม่วงป่า ประดู่ และทุ่งหญ้าที่เป็นพื้นที่โล่งกว้างใหญ่มีสนและไม้ดอกขึ้นสลับกันอยู่

บนเส้นทางจะตัดผ่านป่าเบญจพรรณ จะพบสัตว์ป่าออกมาหากินตามข้างทางเป็นประจำ และพันธุ์ไม้ดอกมากมาย นอกจากนี้ยังมีทุ่งหญ้าแบบสะวันนาสลับกับป่าสนสองใบอีก 2 แห่ง คือ ทุ่งหญ้าเมืองเลน และทุ่งโนนสนตามเส้นทางเดียวกับทางเข้า พื้นที่อุทยานมีลักษณะเป็นภูเขาค้างหลังเต่าสูง ๆ ต่ำ ๆ ทางด้านตะวันตกเป็นเทือกเขาหินปูนทอดเป็นแนวยาวตามทิศเหนือ - ใต้

ตอนกลางประกอบด้วย เทือกเขาสูงหลายแห่ง มีจุดสูงสุดคือ บริเวณเขาแค สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,028 เมตร ทำให้บริเวณนี้ เป็นต้นน้ำลำธารหลายสาย เช่นห้วยเข็กใหญ่ ห้วยเข็กน้อย ลำน้ำห่ม คลองขมภู และคลองวังทอง เป็นต้น

ในระหว่างเดือนมีนาคม-มิถุนายน เป็นช่วงที่อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 29 องศาเซลเซียส ฤดูฝนระหว่างเดือนกรกฎาคม - ตุลาคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยประมาณ 1,700 มิลลิเมตรต่อปี และในฤดูหนาว ระหว่างเดือนพฤศจิกายน - กุมภาพันธ์ โดยทั่วไปอากาศจะหนาวเย็นมากเหมาะแก่การไปท่องเที่ยว

ทุ่งแสลงหลวงมีทางเข้าหลัก 2 ทาง คือทางเดินทางท่องเที่ยวใน อ.เขาค้อ สามารถเข้าทางที่ทำการอุทยานสาขาย่อย ตำบลหนองแม่นา ก่อนถึงทางเข้าแก่งบางระจันประมาณ 1 กิโลเมตร ส่วนทางเข้าอีกทางหนึ่งเป็นทางเข้าของที่ทำกรอุทยานด้านถนนสาย พิษณุโลก-หล่มสักทางหลวงหมายเลข 12 หลักกิโลเมตรที่ 80

นอกจากนั้นทางอุทยานฯ ได้จัด เส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติทุ่งนา ผกค. ห่าง จากที่ทำการอุทยานฯ หนองแม่นาประมาณ 4 กิโลเมตร เมื่อเริ่มเดินเข้าสู่เส้นทางจะพบทุ่งนาประมาณ 30-40 ไร่ ที่ทางอุทยานฯ จำลองมาจากแปลงนาเดิมของ ผกค. โดยอาศัยน้ำจากลำธารเล็ก ๆ ที่ไหลจากที่ราบสูงของภูเขาเป็นลำธารที่ ผกค. ได้สร้างขึ้นในอดีต บริเวณทุ่งนามะมีดอกกระเจียวหลากสีบานทั่วท้องทุ่ง จากนั้นสามารถเดินทางศึกษาธรรมชาติได้ในวงรอบประมาณ 4 กิโลเมตร

อัตราค่าเข้าอุทยานฯ นักท่องเที่ยว ชาวไทย ผู้ใหญ่ 20 บาท เด็ก 10 บาท ชาวต่างประเทศ ผู้ใหญ่ 200 บาท เด็ก 100 บาท

สถานที่พัก บริเวณหน่วยหนองแม่นา ทาง ไปพระตำหนักเขาค้อ อำเภอเขาค้อ มีบ้านพักจำนวน 5 หลัง ราคา 2,000-2,400 บาท เต็นท์เช่า พักได้ 3-5 คน ราคา 250-400 บาท ในกรณีที่น่าเต็นท์มาเอง เสียค่าพื้นที่กางเต็นท์ ราคา 30บาท/คน/คืน สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง ตู้ ปณ. 64 อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65120 โทร. 0 5526 8019 หรือ สำนักอุทยานแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช เขตบางเขน กรุงเทพฯ โทร. 0 2562 0760 วันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 8.30-18.00 น. , วันเสาร์ เวลา 9.00-15.30 น. หรือ <http://www.dnp.go.th>

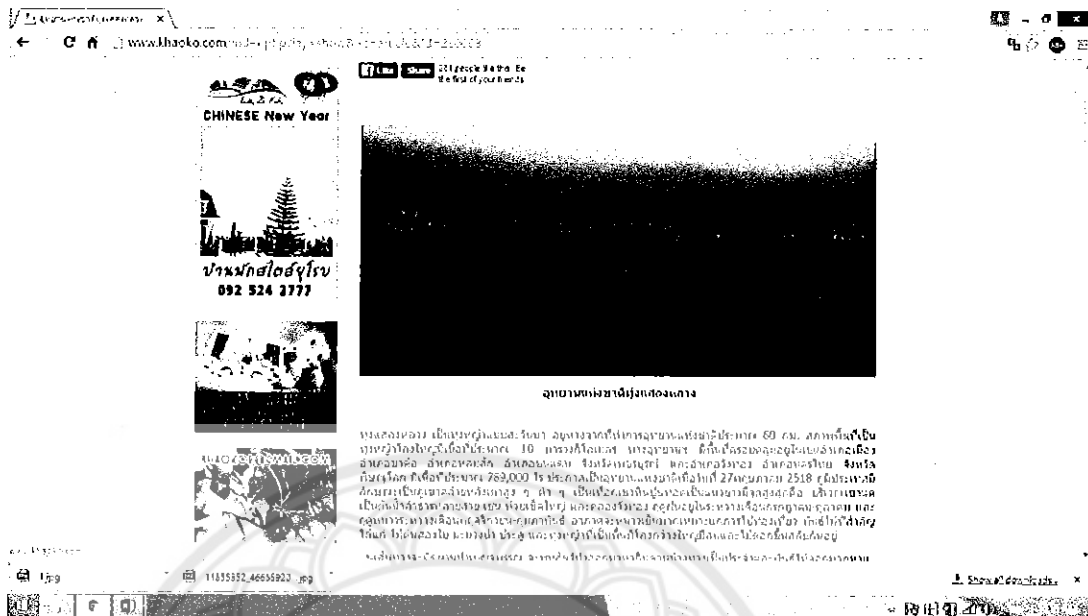
การเดินทาง สามารถใช้เส้นทางได้ 2 เส้นทาง คือ เส้นทางแรก จาก จังหวัดเพชรบูรณ์ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 21 ไปทางอำเภอหล่มสัก ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงบ้านนางัว แล้วเลี้ยวซ้าย ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 2258 ขึ้นเขาค้อผ่านสี่แยกบ้านสะเดาะพงผ่านพระตำหนักเขาค้อ ตรงไปจนถึงบ้านทางตะวันตกเฉียงขวาไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตรจะถึงหน่วยจัดการอุทยานฯ ทุ่งแสงหลวง ที่ 1 (หนองแม่นา)

เส้นทางที่สอง จาก จังหวัดพิษณุโลกใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 12 เส้นพิษณุโลก-หล่มสัก ประมาณ 100 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าสู่เขาค้อผ่านหน้าอำเภอเขาค้อ ถึงสี่แยกบ้านสะเดาะพงแล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 2258 ผ่านพระตำหนักเขาค้อตรงไปบ้านทางตะวันตกเฉียงขวาไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตร จะถึงหน่วยจัดการอุทยานฯ ทุ่งแสงหลวง ที่ 1 (หนองแม่นา)

ส่วนทางเข้าด้านถนนสายพิษณุโลก-หล่มสัก บริเวณหลักกิโลเมตรที่ 80 เป็นที่ทำกรของอุทยาน มีบ้านพักไว้บริการนักท่องเที่ยว จำนวน 8 หลัง ราคา 1,000 - 2,400 บาท มีเต็นท์ให้เช่าพักได้ 3-5 คน ราคา 250-400 บาท ในกรณีนำเต็นท์มาเอง เสียค่าพื้นที่กางเต็นท์ ราคา 30 บาท/คน/คืน

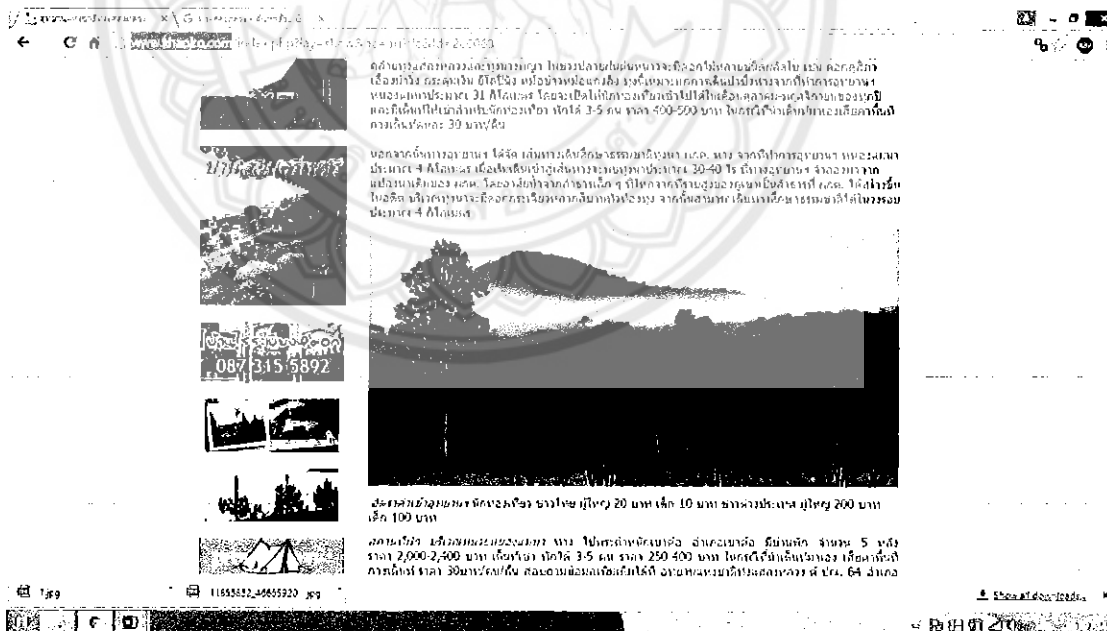
นักท่องเที่ยวสามารถนำเต็นท์ไปกางนอนบริเวณแก่งน้ำในอุทยาน ซึ่งเหมาะกับการพักผ่อน เล่นน้ำ และแคมป์ปิ้ง นอกจากนี้ยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ภายในอุทยานให้ได้เที่ยวชมชอทราบรายละเอียด และสำรองที่พักได้ที่งานบริการบ้านพัก ฝ่ายนันทนาการและสื่อความหมาย ส่วนอุทยานแห่งชาติ สำนักอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ กรมป่าไม้ โทร. 02 579 5734, 02 579 7223 หรือ โทร.02 561 4292-4 ต่อ 724,725 หรือติดต่อที่อุทยานแห่งชาติโดยตรง

(อ้างอิง : <http://www.khaoko.com/index.php?lay=show&ac=article&Id=280068> . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

ภาพที่ 8 : เว็บไซต์ภาพอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง

ที่มา : <http://www.khaoko.com/>

ภาพที่ 9 : เว็บไซต์ภาพอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง

ที่มา : <http://www.khaoko.com/>

2.1.4 อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

ปัจจุบันเมืองโบราณศรีเทพ ตั้งอยู่ในเขตอำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ ซากเมืองโบราณนี้ถูกพบครั้งแรกในขณะที่สมเด็จพระยาดำรงราชานุภาพเดินทางไปตรวจราชการมณฑลเพชรบูรณ์ ใน พ.ศ. 2448 ลักษณะของเมืองโบราณมีคูน้ำและกำแพงดินขนาดใหญ่มากล้อมรอบเป็นรูปวงกลมซ้อนกันอยู่ 2 วง ซึ่งสันนิษฐานกันว่าแนวคูเมือง กำแพงเมืองที่ซ้อนกันนั้น จะเป็นการขยายตัวของชุมชนในภายหลัง โบราณสถานทั้งหมดทั้งที่อยู่ภายในเมืองและนอกเมืองนั้นมีการกระจายอยู่ทั่วไป แสดงให้เห็นถึงความหนาแน่นของ ประชากร และโบราณสถานเหล่านั้นได้ชี้ให้เห็นถึงลำดับสมัยและช่วงระยะเวลาของการก่อสร้างที่แตกต่างกัน ประกอบกับโบราณวัตถุจำนวนมากที่พบทั้งที่เป็นประติมากรรมเนื่องในศาสนา ซึ่งมีความงดงามยิ่งกว่าที่พบ ในแห่งใด ๆ และวัตถุหลักฐานอื่น ๆ ทำให้สรุปได้ว่าเมืองศรีเทพเป็นชุมชนที่มีพัฒนาการที่ติดต่อกันมาเป็น เวลายาวนาน นับตั้งแต่สมัยทวารวดี สมัยลพบุรี ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ 12 เป็นต้นมา และถูกทอดทิ้งร้างไปในที่สุดหลังพุทธศตวรรษที่ 18

ภาพที่ 10 : ภาพอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

ที่มา : <http://www.phetchabun.com/>

ลักษณะผังเมืองประกอบไปด้วยพื้นที่ 2889 ไร่ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ เมืองส่วนในและเมืองส่วนนอก เมืองส่วนในมีลักษณะเป็นรูปเกือบกลม ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 1.5 กม. มีช่องทางเข้าออก 8 ช่องทาง พื้นที่ภายในเป็นที่ราบลอนคลื่น มีสระน้ำและหนองน้ำกระจายอยู่ทั่วไป มีโบราณสถานที่ขุดแต่งแล้วและยังไม่ได้ขุดแต่งประมาณ 70 แห่ง ส่วนเมืองชั้นนอกลักษณะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ติดกับเมืองส่วนใน มีช่องทางเข้าออก 7 ช่องทาง มีโบราณสถานกระจายอยู่แบบเดียวกับเมืองส่วนใน เช่น โบราณสถานเขาค้างใน ปรากฏ ศรีเทพ ปรากฏ สองพี่น้อง เป็นต้น ปัจจุบันได้รับการบูรณะและตกแต่งบริเวณสวยงาม เป็นแหล่งศึกษาประวัติศาสตร์และแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ

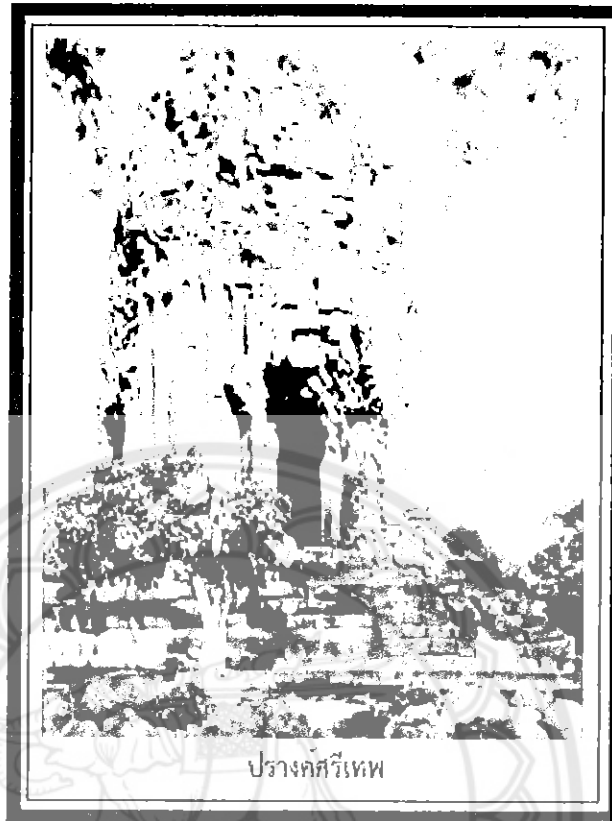

เมืองเก่าศรีเทพ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

ภาพที่ 11 : ภาพอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

ที่มา : <http://www.phetchabun.com/>

ปรากฏศรีเทพ เป็นสถาปัตยกรรมแบบศิลปะขอม หันหน้าไปทางทิศตะวันตก ลักษณะของปรากฏ สร้างด้วยอิฐและศิลาแลง ส่วนฐานล่างก่อด้วยศิลาแลงเป็นฐานบัวลูกฟัก แบบเดียวกับสถาปัตยกรรมเขมร ทั่วไป เรือนธาตุก่อด้วยอิฐ ในการขุดค้นบริเวณนี้ พบชิ้นส่วนทับหลังรูปลายสลักราวพุทธศตวรรษที่ 16-17 ซึ่งน่าจะเป็นการสร้างเพิ่มจากโบราณสถานเขาค้างใน ต่อมาประมาณพุทธศตวรรษที่ 18 มีการพยายาม จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงใหม่ แต่ไม่สำเร็จโดยได้พบชิ้นส่วนทั้งกระจัดกระจาย

ภาพที่ 12 : ภาพอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

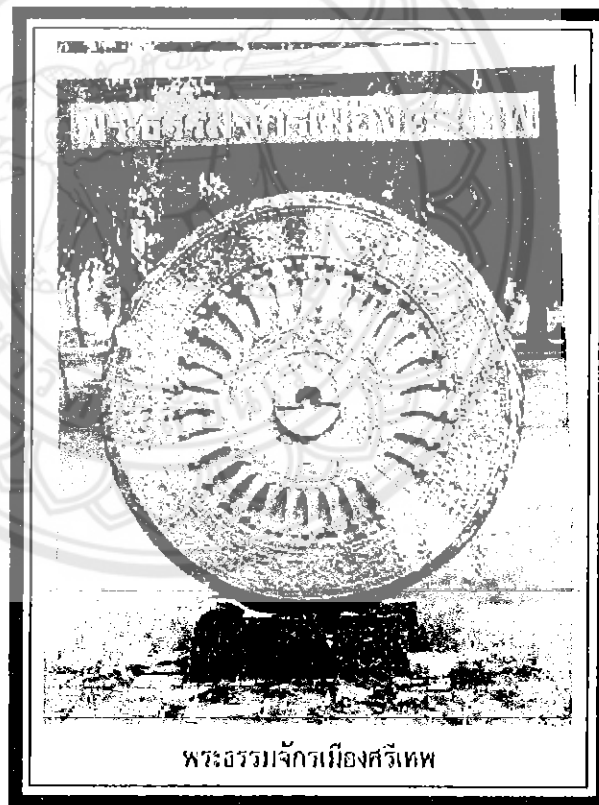
ที่มา : <http://www.phetchabun.com/>

ปราสาทสองพี่น้อง ลักษณะเป็นปราสาท ๒ องค์ ตั้งอยู่บนฐานศิลาแลงขนาดใหญ่ หันหน้าไปทางทิศ ตะวันตกเช่นเดียวกับปราสาทศรีเทพ มีประตูเข้าทางเดียว จากการขุดแต่งทางโบราณคดีพบทับหลังที่มีจำหลัก เป็นรูปพระอิศวรอุ้มนางพารพตี ประทับนั่งอยู่เหนือโคกสุกราช อายุของปราสาทอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 16-17 เป็นศิลปะขอมแบบบาปวนของนครวัดและได้มีการสร้างปราสาทองค์เล็กเพิ่ม โดยพบร่องรอยการสร้างทับ กำแพงแก้วล้อมรอบปราสาทองค์ใหญ่อยู่ได้ปราสาทองค์เล็กและยังมีการก่อบนทางนี้ โดยเสริมทางด้านหน้าให้ ยื่นออกมา และก่อสร้างอาคารขนาดเล็กทางทิศเหนือ

โบราณสถานเขาค้างใน ลักษณะของสถาปัตยกรรมเป็นผังพื้นสี่เหลี่ยมผืนผ้า หันหน้าไปทางทิศ ตะวันออก ใช้ศิลาแลงเป็นวัสดุ ที่ฐานมีรูปปูนปั้นบุคคลและสัตว์ประดับ เป็นศิลปะแบบทวารวดี จาก ลักษณะผังเมืองจะเห็นว่าเขาค้างในตั้งอยู่เกือบกลางเมืองเช่นเดียวกับเมืองทวารวดีอื่น ๆ เช่น นครปฐม โบราณ เมืองคูบัว ราชบุรี และ จากรายละเอียดปูนปั้นบุคคลหรือลวดลาย มี

ลักษณะแบบเดียวกับเมืองคูบัว โบราณ บ้านโคก จังหวัดนครสวรรค์ และวัดนครโกษา จังหวัดลพบุรี อายุสมัยการก่อสร้างประมาณพุทธ ศตวรรษที่ 11-12

เขาดมอรัตน์ เป็นเขาเล็ก ๆ ตั้งอยู่ทางด้านตะวันตกของแม่น้ำป่าสัก ที่ตำบลสระกรวด อำเภอ ศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ อยู่ห่างจากถนนลำน้ำสาย-เพชรบูรณ์ ประมาณ ๗ กม. เกือบถึงยอดเขามีถ้ำ ปาก ถ้ำอยู่ทางทิศเหนือ ภายในถ้ำมีความกว้างขวางพอสมควร มีเนื้อที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้ากว้างประมาณ 10 เมตร ความลึกประมาณ 21 เมตร เพดานถ้ำสูงราว 12 เมตร ตรงกลางมีหินยื่นออกมาเป็นเสาใหญ่ ตั้งอยู่ในถ้ำมี ภาพจำหลัก พระพุทธรูป และพระโพธิสัตว์ สมัยทวารวดี มีพระพุทธรูปประทับยืนสูงประมาณ 2 เมตรเศษ และมีรูปสลักพระพุทธรูปยืนขนาดเล็ก และพระพุทธรูปประทับนั่งสมาธิรวมทั้งหมด 11 องค์

ภาพที่ 13 : ภาพอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

ที่มา : <http://www.phetchabun.com/>

เมืองเก่าศรีเทพอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 229 กม. ห่างจากอำเภอวิเชียรบุรี ประมาณ 25 กม. และห่างจากอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ 117 กม. ริมทางสายสระบุรี-หล่มสัก (ทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 21) แยกขวามืออีก 8 กิโลเมตรจะถึงแยกขวาเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ ระยะทาง 1 กม.

(อ้างอิง : <http://www.phetchabun.com/information/phetchabun02-01-01.html> . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

ภาพที่ 14 : เว็บไซต์ภาพอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

ที่มา : <http://www.phetchabun.com/>

2.1.5 ทุ่งทานตะวันบึงสามพัน

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานพิษณุโลก (พื้นที่รับผิดชอบ : พิษณุโลก, เพชรบูรณ์, พิจิตร) ชวนชมความงามของสองทุ่งดอกไม้สีเหลืองอร่ามในจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้แก่ "ทุ่งปอเทือง" ใน อ.วิเชียรบุรี และ "ทุ่งทานตะวัน" ใน อ.บึงสามพัน โดย จ.เพชรบูรณ์ เป็นหนึ่งในเมืองต้องห้าม...พลาด

สำหรับทุ่งปอเทือง อ.วิเชียรบุรี มีลักษณะเป็นทุ่งสีเหลืองกว้างสุดลูกหูลูกตา สามารถเที่ยวชมได้ตั้งแต่วันนี้-ช่วงเดือนธันวาคม โดยปอเทืองนั้นเป็นพืชตระกูลถั่ว ชาวบ้านนิยมปลูกเพื่อใช้ปรับปรุงบำรุงดิน และไถกลบเป็นปุ๋ยพืชสดก่อนการปลูกพืชหลัก ในส่วนการเดินทางจาก กทม. ใช้

ทางหลวงหมายเลข 21 ชับมาจนถึงอำเภอวิเชียรบุรี แล้วจะได้พบกับทุ่งปอเทืองสีเหลืองอร่ามอยู่ริมสองข้างทาง

ภาพที่ 15 : ภาพทุ่งทานตะวันอำเภอบึงสามพัน

ที่มา : <http://www.phetchabun.com/>

ด้านทุ่งทานตะวัน อ.บึงสามพัน จะพบเห็นเป็นจำนวนมากที่ตำบลสระแก้ว ครอบคลุมพื้นที่กว่าหมื่นไร่ ทุ่งดอกทานตะวันที่นี่ จะสวยแปลกตากว่าที่อื่นเนื่องจากดอกทานตะวันจะเป็นสายพันธุ์ที่มีขนาดใหญ่ ประกอบกับมีภูมิประเทศเป็นเนินเขาทำให้ดูเป็นภูเขาทุ่งดอกทานตะวันสีเหลืองอร่ามสวยงาม ท่ามกลางสายลมหนาว จะสะพรั่งเต็มที่ในช่วงเดือนธันวาคม - มกราคม ของทุกปี ท่ามกลางเนินเขาสูงต่ำสลับกัน มองดูสุดสายตานับหมื่นไร่

สำหรับการเดินทางไปชมทุ่งทานตะวันที่บึงสามพัน จากจังหวัดเพชรบูรณ์ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 ผ่านอำเภอหนองไผ่ ไปจนถึงสี่แยกกราดูล แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 225 ไปทางจังหวัดชัยภูมิอีก 18 กิโลเมตร ถึงสี่แยกขับบอน เลี้ยวซ้ายไปอีก 14 กิโลเมตร ถึงบริเวณบ้านป่ายาง

จะเห็นไร่ทานตะวัน

ทั้งนี้ผู้สนใจสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ (ททท.) สำนักงานพิษณุโลก (พื้นที่
รับผิดชอบ : พิษณุโลก, เพชรบูรณ์, พิจิตร) โทร. 0-5525-2742-3, 0 5525 9907

(อ้างอิง : <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9570000137576> .

สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

2.1.6 แก่งบางระจัน

นายจุมพงค์ สารระนาด ผู้อำนวยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานพิษณุโลก ซึ่งรับผิดชอบการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดพิษณุโลก เพชรบูรณ์ พิจิตร กล่าวว่า จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยกลุ่มชุมชนรักษ์ป่าหนองแม่นา เป็นชุมชนที่ได้รับ "รางวัลชุมชนดีเด่นด้านการท่องเที่ยว" ในการประกวดรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยปี 2550 (Thailand Tourism Awards) ได้กำหนดเปิดกิจกรรม "พายเรือเที่ยวป่า ตามหา แมงกะพรุนน้ำจืด @ แก่งบางระจัน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์" เพื่อให้คนรักธรรมชาติได้ท่องเที่ยวและศึกษาธรรมชาติไว้บริการนักท่องเที่ยว ตลอดเดือน มีนาคม – พฤษภาคม 2557 แก่งบางระจัน เป็นรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยปี 2550 (Thailand Tourism Awards) ได้กำหนดเปิดกิจกรรม "พายเรือเที่ยวป่า ตามหา แมงกะพรุนน้ำจืด @ แก่งบางระจัน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์" เพื่อให้คนรักธรรมชาติได้ท่องเที่ยวและศึกษาธรรมชาติไว้บริการนักท่องเที่ยว ตลอดเดือน มีนาคม – พฤษภาคม 2557 แก่งบางระจัน เป็นแก่งหินขนาดใหญ่ และยาวประมาณ 300 เมตร อยู่บริเวณติดกับลำน้ำเข็ก ติดกับอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง(หน่วยหนองแม่นา) มีทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย เหมาะกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เรียนรู้ธรรมชาติร่วมกับการทำความเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ทิวทัศน์ที่สวยงามแล้ว ยังมีพืชพรรณ สัตว์ ป่านานาชนิด อาทิ หอยก้นดัด ปลาท้องถิ่น ผีเสื้อหายากมากมาย นอกจากนี้ ยังเป็นแหล่งอาศัยของแมงกะพรุนน้ำจืดสายพันธุ์น้ำไหลที่มีแห่งเดียวในประเทศไทย แมงกะพรุนน้ำจืด เป็นสิ่งมีชีวิตที่แปลก หายาก และเปราะบาง ที่จะมีให้พบเห็นปีละหนึ่งครั้ง พบเห็นได้ 6 ประเทศ คือ อเมริกา แคนาดา ญี่ปุ่น อังกฤษ รัสเซีย และไทย ซึ่งพบมาที่ แก่งบางระจัน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยกลุ่มชุมชนคนรักษ์ป่าหนองแม่นา ได้จัดกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์สำหรับนักท่องเที่ยว ดังนี้

โปรแกรมที่ ๑ นั่งเรือพายล่องลำน้ำเข็ก ไป-กลับ ระยะเวลา ๒ ชั่วโมง เริ่มต้นการเดินทาง ที่แก่งบางระจัน (แก่ง ๑) เพลิดเพลินกับการดูและให้อาหารปลาที่ศาลาพักผ่อนสำนักสงฆ์ ลงเรือต่อไปยัง

(แก่ง ๒) สืบค้นประวัติหอยก้นตัด สัมผัสตงผีเสื้อที่หายากหลากหลายชนิด และตามหาแมงกะพรุนน้ำจืด

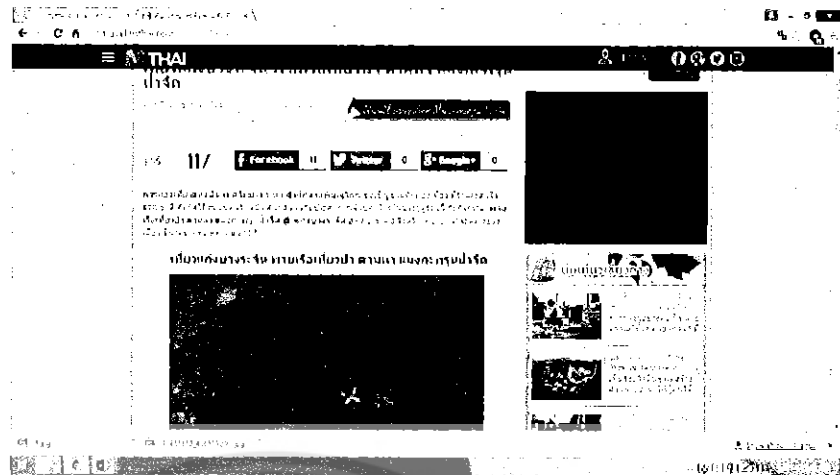
โปรแกรม ที่ ๒ นั่งรถทำการเกษตรหรือรถอีโก้ง นั่งเรือพายล่องลำน้ำเข็ก ไป-กลับ ระยะเวลา ๑-๒ ชั่วโมง เริ่มต้นการเดินทาง ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองแม่นาจนถึงแก่ง บางระจัน (แก่ง ๑) เพลิดเพลินกับการดูและให้อาหารปลาที่ศาลาพักผ่อนน้ำสำนักสงฆ์ ลงเรือต่อไปยัง (แก่ง ๒) สืบค้นประวัติหอยก้นตัด สัมผัสตงผีเสื้อที่หายากหลากหลายชนิด และตามหาแมงกะพรุนน้ำจืด ททท. สำนักงานพิษณุโลก จึงขอเชิญชวนนักท่องเที่ยวที่กำลังวางแผนเดินทางท่องเที่ยว ในช่วงฤดูร้อน ให้ลองมาสัมผัสวิถีชุมชนคนรักป่าและเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ระหว่างช่วงเดือน มีนาคม – พฤษภาคม 2557 ทั้งนี้ สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ กลุ่มชุมชนคนรักป่าหนองแม่นา (คุณสมพงษ์ ตุ่มคำ ประธานกลุ่มฯ) โทร. 081-046-2166, 087-432-1714 และการท่องเที่ยว จังหวัดพิษณุโลก เพชรบูรณ์ พิจิตร ได้ที่ ททท.สำนักงานพิษณุโลก โทร. 055-252-742-3

(อ้างอิง : <http://www.khaoko.com/review/>. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

ภาพที่ 16 : ภาพแก่งบางระจัน

ที่มา : <http://travel.mthai.com/news/80359.html>

ภาพที่ 17 : เว็บไซต์ภาพแก๊งบางระจัน

ที่มา : <http://travel.mthai.com/news/80359.html>

2.1.7 อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ

ภาพที่ 18 : ภาพอนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ

ที่มา : <http://www.khaoko.com/>

เขาค้อ เคยได้ชื่อว่าเป็นดินแห่งคอมมิวนิสต์ เป็นพื้นที่สีแดงที่คุกรุ่นไปด้วยควันไฟของการสู้รบจากผู้ที่มีแนวคิดทางการเมืองที่แตกต่างกัน (ช่วง พ.ศ. 2511-2525) ในยุคที่เขาค้อถือเป็นดินแดนต้องห้ามที่คนทั่วไปไม่ควรเจียดเข้าไปใกล้แม้แต่น้อย เพราะถือว่าอันตรายสุดๆ แต่เมื่อเวลาผันผ่านไป ความขัดแย้งยุติลง เขาค้อปรับเปลี่ยนกลายเป็นพื้นที่ท่องเที่ยวอันโดดเด่นและสวยงามมีเสน่ห์ที่สุดแห่งหนึ่งของเพชรบูรณ์

อนุสรณ์ สถานผู้เสียสละเขาค้อ ซึ่งตั้งตระหง่านอยู่บนยอดเขา โดดเด่นด้วยแท่งหินอ่อน รูปทรงสามเหลี่ยม ออกแบบโดยดร.กฤษฏา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา มีความหมายตามขนาดและรูปร่างดังนี้

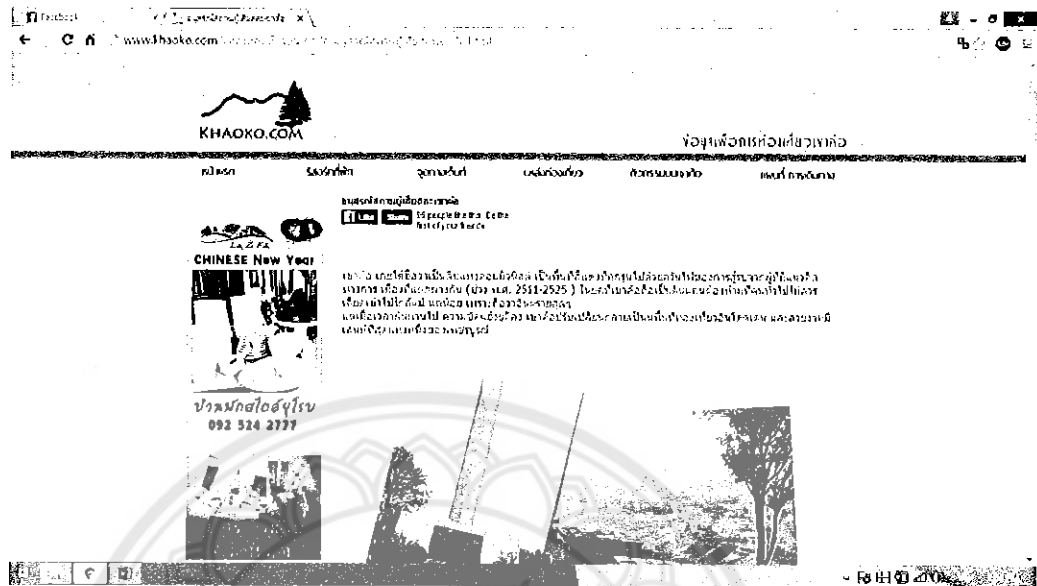
- รูปทรงสามเหลี่ยม หมายถึงการปฏิบัติกรร่วมกันระหว่าง พลเรือน ตำรวจ และทหาร
- ฐานอนุสรณ์สถานกว้าง 11 เมตร หมายถึง พ.ศ.2511 อันเป็นปีเริ่มการปฏิบัติการรุนแรงของ ผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ในพื้นที่นี้
- ความสูงจากแท่นบูชาถึงยอดอนุสรณ์สถาน 24 เมตร หมายถึง พ.ศ. 2524 อันเป็นปีที่เปิดยุทธการ ครั้งใหญ่
- ความสูงจากฐานถึงยอดอนุสรณ์สถาน 25 เมตร หมายถึงปี 2525 อันเป็นปีสิ้นสุดการต่อสู้ด้วย อาวุธ
- ความกว้างฐานสามเหลี่ยมด้านละ 2.6 เมตร หมายถึงปี 2526 อันเป็นปีเริ่มการก่อสร้างอนุสรณ์ สถานผู้เสียสละแห่งนี้

อนุสรณ์ สถานแห่งนี้ พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก ผู้อำนวยการป้องกันการทำอันเป็น คอมมิวนิสต์ทั่วไป ได้มาทำพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อ วันที่ 17 กันยายน 2526 โดยสร้างขึ้นด้วยเงิน บริจาค ของประชาชนและข้าราชการทุกฝ่าย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถฯ ได้เสด็จ มา เป็นองค์ประธานเปิดอนุสรณ์สถานแห่งนี้ เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2527 เพื่อเตือนใจคนไทยทั้งชาติ ว่า "ยามใดที่คนไทยขัดแย้งกัน จะต้องมีการสูญเสียอย่างผู้กล้าหาญ 1,171 ชีวิต ที่จารึกไว้กับองค์ อนุสรณ์ จงอย่าให้เกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก" ทางจังหวัดเพชรบูรณ์ ได้กำหนดวันที่ 20 กุมภาพันธ์ ของทุกปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา ให้เป็นวันสมโภช อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อแห่งนี้

นอกจากนี้บริเวณด้านข้างของอนุสรณ์ฯ เป็นฐานจำลองการสู้รบ ที่เป็นเนินเตี้ยๆ มีหลุม หลบภัย มีกระสอบทรายบังเกอร์ ซึ่งในอดีตที่แห่งนี้เป็นฐานแห่งแรกที่ทหารไทยยึดคืนมาได้จากการ สู้รบกับ พรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) นอกจากนี้ บริเวณอนุสรณ์สถาน ยังเป็นจุดชม วิวที่สวยงามที่สุดแห่งหนึ่งบนเขาค้อ เนื่องจากตั้งอยู่บนส่วนที่สูงที่สุด สามารถมองเห็นทัศนียภาพ ของเนินเขาสูงเล็ก ลูกน้อย ไล่เรียงกันเป็นทะเลภูเขา แลในเช้าวันที่มีทะเลหมอกด้านล่าง ยังสามารถ ชมทะเลหมอกได้จากจุดชมวิวนี้นี้ได้ด้วย

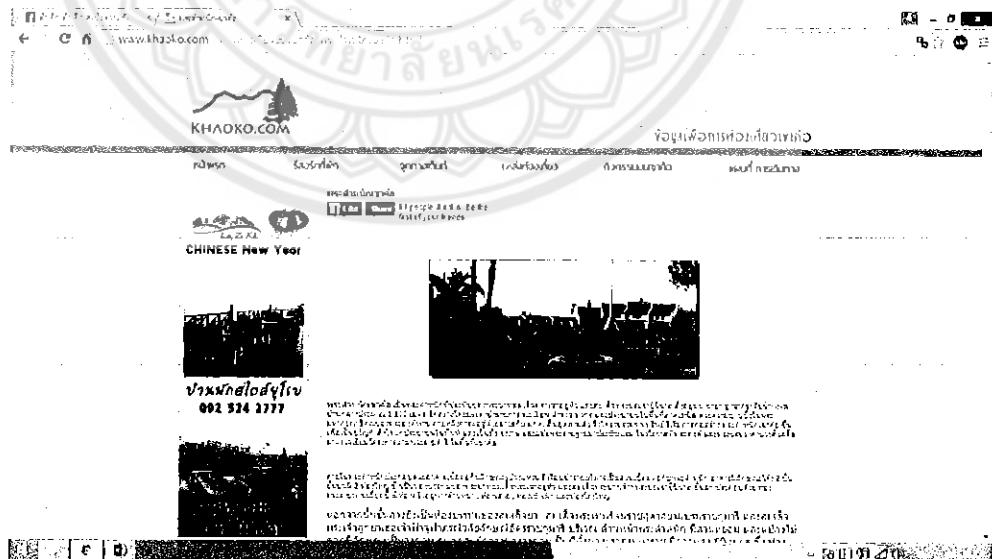
(อ้างอิง : <http://www.khaoko.com/>. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

ภาพที่ 19 : เว็บไซต์ภาพอนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ

ที่มา : <http://www.khaoko.com/>

2.1.8 พระตำหนักเขาค้อ

ภาพที่ 20 : เว็บไซต์ภาพพระตำหนักเขาค้อ

ที่มา : <http://www.khaoko.com/>

พระตำหนักเขาค้อ เป็นพระตำหนักที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ตั้งอยู่บนเขาป่า สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,100 เมตร จัดสร้างโดยบรรดาข้าราชการ พลเรือน ตำรวจ ทหาร และประชาชนในพื้นที่ภาคเหนือ ด้วยความซาบซึ้งในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่าน ภายหลังจากต่อสู้ด้วยอาวุธกับ ผกค. สิ้นสุดลงแล้ว จึงได้รวบรวมทุนทรัพย์ริเริ่มการก่อสร้าง พระตำหนักเขาค้อ ขึ้นเพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ประชาชนในพื้นที่ และเป็นทีทรงงาน และแปรพระราชฐานมาประทับแรม ในวโรกาสที่พระองค์ และพระบรมวงศานุวงศ์ เสด็จมาตรวจเยี่ยมโครงการตามพระราชดำริ ในพื้นที่เขาค้อ

ภายในพระตำหนักประกอบด้วยอาคารเชื่อมต่อกันลักษณะรูปวงแหวน มีเรือนข้าราชการบริพารเป็นส่วนเชื่อมต่อกับพระตำหนัก อาคารมีลักษณะโค้ง 2 ชั้น ชั้นบนมี 2 ห้องใหญ่ ซึ่งเป็นห้องบรรทมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ชั้นล่างประกอบด้วย ห้องพระราชทานเลี้ยง ซึ่งมีห้องครัวอยู่ทางด้านหน้า , ห้องเสวย , ห้องเข้าเฝ้า และห้องโถงใหญ่

นอกจากนั้นชั้นล่างยังเป็นห้องบรรทมของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงมหามยุคนครบรอบ 60 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี บริเวณด้านหน้าพระตำหนัก มีสวนหย่อม และแปลงไม้ดอกไม้ลักษณะเป็นวงกลม ณ จุดศูนย์กลางของวงกลมเป็นที่ตั้งของเสาธงมหाराช มีความสูง 60 เมตร ซึ่งสร้างขึ้นเนื่องในวโรกาสฉลองครบพระชนมายุครบรอบ 60 พรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ผู้ริเริ่มประสานงานการก่อสร้างคือ พล.อ.พิจิตร กุลละวณิชย์ ผู้ออกแบบ มล.ตรีศยุทท เทวกุล วิศวกร ดร.รชฎ กาญจนวณิชย์ ผู้ก่อสร้าง (พ.ต. ธีรวัฒน์ สวามิวัตติ์ ผู้ควบคุม) ข.พัน.4 ใช้งบประมาณการก่อสร้าง 26 ล้านบาท (ไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ) ระยะเวลาในการก่อสร้าง 7 เดือนเศษเปิดเมื่อ 25 กุมภาพันธ์ 2528

เนื่องจากพระตำหนักเขาค้อ ตั้งอยู่บนเขาป่า ซึ่งเป็นเขาที่สูงที่สุดในบริเวณเขาค้อ จึงมีทางขึ้นที่ค่อนข้างลาดชัน ต้องใช้รถยนต์ที่มีกำลังดี จึงสะดวกสำหรับการขึ้นไปเที่ยวชม ซึ่งนอกจากการเที่ยวชมพระตำหนักภายใน และสวนดอกไม้แล้ว ยังสามารถชมวิวมุมสูงได้จากบริเวณจุดชมวิวด้านข้างพระตำหนัก

ส่วนนักท่องเที่ยวที่รักความท้าทาย ยังสามารถขึ้นชมยอดเขาย่า ได้จากทางพระตำหนักนี้ ได้เช่นกัน โดยการเดินเท้าขึ้นไปยังยอดเขาย่า ระยะทางประมาณ 770 เมตร ด้านบนยอดเขาย่า จะมีฐานปฏิบัติการทางทหาร เดิมที่ใช้ในการต่อสู้กับ ผกค. และสามารถชมวิวได้โดยรอบ สามารถมองลงมายังพระตำหนักเขาค้อ ด้านล่างด้วย ที่จุดชมทิวทัศน์ยอดเขาย่า มีศาลาชมวิว ชื่อศาลาพระเทพ อยู่ยอดเขาย่า ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,305 เมตร โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารีได้เคยเสด็จขึ้นไป ณ ศาลาแห่งนี้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ 360 องศา

(อ้างอิง : <http://www.khaoko.com/>. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

2.1.9 หมู่บ้านวัฒนธรรมชาวเขาน้อย

หมู่บ้านวัฒนธรรมชาวเขาน้อย ตั้งอยู่ที่ ตำบลเขาน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เดินทางจากพิษณุโลกมาตามเส้นทางหมายเลข 12 เลี้ยวซ้ายระหว่าง กม. ที่ 92 - 93 เป็นหมู่บ้านม้งที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และมีกิจกรรมท่องเที่ยวซึ่งหาได้ยาก อาทิ เช่น ชมการจำลองวิถีชีวิตชาวม้ง ชมการแสดงทางวัฒนธรรม อาทิ วิถีชีวิต 12 เดือนของม้ง จำแคน ระบายกระดัง ระบายลู่ย เดินแบบชุดม้ง และเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของชาวม้ง อาทิ ผ้าปักลาย พืชผักการเกษตร

ภาพที่ 21 : เว็บไซต์ภาพหมู่บ้านวัฒนธรรมบ้านเขาน้อย

ที่มา : <http://www.sadoodta.com/>

หมู่บ้านวัฒนธรรมชาวเขาน้อย ตั้งอยู่ที่ ตำบลเขาน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เดินทางจากพิษณุโลกมาตามเส้นทางหมายเลข 12 เลี้ยวซ้ายระหว่าง กม. ที่ 92 - 93

เป็นหมู่บ้านมั่งที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและมีกิจกรรมท่องเที่ยวซึ่งหาดูได้ยาก อาทิ เช่น ชมการจำลองวิถีชีวิตชาวม้ง ชมการแสดงทางวัฒนธรรม อาทิ วิถีชีวิต 12 เดือนของม้ง จำแคน ระบายกระดัง ระบายช้อย เดินแบบชุดม้ง และเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของชาวม้ง อาทิ ผ้าปักลาย พืชผักการเกษตร เปิดทุกวันเสาร์-อาทิตย์ ค่าเข้าชมคนละ 10 บาท นอกจากนี้ยังสามารถเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียง เช่น ภูทับเบิก เขาค้อ เป็นต้น

ชุมชนเข็กน้อย ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514 - ปัจจุบัน โดยมีช่วงเวลาของพัฒนาการชุมชน ดังนี้ คือ หมู่บ้านเข็กน้อยเก่า, หมู่บ้านห้วยทราย, หมู่บ้านเขาขาด, หมู่บ้านสนั่นจง, หมู่บ้านป่าหวาย, หมู่บ้านน้ำพุ, หมู่บ้านเขาค้อ, หมู่บ้านสะเดาะพง, หมู่บ้านชีเก้า, หมู่บ้านหูช้าง, หมู่บ้านเขาย่า, หมู่บ้านเล่ากี้, หมู่บ้านเสาเน้ง, หมู่บ้านน้อยและหมู่บ้านเล่าเพ่ง

ปี พ.ศ. 2514 ทางราชการทหารได้ขอพื้นที่ชุมชนเข็กน้อยปัจจุบัน 45,000 ไร่ จากกรมป่าไม้ และให้ราษฎรชาวม้งมาอยู่จำนวน 105 ครอบครัว โดยตั้งชื่อว่าชุมชนเข็กน้อย ขึ้นกับตำบลน้ำซุน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมี นายโก๊ะ แซ่หยาง เป็นผู้นำชาวม้ง

ปี พ.ศ. 2518 มีการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านเป็นครั้งแรก นายประจวบ ฤทธิเนติกุล ได้รับเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านของชุมชนเข็กน้อย

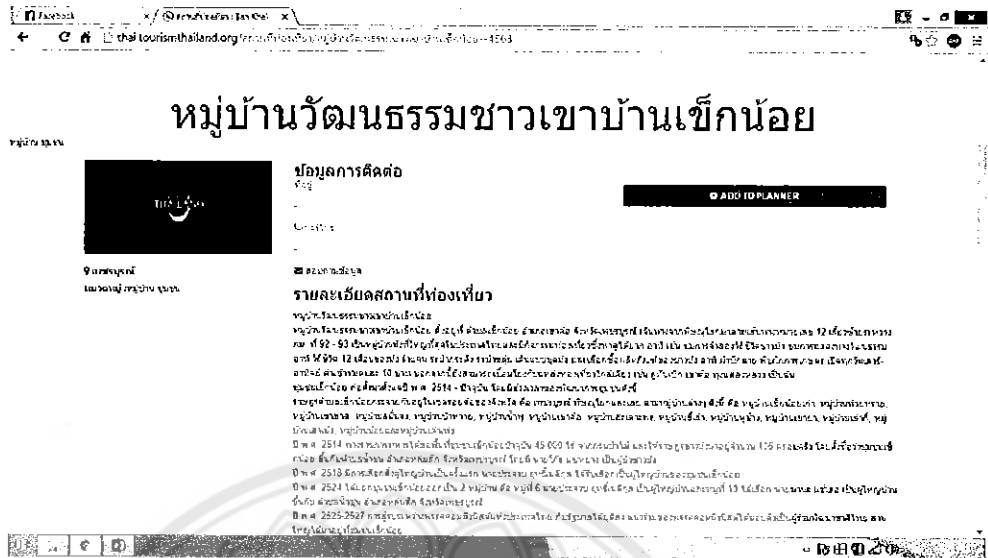
ปี พ.ศ. 2524 ได้แยกชุมชนเข็กน้อยออกเป็น 2 หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ 6 นายประจวบ ฤทธิเนติกุล เป็นผู้ใหญ่บ้านและหมู่ที่ 10 ได้เลือก นายมานะ แซ่เฮอ เป็นผู้ใหญ่บ้านขึ้นกับ ตำบลน้ำซุน อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์

ปี พ.ศ. 2525-2527 การสู้รบระหว่างพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย กับรัฐบาลได้ยุติลง แนวร่วมของพรรคคอมมิวนิสต์ได้มอบตัวเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย ส่วนใหญ่ได้มาอยู่ที่ชุมชนเข็กน้อย

ปี พ.ศ. 2531 ในเดือนสิงหาคม หมู่บ้านขึ้นกับกิ่ง อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์

ปี พ.ศ. 2539 ในเดือนกุมภาพันธ์ ชุมชนเข็กน้อยได้รับการยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเข็กน้อย

(อ้างอิง : <http://www.sadoodta.com/info/>. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

ภาพที่ 22 : เว็บไซต์ภาพหมู่บ้านวัฒนธรรมบ้านเข็กน้อย

ที่มา : <http://thai.tourismthailand.org/>

2.1.10 วัดผาช่อนแก้ว

วัดพระธาตุผาแก้ว ศาสนสถานทีสร้างขึ้นท่ามกลางธรรมชาติและบรรยากาศที่เงียบสงบ เทือกเขาสลับซับซ้อนโดยรอบมีพระเจดีย์ที่ตั้งงามโดดเด่นเป็นสง่าอยู่บนยอดเขา คือ เจดีย์พระธาตุผาช่อนแก้ว สิริราชย์ธรรมนฤมิต เจดีย์ที่ตกแต่งอย่างสวยงามด้วยกระเบื้องหลากหลายสี เครื่องประดับ พลอย สร้อย กำไล ถ้วยชามเครื่องเบญจรงค์ เป็นต้น นำมาตกแต่งทีละชิ้นๆ จนทั่วองค์พระเจดีย์ รอบๆ องค์พระเจดีย์แบ่งเป็นสถานที่พักของนักปฏิบัติธรรม และเขตสังฆาวาส แยกเป็นสัดส่วน ทีสะอาดตากว่าสถานที่ปฏิบัติธรรมแห่งอื่นๆ อยู่ทีการสร้างกุฏิ อาคารทีพักของนักปฏิบัติธรรมอย่างสวยงาม กลมกลืนกับธรรมชาติ ด้วยยึดหลักทีว่า หากได้อยู่ในสถานที่สงบสวยงาม จิตใจก็จะสงบได้โดยง่าย

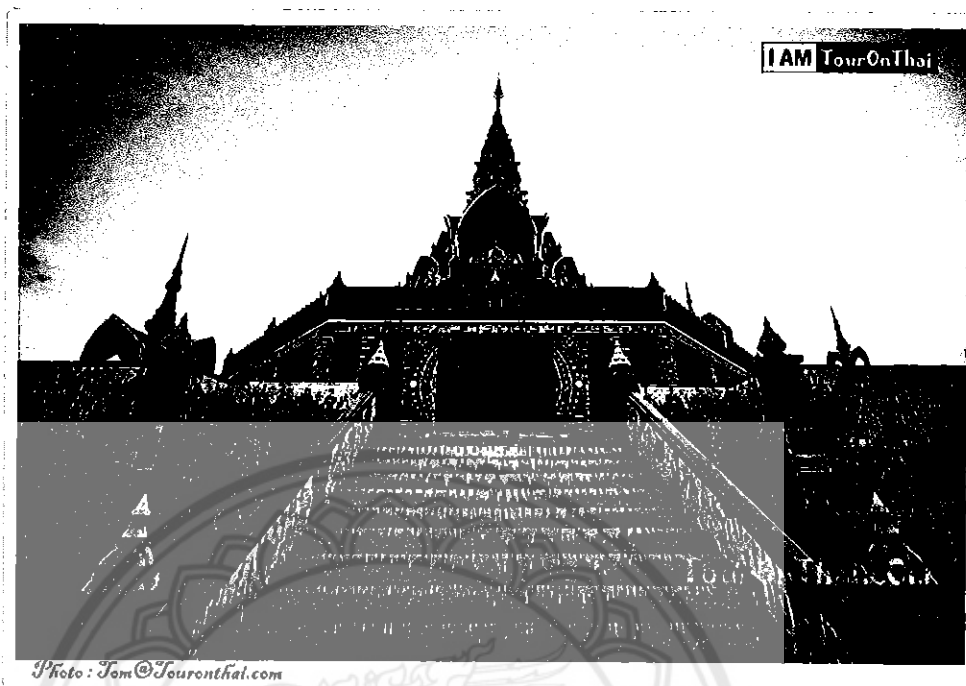
ประวัติความเป็นมา วัดพระธาตุผาแก้ว เดิมชื่อพุทธธรรมสถานพระธาตุผาช่อนแก้ว เป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมซึ่งมีทิวทัศน์สวยงามรอบด้านมองเห็นผาช่อนแก้วและทิวเขาสลับซับซ้อน มีศาลาปฏิบัติธรรมประดิษฐานพระพุทธรูปหยกงดงามภายในตกแต่งด้วยภาพวาดศิลปะสวยงาม แปลกตา ตั้งอยู่ ณ บริเวณเนินเขาในหมู่บ้านทางแดง ต.แคมป์สน อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ ซึ่งได้เริ่มก่อสร้างในราวปลายปี 2547 โดย คุณภาวิณี และ คุณอุไร โชติภูgul ได้มีจิตศรัทธาซื้อที่ดินถวายเริ่มแรกจำนวน 25 ไร่ เพื่อก่อสร้างเป็นสถานที่ปฏิบัติธรรมแก่พระสงฆ์ และพุทธศาสนิกชนทั่วไป

ปัจจุบันมีผู้ร่วมถวายปัจจัยซื้อที่ดินเพิ่มรวมทั้งสิ้นมีที่ดินรวม 91 ไร่ สถานที่อันเป็นธรรมภูมิที่งดงาม ซึ่งเรียกว่าผาซ่อนแก้วนี้ มีธรรมชาติเป็นภูเขาที่สูงใหญ่ ซ้อนกันเป็นทิวเขาเรียงรายโอบรอบบริเวณศาลาปฏิบัติธรรม และบนยอดเขาสูงตระหง่านนั้น มีถ้ำอยู่บนปลายยอดเขา ซึ่งมีชาวบ้านทางแดงหลายคน ได้เห็นลูกแก้วลอยเหนือผากฟ้า และลับหายเข้าไปในถ้ำบนยอดผา ชาวบ้านเชื่อว่าเป็นพระบรมสารีริกธาตุเสด็จมา และต่างถือว่าเป็นสถานที่มงคล มีความศักดิ์สิทธิ์และเรียกตามๆ กันว่า "ผาซ่อนแก้ว" และพุทธสถานที่มาตั้งในจุดที่โอบล้อมด้วยทิวเขาดังกล่าว จึงเรียกว่า "พุทธธรรมสถานผาซ่อนแก้ว" เพื่อเป็นนิมิตมงคลแก่ชาวบ้านทางแดง และผู้มาปฏิบัติธรรมสืบไป

วัตถุประสงค์การสร้างเพื่อเป็นที่สอนปฏิบัติการเจริญสติปัฏฐาน 4 ซึ่งเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา ตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ที่ทรงชี้ว่าเป็นทางสายเอกที่นำไปสู่ความบริสุทธิ์ของกายและใจ ความดับทุกข์ การเข้าถึงมรรคและพระนิพพาน พุทธธรรมสถานผาซ่อนแก้ว เป็นที่วิเวกสงบโอบล้อมด้วยธรรมชาติที่งดงาม ซึ่งความเบิกบานของธรรมชาติ เป็นแรงบันดาลใจให้เกิดสมาธิ เรียกว่าความสุขเป็นเหตุใกล้ให้เกิดสมาธิ สมาธิเป็นเหตุใกล้ให้เกิดปัญญา ซึ่งศาสนาพุทธล้วนเป็นกระบวนการของเหตุปัจจัย ดังนั้น สถานที่แห่งนี้จึงสร้างให้เหมาะกับเหตุปัจจัย ที่อยู่ท่ามกลางธรรมชาติที่จะช่วยน้อมนำมาสู่ธรรมชาติภายในของตนเอง

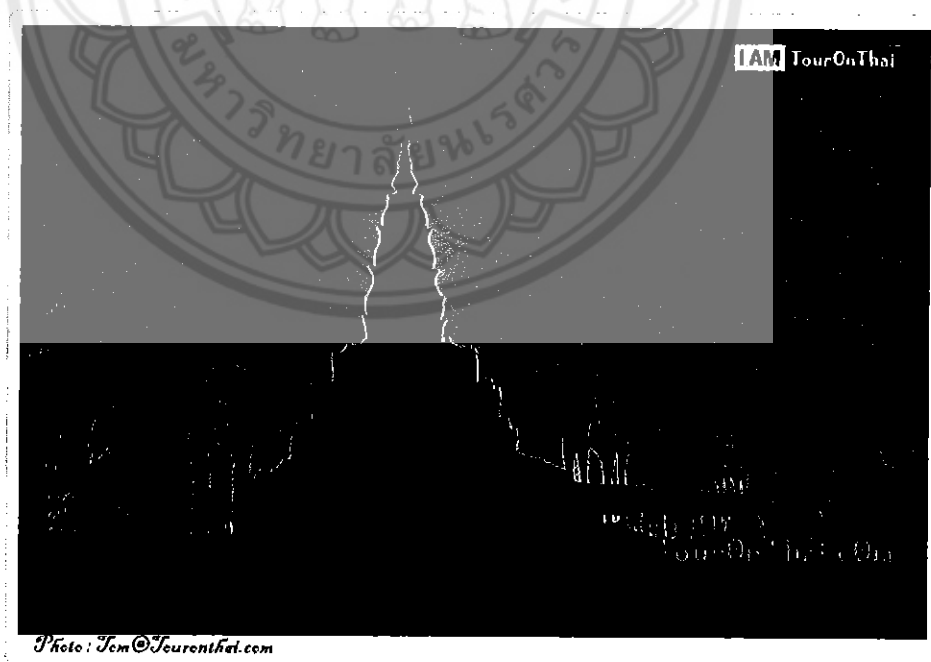
หลักคำสอนของการปฏิบัติธรรม สติปัฏฐาน 4 เป็นหัวใจและวัตถุประสงค์หลัก ของการสอนปฏิบัติธรรม ที่พุทธธรรมสถานผาซ่อนแก้ว โดยเน้นความเรียบง่ายเป็นหลัก เพื่อรู้จักฐานที่ตั้งของสติ ตั้งแต่กาย ซึ่งเรียกว่ารูปธรรม และ นามธรรม ตั้งแต่ อารมณ์ จิตใจ ซึ่งอยู่กับเราตลอดเวลา ดังนั้น คำสอนหลักของการปฏิบัติธรรม ที่พุทธธรรมสถานฯ เน้นเพื่อให้รู้จักหลักของการเจริญสติปัฏฐาน 4 เพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

(อ้างอิง : <http://www.touronthai.com/>. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

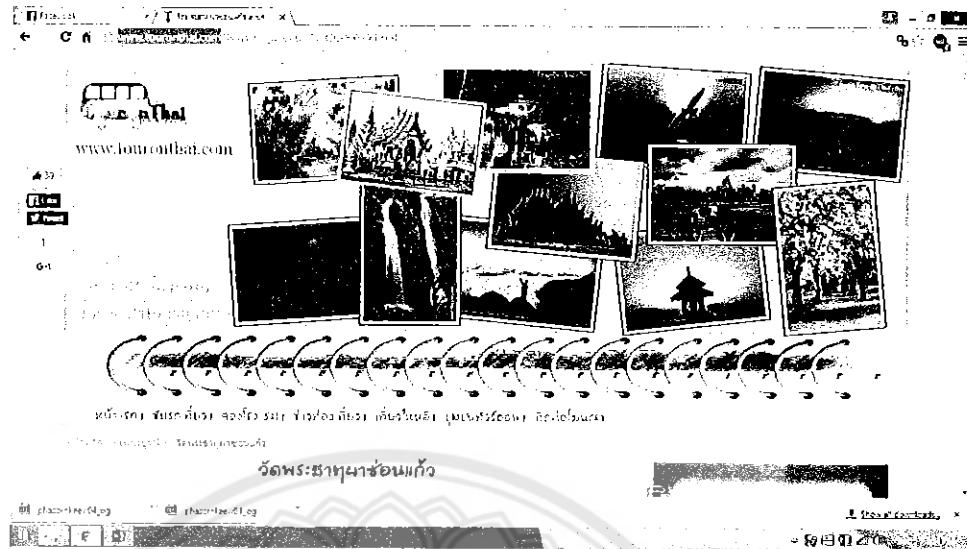
ภาพที่ 23 : ภาพวัดมหาซนแก้ว

ที่มา : <http://www.touronthai.com/>

ภาพที่ 24 : ภาพวัดมหาซนแก้ว

ที่มา : <http://www.touronthai.com/>

ภาพที่ 25 : เว็บไซต์ภาพวัดผาชอนแก้ว

ที่มา : <http://www.touronthai.com/>

2.1.11 พระพุทธมหารธรรมราชาเฉลิมพระเกียรติ

จังหวัดเพชรบูรณ์ ร่วมกับประชาชนทุกหมู่เหล่า ได้จัดสร้าง "พระพุทธมหารธรรมราชาเฉลิมพระเกียรติ 84 พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชมหาราช" เป็นพระพุทธรูปเนื้อโลหะหล่อด้วยทองเหลืองบริสุทธิ์ ใหญ่ที่สุดในจังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อเป็นองค์ประธาน ประดิษฐาน ณ พุทธอุทยานเพชรบูรณ์(ตรงข้ามสถาบันการพลศึกษา) ถนนสายสระบุรี-หล่มสัก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ยอดพระเกตุบรรจุพระบรมสารีริกธาตุขนาดหน้าตัก 11.984 เมตร มีความหมายว่า

1 หมายถึง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราชทรงเป็นพระมหากษัตริย์เอก หนึ่งในดวงใจของชนชาวไทย

1 หมายถึง พระพุทธมหารธรรมราชา ซึ่งมีเพียงองค์เดียวในโลก เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองเพชรบูรณ์ เป็นองค์พระที่อัญเชิญมาประกอบพิธีอัญเชิญพระดำน้ำอันศักดิ์สิทธิ์ของเมืองเพชรบูรณ์

9 หมายถึง รัชกาลที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์

84 หมายถึง วโรกาสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมายุ 84 พรรษา

ภาพที่26 ภาพพระพุทธรูปมหาธรรมราชาเฉลิมพระเกียรติ

ที่มา : <http://www.phetchabunpao.go.th/>

องค์พระฯ หน้าตัก 11.984 เมตร สูง 16.5899 เมตร สูงจากพื้นดิน 35 เมตร หนักกว่า 45 ตัน โดยเงินทุนในการก่อสร้างมาจากแรงศรัทธาของประชาชนต่อองค์พระพุทธรูปมหาธรรมราชาเฉลิมพระเกียรติฯ (ไม่รวมอาคารฐานและภูมิทัศน์) ได้ด้วยเงินบริจาคของประชาชนทั้งสิ้นเป็นเงินกว่า 27 ล้านบาท โดยไม่ใช้งบประมาณจากทางราชการ และที่สุดแห่งมหามงคลคือ ในวันที่ 26 กันยายน 2554 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารีฯ เสด็จพระราชดำเนินมาประกอบพิธีบรรจุพระบรมสารีริกธาตุที่ปลายยอดจุลมงกุฏและเบิกพระเนตรองค์พระพุทธรูปมหาธรรมราชาเฉลิมพระเกียรติฯ ณ พุทธอุทยานเพชรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

"พระพุทธรูปมหาธรรมราชา" เป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของชาวเพชรบูรณ์เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ ศิลปะสมัยลพบุรี หล่อด้วยเนื้อทองสำริด หน้าตักกว้าง 13 นิ้ว สูง 18 นิ้วไม่มีฐาน มีพุทธลักษณะพระพักตร์กว้าง พระโอษฐ์แบะ พระกรรณยาวย่อย ที่พระเศียรทรงเทริด หรือมีกระบังหน้าทรงสร้อยพระศอพาหุรัดและรัดประคต เป็นลวดลายสร้างขึ้นเมื่อไรไม่ปรากฏชัดเจน แต่จากพุทธลักษณะที่ปรากฏมีความสอดคล้องพระพุทธรูปทรงเครื่องศิลปะขอมที่พบในประเทศระยะแรก(ราวครึ่งหลังพุทธศตวรรษที่ 17 ซึ่งมีรูปแบบทางศิลปกรรมโดยรวมคือ ประทับ

นั่งขัดสมาธิราบพระพักตร์เป็นรูปสี่เหลี่ยม พระเนตรมักจะเบิกอยู่เสมอก่อนบนของพระวรกาย อาจจะไม่เปลือยเปล่าหรือบางครั้งครองจีวรห่มคลุม แต่ท่อนล่างจะใส่สบง สำหรับสบงนั้นทำเป็น ขอบนูนขึ้นมาที่บนพระองค์ ซึ่งบางครั้งก็ทำเป็นรัดประคตคาดอยู่ เครื่องทรงประกอบด้วยกระบัง หน้าเป็นลายสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูน รัดเกล้าเป็นรูปกรวยอยู่เหนือพระเศียร ทรงกรงคอแฉงมี อุบะ ห้อย ทรงกุดทอลเป็นตุ้ม ส่วนพาหุรัดทรงกรและทองพระบาทอาจมีหรือไม่มีก็ได้ สันนิษฐานว่า สร้างขึ้นในรัชสมัย "พระเจ้าชัยวรมันที่ 7" กษัตริย์แห่งอาณาจักรขอม เมื่อพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ขึ้น ครองราชย์สมบัติได้พระราชทานพระนางสิงขรมหาเทวีพระธิดาให้เป็นพระชายาและและพระพุทธรูป มหาธรรมราชาให้แก่ "พ่อขุนผาเมือง" เจ้าเมืองราด เพื่อเป็นการเจริญสัมพันธไมตรี ซึ่งพ่อขุนผา เมืองเป็นพระราชโอรสของพ่อขุนศรีนาวนัมถมแห่งเมืองสุโขทัยในขณะนั้นได้ยกกองทัพเพื่อขับไล่ ขอมออกจากนครเด็ด ตั้งอยู่บริเวณลุ่มน้ำป่าสักทางทิศตะวันออกของกรุงสุโขทัยซึ่งเป็นหัวเมือง ด้านเหนือของขอม จนสามารถยึดนครเด็ดได้แล้วจัดการทำนุบำรุงและสร้างเป็นเมืองที่ประสงค์จะ อยู่พำนักอาศัย แต่ด้วยชัยภูมิที่ไม่เหมาะสม จึงย้ายเมืองขึ้นมาอยู่บริเวณที่ลาดสูงน้ำไม่ท่วมและ สถาปนาเมืองขึ้นใหม่ว่าเมืองลาดหรือเมืองราดในปัจจุบันนี้(สันนิษฐานว่าตั้งอยู่บริเวณ บ้านห้วย โป่ง ตำบลบ้านหวาย อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ความปรีชาสามารถและความแข็งแกร่ง ของพ่อขุนผาเมือง เลื่องลือถึงพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 กษัตริย์ขอม กระองค์จึงต้องสร้างสาย สัมพันธ์ โดยยกพระธิดาชื่อพระนางสิงขรมหาเทวีให้อภิเษกสมรสและพระราชทานพระขรรค์ไชยศรี รวมถึงพระพุทธรูป ศิลปะลพบุรี ต่อมาในภายหลังให้ชื่อว่า "พระพุทธรูปมหาธรรมราชา" ให้แก่ พ่อขุนผาเมืองแต่หลังจากที่พ่อขุนผาเมืองและพ่อขุนบางกลางหาวเจ้าเมืองบางยาง(อ.นครไทย) พระสหาย (ภายหลังได้รับการสถาปนาเป็นพ่อขุนศรีอินทราทิตย์) กอบกู้อิสรภาพในดินแดน สุโขทัยให้กับคนไทยจากขอมได้สำเร็จ ทำให้พระนางสิงขรมหาเทวี แค้นเคืองถึงกับเผาเมืองราดจน ย่อยยับ จากนั้นตัดสินใจกระโดดแม่น้ำป่าสัก เพื่อปลิดชีพตน ทำให้ไพร่พลเสนาอำมาตย์ต้อง อัญเชิญพระพุทธรูปมหาธรรมราชาลงแพล่องไปตามลำน้ำป่าสัก เพื่อหลบหนีไฟ แต่โดยสภาพแม่น้ำป่าสักมีความคดเคี้ยว และกระแสน้ำไหลเชี่ยวกราก ทำให้แพที่อัญเชิญพระพุทธรูปมหาธรรม ราชาแตกจนองค์พระพุทธรูปจมตึงลงสู่ก้นแม่น้ำหายไป กระทั่งต่อมาชาวบ้านได้ไปพบหลังจากนั้น อีกหลายร้อยปีต่อมา

อย่างไรก็ตามในประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องราวแห่งพ่อขุนผาเมืองนั้นมีหลักฐานทาง ประวัติศาสตร์ที่ยืนยันได้แก่ ศิลาจารึกหลักที่ 2 (จารึกวัดศรีชุม) ระบุว่า "เมื่อก่อนผีฟ้าเจ้าเมือง ศรีโสธรประให้ลูกสาวชื่อนางสิงขรมหาเทวีกับพระขรรค์ไชยศรี และให้นามแก่พ่อขุนผาเมืองว่า กมรเต็งอัญศรีดินทราทิตย์"

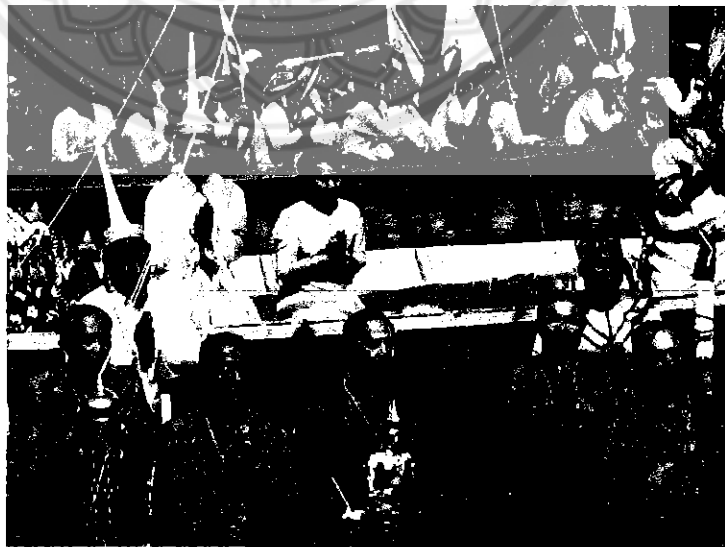
ประเพณีอุ้มพระดำน้ำ

ประเพณีอุ้มพระพุทธรูปดำน้ำของจังหวัดเพชรบูรณ์ นับเป็นตำนานที่แสดงเรื่องราวและกิจกรรมอันมีมาช้านาน เป็นเรื่องราวที่เล่าสืบต่อกันมา มีลักษณะเป็นไปตามความคิดความเชื่อที่แสดงให้เห็นถึงความเชื่อโยงของวิถีชีวิตชาวท้องถิ่นเพชรบูรณ์กับพลังเหนือธรรมชาติและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ นับเป็นเรื่องเล่าประจำถิ่นที่เกี่ยวข้องกับความศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธรูปมหาธรรมราชา พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองซึ่งมีความเชื่อว่าเป็นเรื่องราวที่เคยเกิดขึ้นจริง มีสถานที่แห่งการเกิดตำนานในดินแดนเพชรบูรณ์ ตั้งแต่ครั้งประวัติศาสตร์และสืบต่อกันมาจนถึงปัจจุบัน

นานหลายร้อยปีมาแล้วมีเรื่องเล่าขานกันว่ามีชาวบ้านกลุ่มหนึ่งได้ออกไปหาปลาในบริเวณลำน้ำป่าสัก เพื่อนำปลาที่ได้มาเป็นอาหาร และที่เหลือก็นำไปแลกเปลี่ยนกันภายในหมู่บ้านซึ่งเป็นวิถีชีวิตของผู้คนในบริเวณนี้ อยู่มาวันหนึ่งคุณตาหลวงดอน ซึ่งมีตำแหน่งเป็นคุณข้าหลวงรับใช้งานราชการของเจ้าเมืองเพชรบูรณ์ในขณะนั้น (หลวง หมายถึง บรรดาศักดิ์ ตาดอนเป็นคำเรียกชายสูงอายุที่ชื่อดอน) คุณตาหลวงดอนเป็นคนชอบทอดแหหาปลาวันใดว่างจากงานราชการก็จะออกเรือทอดแหหาปลาในลำน้ำป่าสักอยู่เป็นประจำ วันนี้เป็นวันหยุดงานราชการของคุณตาหลวงดอน จึงขวนขวายหาชีวิตออกไปหาปลากันตั้งแต่เช้า เมื่อคุณตาหลวงดอนหันหัวเรือออกไปในลำน้ำป่าสักก็เริ่มหาปลาตั้งแต่ในเมืองเรือออกไปซึ่งบริเวณดังกล่าวโดยปกติจะมีปลาชุกชุมมากกว่าบริเวณอื่นๆ แต่วันนี้กลับทอดแหไม่ได้ปลาเหมือนเช่นทุกครั้ง เขาพายเรือขึ้นไปทางเหนือเมือง ก็ยังไม่ได้ปลาแม้แต่ตัวเดียวเหมือนเดิม ทั้งคู่เริ่มรู้สึกเหนื่อยล้าประหลาดใจ เขาตะโกนถามหาเรือหาปลาของชาวบ้านลำอื่นๆ ก็ได้รับคำตอบเช่นเดียวกัน คุณตาหลวงดอนจึงนำเรือไปจอดอยู่บริเวณวังน้ำทางเหนือของตัวเมือง (ชาวบ้านเรียกบริเวณนี้ว่า วังมะขามแพะหรือวังชะแมบ) เมื่อจอดเรือแล้วคุณตาหลวงดอนก็พูดกับภรรยาว่า "จะลองทอดแหตรงนี้อีกสักครั้ง" ว่าแล้วก็ทอดแหลงไปแล้วคราวนี้ตึงแหไม่ขึ้น จึงลงน้ำไปตรวจดูว่าเกิดอะไรขึ้นแต่ไม่พบสิ่งปกติ เขาดำน้ำลงไปดูถึงสองคราวก็ไม่สามารถกู้แหขึ้นมาได้ คุณตาหลวงดอนจึงหยุดพักอยู่ครู่หนึ่งครุ่นคิดหรือจะมีเหตุประหลาดอันใด จึงพนมมือขึ้นเหนือหัว แล้วเปล่งเสียงขึ้นเบาๆว่า "เจ้าพระคุณ...ข้าแต่เจ้าป่าเจ้า เจ้าดงพงเจ้าไพร เจ้าแม่พระคงคาทั้งหลาย แหของข้าพเจ้าที่ติดแน่นอยู่นี้ข้าพเจ้าได้ดำน้ำลงไปดูแล้วถึงสองครั้งสองครา ก็ไม่ปรากฏว่าแหนั้นจะติดสิ่งใดเลย หรือว่าข้าพเจ้าได้ทำสิ่งใดไม่ถูกต้อง หรือหากมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่ไม่คาดฝันขอสิ่งนั้นได้ปรากฏขึ้นแต่โดยดีเถิด"

พูดจบเขายกมือขึ้นเหนือหัวอีกครั้งแล้วเอื้อมมือไปจับจอมแหคู่ชีพเพื่อตึงแหที่ติดอยู่ขึ้นอีกครั้ง คราวนี้เขานึกประหลาดใจเพราะแหที่เขาเคยดึงอย่างแรงจนหัวเรือแทบจะจมน้ำถึง 2 ครั้ง กลับ

เบาเหมือนไม่มีอะไรเลย แต่ทันใดนั้นก็เกิดเหตุมหัศจรรย์ขึ้นเนื่องจากกระแสน้ำที่กำลังไหลในบริเวณนั้นเริ่มหยุดนิ่งอยู่กับที่จากนั้นก็ค่อยๆมีพลาญน้ำผุดขึ้นมาที่ละน้อยจนแลดูคล้ายน้ำเดือดจนกระทั่งกลายเป็นวังน้ำวนขนาดใหญ่ใจกลางวังน้ำวนนั้นมีพระพุทธรูปองค์หนึ่งลอยขึ้นมาเหนือน้ำสักครู่หนึ่งน้ำเริ่มสงบนิ่งและกลับคืนสู่สภาพปกติดังเดิม เหตุการณ์นี้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวบ้านที่หาปลาในวันนั้น พอตั้งสติได้แล้วคุณตาหลวงต๋อนจึงลงไปอัญเชิญพระพุทธรูปขึ้นมาไว้บนเรือ เมื่อคุณตาหลวงต๋อนได้พระพุทธรูปขึ้นมาเขาก็ร้องป่าวประกาศให้พวกที่ไปทอดแหอยู่บริเวณนั้นว่าพวกเรา ได้พบสิ่งศักดิ์สิทธิ์ สักพักหนึ่งเกิดเค้าฝนตั้งขึ้นมาท้องฟ้ามืดครึ้ม ลมเริ่มพัดแรงฝนท่าท่าจะตก คุณตาหลวงต๋อนจึงตะโกนว่า "กลับกันเถอะพวกเรา ฝนกำลังจะตกใหญ่แล้ว" เรือลำน้อยใหญ่บริเวณนั้นก็พากันล่องลงมาจากรวมระฆังยามแพบเมื่อมาได้สักคั้งน้ำหนึ่ง แลไปด้านหลังเห็นท้องฟ้าดำมืด ฟ้าฝนตกกระหน่ำ พวกที่ไปหาปลาพากันหาที่หลบฝน มองไปคูมิดหมดทั้งท้องฟ้าทั้งแผ่นดินจึงเรียกบริเวณนั้นว่าทำดินดำมาจนถึงทุกวันนี้ เมื่อลมฝนเริ่มสงบลงก็พากันล่องเรือลงมาจากรวมระฆังยามแพบประมาณได้สัก 2 คั้งน้ำ เริ่มมีแสงสว่างท้องฟ้าเป็นสีแดง ชาวบ้านที่อยู่ในเรือก็ตะโกนร้องป่าวกันเพื่อเป็นสัญญาณของเรือแต่ละลำ จึงเรียกบริเวณนี้ว่าปากกู่ ภายหลังเพี้ยนเสียงเป็นปากงู (หมู่บ้านปากงูในปัจจุบัน) แล้วก็พากันกลับมาได้อย่างปลอดภัยทุกลำเรือ วันรุ่งขึ้นคุณตาหลวงต๋อนนำพระพุทธรูปที่ได้มาไปมอบให้เจ้าเมืองเจ้าเมืองจึงได้อัญเชิญพระพุทธรูปไปไว้ที่วัดไตรภูมิเป็นวัดที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำป่าสักและอยู่กลางเมืองเพชรบุรีสมัยนั้น

ภาพที่ 27 ภาพพิธีอัญเชิญพระดำน้ำ

ที่มา : <http://www.phetchabunpao.go.th/>

ในปีต่อมาพระพุทธรูปได้หายไปจากวัดไตรภูมิในวันสารทไทย (ตรงกับวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10) ทั้งพระสงฆ์และชาวบ้านช่วยกันออกตามหาแต่ไม่พบ มีชาวบ้านคนหนึ่งที่อยู่บริเวณวัดโพธิ์เย็น เขาไปดักลอบในคลองบริเวณวังมะขามแพบเป็นประจำ เช้าวันหนึ่งเขาไปดักลอบดังเช่นปกติที่เคยปฏิบัติมา ในขณะที่กำลังก้มดูที่วางไว้ก็ได้ยินเสียงเหมือนคนโตคนน้ำ จึงเกิดความสงสัยมาว่าใครโตคนน้ำตั้งแต่เช้าจึงเดินเข้าไปดู ก็เห็นพระพุทธรูปกำลังดำผุดดำว่ายอยู่บริเวณนั้น จึงรีบมาป่าวร้องว่าได้เจอพระพุทธรูปที่หายไปจากวัดไตรภูมิแล้วกำลังสร่งน้ำอยู่ที่วังมะขามแพบชาวบ้านจึงตามกันมาดูก็จะเห็นองค์พระพุทธรูปกำลังดำผุดดำว่ายอยู่จริง จึงอัญเชิญท่านกลับวัดไตรภูมิ ครั้นต่อมาก็หายไปอีก ชาวบ้านจึงพร้อมใจกันและลงความเห็นว่าเป็นเพื่อไม่ให้องค์พระท่านหายไปอีก จึงจะนำท่านมาสร่งน้ำในวันทำบุญสารทของทุกปี เดิมได้นำท่านไปสร่งน้ำที่วังมะขามแพบ (คลองสาขาของลำน้ำป่าสักสายเก่า) เพราะเชื่อว่าท่านคงชอบที่นี่กระมังจึงทำให้ชาวบ้านมาพบท่านที่นี่ ในระยะหลังแม่น้ำป่าสักเปลี่ยนทางเดินทำให้คลองเริ่มตื้นเขินไม่สะดวกในการสัญจร จึงต้องนำท่านมาสร่งน้ำที่ท่าน้ำวัดโบสถ์ชนะมารและปฏิบัติเช่นนี้เรื่อยมาจนปัจจุบัน

(อ้างอิง

:http://www.phetchabunpao.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=251:-qq-q&catid=72:2011-11-11-03-55-45. สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559)

ภาพที่ 28 เว็บไซต์ภาพพระพุทธรูปธรรมราชาเฉลิมพระเกียรติ

ที่มา : <http://www.phetchabunpao.go.th/>

2.2 หัวข้อที่เกี่ยวกับทฤษฎีการออกแบบงานวิจัย

2.2.1 การออกแบบหนังสือท่องเที่ยว

1. การจัดเลย์เอ๊าต์

การจัดเลย์เอ๊าท์โดยใช้กริด

เลย์เอ๊าท์ (Layout)

เลย์เอ๊าท์ (Layout) คือการจัดวางภาพ ตัวอักษรตลอดจนสิ่งประกอบอื่น ๆ เพื่อประกอบกันเป็นหน้าแต่ละหน้าของงานพิมพ์อย่างคร่าว ๆ เพื่อเป็นแนวในการจัดทำต้นฉบับงานพิมพ์ ใช้ทดสอบปฏิบัติการต่อการดึงดูและการนำสายตาของผู้ดูต่อสิ่งพิมพ์ที่จะเตรียมจัดทำขึ้น ไม่มีกฎตายตัวในการจัดทำเลย์เอ๊าท์ สิ่งที่ควรคำนึงถึงคือ เลย์เอ๊าท์ที่ดีจะช่วยให้ผู้ดูผ่านสายตาไปบนงานพิมพ์ได้อย่างง่ายดาย มีความน่าสนใจ น่าติดตาม แต่ถ้าเป็นไปในทางตรงข้ามคือผู้ดูต้องประสบกับความยากลำบากในการดูงานพิมพ์นั้น ก็อาจลงท้ายด้วยการเลิกดูไปเลย ในการทำเลย์เอ๊าท์นั้น ควรจัดลำดับความสำคัญของสิ่งที่จะนำเสนอ ควรทำให้สิ่งที่จะนำเสนอมีความชัดเจน และเรียงตามลำดับความสำคัญ

ข้อเสนอแนะในการทำเลย์เอ๊าท์

1. ศึกษาภาพรวมของงาน สิ่งพิมพ์ที่กำลังจัดทำขึ้น อาจเป็นส่วนหนึ่งของงานทั้งหมด เช่น แผ่นพับโฆษณาสินค้าชิ้นหนึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งของสื่อการโฆษณาอื่น ๆ อาทิเช่น สื่อทีวี หนังสือพิมพ์ วิทยุ ฯลฯ ดังนั้นการออกแบบสิ่งพิมพ์จึงควรดูภาพรวมของงานทั้งหมด เพื่อให้ชิ้นงานพิมพ์ออกมาสอดคล้อง เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสื่ออื่น ๆ รวมทั้งให้คำนึงถึงภาพลักษณ์และวัตถุประสงค์ของการจัดทำ

2. จัดหมวดหมู่ของเนื้อหา สิ่งพิมพ์ที่เป็นเล่ม เช่น หนังสือ โบรชัวร์ แคตตาล็อก จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำการแบ่งหมวดหมู่ของเนื้อหา แยกเป็นบท ๆ แต่ละบทจัดส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหา ภาพประกอบ ให้เป็นหมวดหมู่เป็นกลุ่มเป็นก้อน คำนวณจำนวนหน้าสำหรับแต่ละบท รวมจำนวนหน้าทั้งหมดประกอบกันเป็นเล่ม สำหรับงานพิมพ์ที่เป็นชิ้น เช่น แผ่นพับ โบปปลิว โปสเตอร์ ก็ต้องจัดกลุ่มเนื้อหา ภาพประกอบ ให้เป็นหมวดหมู่เป็นกลุ่มเป็นก้อนเช่นกัน

3. สร้างโครงแบบหรือกริด (Grid) หนึ่งในวิธีการออกแบบสิ่งพิมพ์ที่นิยมใช้กันคือใช้กริดช่วยในการออกแบบ เริ่มจากการจัดทำโครงแบบซึ่งประกอบด้วยเส้นในแนวตั้งและแนวนอนเป็นผังสำหรับวางเนื้อหา ภาพประกอบและองค์ประกอบอื่น ๆ ของแบบ

4. ลงรายละเอียดแต่ละหน้า เมื่อได้โครงแบบ ก็สามารถทำการออกแบบแต่ละหน้า

- จัดทำจุดสนใจหลักให้โดดเด่นโดยขยายขนาดให้ใหญ่ ใช้ภาพประกอบที่น่าสนใจ รำลึกเสมอว่าจะต้องให้ผู้ดูเห็นเป็นสิ่งแรกเมื่อมองมาที่สิ่งพิมพ์หน้านั้น ส่วนสิ่งที่ไม่สำคัญหรือรายละเอียดให้มีขนาดเล็ก

- ตำแหน่งที่เป็นจุดสนใจจุดแรกของหน้าจะอยู่ด้านบนซ้าย จึงเป็นที่ๆเหมาะสมในการวางส่วนสำคัญของข้อมูล

- เลือกใช้สีในการเน้นข้อความที่สำคัญ ทดสอบการใช้สีสด ๆ บนพื้นดำ สีคู่ สีตรงข้าม

- พิจารณาในการตัดขอบ (Crop) ภาพประกอบให้ภาพนั้นดูน่าสนใจขึ้น ดูดีขึ้น

- ให้เส้นในรูปแบบต่าง ๆ ตลอดจนใส่กรอบให้กับภาพเท่าที่จำเป็น การใช้เส้นสายมากจะทำให้ดูรกและรบกวนสายตา ควรจะมีแนวคิดให้ใช้เส้นสายและกรอบภาพให้น้อยที่สุดแต่สามารถทำให้งานออกมาดูดี

- การดำเนินจัดทำแบบแต่ละหน้าสำหรับงานประเภทหนังสือ นิตยสาร โบรชัวร์ แคตตาล็อก ควรมีการวางแผนให้สอดคล้องกันทั้งหมด อาจมีความแตกต่างบ้างเพื่อความไม่จำเจ แต่ไม่ควรมีความต่างกันอย่างสิ้นเชิง และให้วางรูปแบบเป็นหน้าที่ติดกันแทนที่จะคิดเป็นหน้าเดียว ๆ

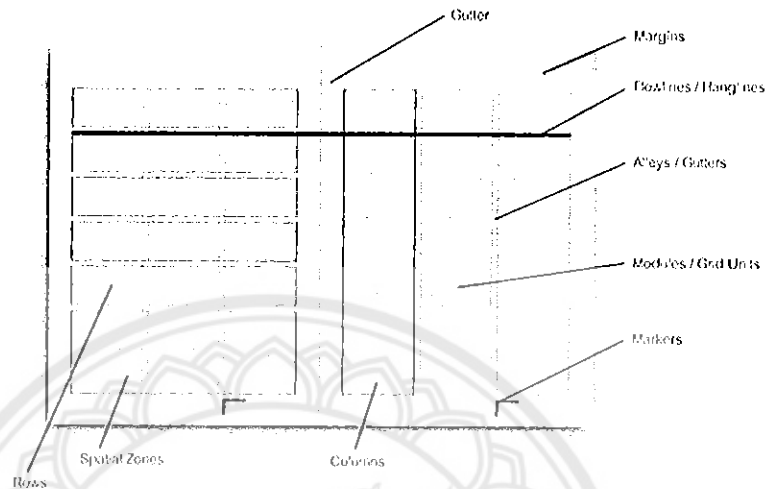
- ควรมีความรู้ความเข้าใจในข้อจำกัดต่าง ๆ ของการพิมพ์เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจเกิดขึ้น (ศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ ข้อคิดในการออกแบบสิ่งพิมพ์)

ทักษะในการจัดทำเลย์เอาต์สามารถฝึกฝนได้ โดยศึกษาจากผลงานที่มีชื่อเสียง เช่น หนังสือรวบรวมผลงานการออกแบบ (โดยส่วนใหญ่เป็นหนังสือที่จัดทำจากต่างประเทศ) นิตยสารต่าง ๆ ที่มีจำหน่ายตามแผงหนังสือซึ่งก็มีนิตยสารหลาย ๆ หัวก็มีการจัดแบบได้ดี โดยเฉพาะหน้าโฆษณา นอกจากนี้ยังสามารถค้นคว้าหรือดูตัวอย่างจากเว็บต่าง ๆ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต

กริด (Grid)

กริด (Grid) คือตารางของเส้น (โดยส่วนใหญ่เส้นเหล่านี้จะไม่ปรากฏให้เห็นในชิ้นงานพิมพ์จริง) ที่จัดอย่างเป็นแบบแผนใช้เพื่อเป็นโครงในการกำหนดตำแหน่ง ขอบเขตบริเวณสำหรับบรรจุภาพ เนื้อหา ช่องว่างเปล่าและส่วนประกอบต่าง ๆ ในการจัดรูปแบบแต่ละหน้าของงานพิมพ์ การสร้างกริดเป็นพื้นฐานของสิ่งพิมพ์แทบทุกรูปแบบเพื่อจัดรูปร่างของเนื้อหาให้อยู่ในสัดส่วนที่สวยงาม แม้ว่าจะมีผู้กล่าวว่าการใช้กริดทำให้จำกัดความอิสระในการออกแบบ แต่การใช้กริดเป็นการวางโครงแบบหลวม ๆ เป็นเครื่องมือในการทำงานโดยเฉพาะงานออกแบบเป็นชุดเป็นเล่มที่ต้องการความต่อเนื่อง ความเป็นเอกภาพ ผู้ใช้สามารถพลิกแพลงแบบได้ตลอดเวลา

ไม่มีกฎบังคับให้องค์ประกอบต่าง ๆ อยู่แต่เพียงภายในกรอบที่จัดไว้ แต่ให้ดูผลงานสุดท้ายเป็นหลัก การใช้กริดไม่ใช่สิ่งใหม่ นักออกแบบและศิลปินได้ใช้โครงสร้างกริดกันมานานนับศตวรรษแล้ว

ภาพ 29 ช่องต่างๆของกริดในหน้าออกแบบ

ที่มา : <http://perfectprint.siam2web.com/>

มาร์จิ้น/ช่องว่างรอบขอบกระดาษ (margins) มาร์จิ้นคือช่องว่างที่อยู่ระหว่างขอบของพื้นที่ทำงานซึ่งมีตัวอักษรหรือภาพปรากฏอยู่กับขอบของกระดาษทั้งสี่ด้าน ความกว้างจากขอบกระดาษของช่องว่างนี้ไม่จำเป็นต้องเท่ากันทั้งสี่ด้านแต่ควรเป็นแบบแผนเดียวกันทุก ๆ หน้าในเล่มเพื่อความต่อเนื่อง มาร์จิ้นเป็นจุดพักสายตา แต่สามารถใช้เป็นที่ใส่เลขหน้า หัวเรื่อง คำอธิบายต่าง ๆ หรือบทความขยายสั้น ๆ และอาจใช้เป็นที่ดึงดูดความสนใจ

โมดูล/หน่วยกริด (Module/Grid Units) โมดูลคือช่องที่เกิดจากการแบ่งหน้าออกแบบด้วยเส้นกริดตามแนวตั้งและแนวนอนออกเป็นส่วน ๆ สำหรับกำหนดใช้เป็นพื้นที่ใส่ตัวอักษรหรือภาพ การแบ่งส่วนระหว่างโมดูลจะมีการเว้นช่องว่างไว้ไม่ให้โมดูลติดชิดกัน อนึ่งการใช้พื้นที่ในการวางตัวอักษรหรือภาพไม่จำเป็นต้องถูกจำกัดอยู่ภายในแต่ละโมดูล แต่สามารถกินพื้นที่หลาย ๆ โมดูล

อาลีย์/ช่องว่างระหว่างโมดูล (Alleys) อาลีย์คือช่องว่างระหว่างโมดูลที่ติดกัน ช่องว่างดังกล่าวอาจทอดยาวเป็นแนวตั้ง หรือแนวนอน หรืออาจเป็นทั้งแนวตั้งและแนวนอนก็ได้ ช่องว่างนี้มีผู้เรียกอีกชื่อว่า "กัตเตอร์ (Gutter)" อาลีย์แต่ละแนวอาจมีความกว้างที่ต่างกันในพื้นที่หนึ่ง ๆ ก็ได้แล้วแต่ผู้ออกแบบ

กัทเตอร์/ช่องว่างระหว่างหน้าตามแนวพับ (Gutters) กัทเตอร์ คือช่องว่างระหว่างโมดูลของหน้าสองหน้าที่ต่อกันโดยมีแนวพับอยู่ตรงกลาง ในการออกแบบหน้าหนังสือ ให้ระวังอย่าให้ความกว้างของกัทเตอร์แคบเกินไปจนทำให้ข้อความตามแนวสันหนังสือขาดหายหรืออ่านลำบาก

คอลัมน์/แถวในแนวตั้ง (Columns) คอลัมน์คือโมดูลที่ต่อ ๆ กันในแนวตั้ง ซึ่งช่องว่างระหว่างคอลัมน์ก็คืออวลี/กัทเตอร์นั่นเอง ในหน้าออกแบบหนึ่งหน้าสามารถแบ่งคอลัมน์ได้กี่แถวก็ได้ และความกว้างของแต่ละคอลัมน์ก็ไม่จำเป็นต้องเท่ากันแล้วแต่ผู้ออกแบบ

โรว์/แถวในแนวนอน (Rows) โรว์คือโมดูลที่ต่อ ๆ กันในแนวนอนซึ่งต่างจากคอลัมน์ที่ต่อกันในแนวตั้ง และถูกแบ่งแยกจากกันด้วยอวลี/กัทเตอร์เช่นกัน

สเปซเซียวโซน/พื้นที่ครอบคลุม (Spatial Zones) สเปซเซียวโซนคือกลุ่มของโมดูลที่ต่อกันทั้งแนวตั้งและแนวนอนทำให้เกิดพื้นที่ที่ใหญ่ขึ้น ถูกนำไปใช้ในการแสดงข้อมูลโดยใส่เป็นข้อความตัวอักษร หรือภาพก็ได้

โฟลว์ไลน์/แสงไลน์/เส้นขวาง (Flowlines/Hanglines) โฟลว์ไลน์คือเส้นแบ่งในแนวนอน ใช้เหนี่ยวนำสายตาจากส่วนหนึ่งไปอีกส่วนหนึ่ง หรือเป็นตัวคั่นเมื่อจบเรื่องราว/ภาพหนึ่งและกำลังขึ้นต้นเรื่องราว/ภาพอีกชุดหนึ่ง

มาร์คเกอร์/ตัวชี้ตำแหน่ง (Markers) มาร์คเกอร์คือเครื่องหมายที่กำหนดตำแหน่งบริเวณไว้สำหรับใส่ข้อความสั้น ๆ ที่ระบุหมวดหมู่ หัวเรื่องที่เปลี่ยนไปเรื่อย ๆ มักมีตำแหน่งเดียวในแต่ละหน้า

ระบบกริด (Grid System)

ระบบกริด คือรูปแบบของกริดที่ใช้เป็นแม่แบบในการจัดทำจัดเลย์เอ๊าท์โดยสามารถตกแต่งดัดแปลงเพิ่มเติมจนได้แบบหลาย ๆ แบบที่ดูแตกต่างกันแต่ยังคงเค้าโครงของกริดต้นแบบไว้ได้ ซึ่งยังผลให้แบบต่าง ๆ ที่ได้มีความเป็นเอกภาพ มีความเกี่ยวเนื่องกัน มีความสอดคล้องกัน มีความเหมือนในบางประการ

สิ่งพิมพ์ประเภท โบรชัวร์ นิตยสาร รายงานประจำปี หนังสือ มักจะมีแบบจัดหน้าแต่ละหน้าที่ดูมีความคล้ายกัน เช่น มีจำนวนคอลัมน์เท่ากัน หัวเรื่อง ภาพประกอบ ตำแหน่งเลขหน้า แบบเดียวกันหรือคล้ายกัน ด้วยการสร้างระบบกริดทำให้สะดวกสำหรับผู้ออกแบบในการจัดหน้าต่าง ๆ ในเล่มได้รวดเร็วขึ้น อนึ่งการออกแบบระบบกริดที่สามารถใช้พลิกแปลงเป็นแบบต่าง ๆ ได้เป็นศิลปะอันหนึ่ง ระบบกริดที่ดีทำให้งานออกมาดูดีมีรูปแบบที่หลากหลาย ในขณะเดียวกันระบบกริดที่ไม่ดีหรือซับซ้อนเกินไปทำให้ใช้ยากและจำกัดการเสนอรูปแบบที่ต่างออกไป ทำให้รู้สึกขาดความอิสระ

รูปแบบต่าง ๆ ของกริด (Grid types)

รูปแบบพื้นฐานของกริดมีอยู่ 4 ประเภท รูปแบบพื้นฐานทั้งสี่แบบนี้สามารถนำไปพัฒนาสร้างแบบทั้งที่เรียบง่ายจนถึงแบบที่พลิกแพลงซับซ้อนขึ้น

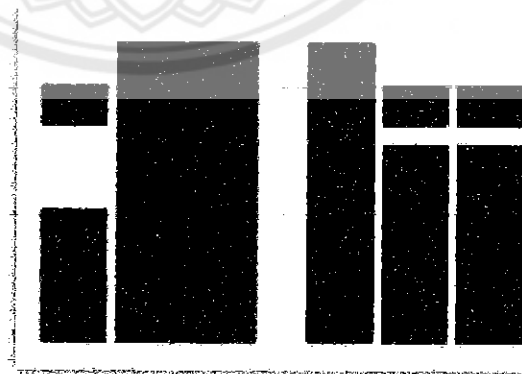
1. เมนูสคริปต์กริด (Manuscript Grid) เป็นกริดที่มีโครงสร้างเรียบง่ายเป็นบล็อกใหญ่บล็อกเดียวหรือคอลัมน์เดียว มีชื่อเรียกอีกชื่อว่า บล็อกกริด (Block Grid) โดยทั่วไปรูปแบบกริดประเภทนี้ใช้กับสิ่งพิมพ์ที่มีแต่เนื้อหาเป็นหลัก เช่น หนังสือนวนิยาย ตำรา จดหมายข่าว ฯลฯ แต่ก็สามารถนำภาพมาวางประกอบ แม้จะเป็นรูปแบบที่เรียบง่ายแต่ก็สามารถปรับแต่งเลย์เอาต์ให้ดูน่าสนใจได้ และไม่จำเจเมื่อเปิดหน้าต่อหน้า

ภาพ 30 เมนูสคริปต์กริด

ที่มา : <http://perfectprint.siam2web.com/>

2. คอลัมน์กริด (Column Grid) เป็นรูปแบบกริดที่มีคอลัมน์มากกว่าหนึ่งคอลัมน์ในหนึ่งหน้าของแบบ มักมีความสูงเกือบสุดขอบของชิ้นงาน ความกว้างของแต่ละคอลัมน์ไม่จำเป็นต้องเท่ากัน กริดในรูปแบบนี้มักถูกนำไปใช้ใน นิตยสาร แคตตาล็อก โบรชัวร์ การวางภาพ ในรูปแบบกริดประเภทนี้อาจจะจัดวางให้มีความกว้างเท่ากับหนึ่งคอลัมน์หรือมากกว่าก็ได้

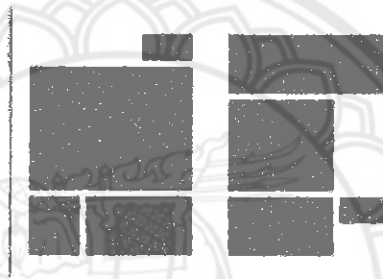

ภาพ 31 คอลัมน์กริด

ที่มา : <http://perfectprint.siam2web.com/>

3. โมดูลาร์กริด (Modular Grid) เป็นรูปแบบกริดที่ประกอบด้วยโมดูลหลาย ๆ โมดูลซึ่งเกิดจากการตีเส้นตามแนวตั้งและแนวนอน หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือรูปแบบที่เกิดจากการ

แบ่งคอลัมน์ในคอลัมน์กริดตามแนวนอนทำให้เกิดเป็นโมดูลย่อย โมดูลาร์กริดเป็นรูปแบบที่สามารถนำไปจัดเลย์เอาต์ได้หลากหลาย สามารถประสมประสานภาพกับข้อความเป็นชุด ๆ จัดแบ่งเรื่องราวหลาย ๆ เรื่องมาอยู่ในหน้าเดียวกัน จัดภาพประกอบพร้อมคำบรรยายหลาย ๆ ชุด ในหนึ่งหน้า เหมาะสำหรับสิ่งพิมพ์ที่ต้องการรูปแบบที่ปรับเปลี่ยนง่ายเมื่อมีการจัดทำเป็นประจำอย่างต่อเนื่องอย่างเช่น หนังสือพิมพ์ และยังเหมาะกับงานพิมพ์ประเภทแคตตาล็อกสินค้าหรือบริการ แผ่นพิมพ์โฆษณาที่ต้องแสดงรายการสินค้าเป็นจำนวนมาก เนื่องจากโมดูลาร์กริดเป็นรูปแบบที่ประกอบด้วยโมดูลย่อย ๆ มีความอิสระในการปรับแต่งเลย์เอาต์ได้สูง จึงมีการนำมาใช้ในการออกแบบหน้าโบรชัวร์ แคตตาล็อก นิตยสารและหนังสือประเภทต่าง ๆ ด้วยเช่นกัน

ภาพ 32 โมดูลาร์กริด

ที่มา : <http://perfectprint.siam2web.com/>

4. ไฮราซิคัลกริด (Hierarchical Grid) เป็นรูปแบบกริดที่มีโครงสร้างซับซ้อน ประกอบด้วยโมดูลได้ทั้งที่มีขนาดเท่ากันหรือแตกต่างกันมาจัดวางในหน้าเดียวกัน และอาจมีการเกยกันของโมดูลบางชิ้น ไฮราซิคัลกริดเป็นรูปแบบที่ยากต่อการใช้งานในการที่จะทำให้เลย์เอาต์ที่ออกมาดูดีและลงตัว มักใช้ต่อเมื่อไม่สามารถใช้กริดรูปแบบอื่น ส่วนหนึ่ง之所以เลือกใช้เนื่องจากขององค์ประกอบต่าง ๆ ของเลย์เอาต์มีความแตกต่างกันค่อนข้างมาก เช่น อัตราส่วนของด้านกว้างกับด้านยาวของภาพประกอบแต่ละภาพมีความแตกต่างกันมาก ข้อเสนอแนะในการจัดทำรูปแบบไฮราซิคัลกริดวิธีหนึ่งคือ นำองค์ประกอบต่าง ๆ ของแบบทั้งหมด เช่น ภาพประกอบ เนื้อหา หัวเรื่อง ฯลฯ มากองไว้ พิจารณาภาพรวม ค่อย ๆ ทดลองจัดวางโดยขยับปรับขนาดแต่ละองค์ประกอบจนดูแล้วลงตัว พอมีแนวเป็นหลักในการสร้างกริดใช้ร่วมกันทั้งชุด/เล่มของงานพิมพ์ แล้วจึงลงมือทำงานรูปแบบกริดประเภทนี้มีใช้ในการออกแบบหน้าหนังสือ โปสเตอร์ และฉลากผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

ภาพ 33 ไชราชิคัลกริต

ที่มา : <http://perfectprint.siam2web.com/>

ข้อแนะนำในการออกแบบด้วยกริต

- ก่อนเลือกรูปแบบของกริต ให้ศึกษาว่างานที่จะทำส่วนใหญ่หนักไปทางเนื้อหาหรือภาพ มีหัวเรื่องและหมวดหมู่กี่ชั้นตลอดจนมีตาราง กฎเกณฑ์อะไรบ้างที่เกี่ยวข้อง ดูบทความต่าง ๆ ว่าเป็นบทความยาว ๆ หรือสั้น ๆ หรือเป็นแบบผสม ภาพประกอบสามารถแบ่งเป็นกลุ่ม ๆ และจัดสัดส่วนให้เท่า ๆ กันได้หรือไม่ มีภาพที่มีกรอบเป็นรูปทรงอื่น ๆ ที่ไม่ใช่รูปทรงสี่เหลี่ยมไหม
- รูปแบบกริตที่มีโมดูลมากจะทำให้การเสนอแบบได้หลากหลาย แต่หากมีการแบ่งขอยโมดูลมากเกินไป จะทำให้ขาดความเป็นเอกภาพในการจัดทำเลย์เอาต์สำหรับงานที่เป็นเล่มหรือเป็นชุด
- งานที่มีเนื้อหามากและมีภาพประกอบน้อยควรใช้เมนูสกริปต์กริตหรือคอลัมน์กริตที่มีคอลัมน์ 1 – 3 แถว งานที่มีภาพประกอบมากขึ้นมักจะใช้คอลัมน์กริต ส่วนงานที่มีภาพประกอบมากขึ้นไปอีก จะใช้โมดูลาร์กริต
- คอลัมน์กริตที่มีจำนวน 1 ถึง 3 แถวจะพบเห็นได้บ่อย ๆ เหมาะกับงานที่มีเนื้อหามาก ๆ คอลัมน์กริตที่มีจำนวนตั้งแต่ 4 แถวขึ้นไปเหมาะกับงานที่มีการผสมผสานระหว่างเนื้อหา ภาพประกอบ และงานที่มีบทความทั้งสั้นและยาวคละกัน
- คอลัมน์กริตที่มีจำนวนแถวเป็นเลขคู่มักจะทำให้เลย์เอาต์ของหน้าต่าง ๆ ดูจำแนกโดยเฉพะอย่างยิ่งหากมียึดติดที่จะจัดวางให้ข้อความและภาพให้กินพื้นที่เสมอกับแนวขอบของคอลัมน์
- ให้ระลึกเสมอว่ารูปแบบกริตควรจัดให้เข้ากับองค์ประกอบต่าง ๆ ของแบบมากกว่าที่จะบังคับให้องค์ประกอบต่าง ๆ ของแบบให้เข้ากับรูปแบบของกริต อนึ่งการออกแบบโดยวิธีการใช้กริตก็ไม่ใช่เป็นสูตรสำเร็จสำหรับการออกแบบได้ทุก ๆ กรณี

- การวางภาพประกอบไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่ภายใน 1 โมดูล ควรทดลองวาง 2 – 3 โมดูล หรือ 2 ½ โมดูล แล้วปล่อยให้ส่วนที่เหลือให้ว่างเปล่า
- ในการวางเลย์เอาต์แต่ละหน้า ส่วนที่เป็นอัลลีย์ กัตเตอร์ หรือมาร์จิ้นไม่จำเป็นต้องเป็นช่องว่างเปล่าเสมอไป สามารถขยายภาพประกอบให้ล้นมาในบริเวณเหล่านี้ได้ ในขณะเดียวกันส่วนที่เป็นโมดูลหรือคอลัมน์บางช่องก็อาจจัดเป็นพื้นที่ว่างเปล่าก็ได้
- สามารถใช้รูปแบบกริดมากกว่าหนึ่งรูปแบบในหนึ่งงาน เช่น เลือกใช้รูปแบบกริดสำหรับบทความยาวรูปแบบหนึ่งและบทความสั้นอีกรูปแบบหนึ่ง หน้าแรกใช้รูปแบบกริดที่ต่างจากรูปแบบที่ใช้ในหน้าปกติอื่น
- สำหรับรูปแบบกริดที่มีเพียง 1 – 2 คอลัมน์ ให้ทดลองแบ่งคอลัมน์แต่ละคอลัมน์ออกเป็น 2 คอลัมน์ย่อย แล้วนำไปใช้เลย์เอาต์ในบางหน้าบางโอกาส จะทำให้งานที่ออกมาดูไม่จำเจ

2. การเลือกใช้ขนาดและชนิดของฟอนต์ หลักและทฤษฎีในการออกแบบฟอนต์ Body & Proportion

Body หลัก ๆ จะประกอบไปด้วยตัว Body เอง และส่วนแขนขา และที่สำคัญที่สุดที่จะส่งผลถึงการเลือกใช้งาน Font ก็คือส่วนของ "เชิง" หรือ "Serif" (ในตัว Body ของ Font อาจจะไม่แยกย่อยได้เป็นตา หรือไหล่ได้อีก และในเบื้องต้นให้รู้จักกันไว้ในชื่อของ Body ก่อน)

Aa Bb Cc

ภาพ 34 ตัวอักษรภาษาอังกฤษ

ที่มา : <http://arit.rmutsv.ac.th/th/blogs/55>

นอกจากทั้ง 3 แบบที่กล่าวมาแล้ว ในบางครั้งอาจจะเจอแบบที่ย่อยลงไปอีก เช่น Bold Italic ที่เป็นตัวหนาและเอียงหรือ Narrow ที่มีลักษณะแคบๆ ผอมๆ ก็เป็นไปได้

ภาพ 35 ตัวอักษรภาษาอังกฤษ

ที่มา : <http://arit.rmutsv.ac.th/th/blogs/55>

การเลือก Font ไปใช้ในงานออกแบบมีข้อควรคำนึงง่าย ๆ อยู่ 2 ข้อคือ

1. ความหมายต้องเข้ากัน หมายความว่า ความหมายของคำและ Font ที่เลือกใช้ควรจะไปด้วยกันได้ เช่น คำว่าน่ารักก็ควรจะใช้ Font ที่ดูน่ารักไปด้วย ไม่ควรใช้ Font ที่ดูเป็นทางการ

2. อารมณ์ของฟอนต์และอารมณ์ของงานต้องไปในทิศทางเดียวกัน เช่น งานที่ต้องการความน่าเชื่อถือก็จะเลือกใช้ Font แบบ Serif ที่ดูหนักแน่น น่าเชื่อถือ ส่วนงานที่ต้องการความ جذاب อย่างโปสเตอร์ราคาควรเลือกใช้ Font ที่เป็นกันเองไม่เป็นทางการมากนักอย่าง Font ในกลุ่ม Script เป็นต้น

นอกจากการเลือก Font มาใช้งานแล้ว การวางตำแหน่งตัวอักษรก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่มีความสำคัญกับการทำงาน สำหรับการวางตำแหน่งตัวอักษร มีข้อควรคำนึงถึงไว้ให้อยู่ 3 ข้อคือ

1. ธรรมชาติการอ่านของคนไทยจะอ่านจากซ้ายไปขวา และบนลงล่าง โดยมีรัศมีการกวาดสายตาตามลำดับ ดังนั้นถ้าอยากให้อ่านง่าย ควรจะวางเรียงลำดับให้ดีด้วย ไม่เช่นนั้นจะเป็นการอ่านข้ามไปข้ามมาทำให้เสียความหมายของข้อความไป

2. จุดเด่นควรจะมีเพียงจุดเดียว หรือพุดง่าย ๆ ก็คือ มีตัวอักษรตัวใหญ่ ๆ อยู่เพียงจุดเดียว จึงจะเป็นจุดเด่นที่มองเห็นได้ง่าย ไม่สับสน ส่วนจุดอื่น ๆ ขนาดควรจะเล็กลงมาตามลำดับความสำคัญ

3. ไม่ควรใช้ Font หลากหลายรูปแบบเกินไป จะทำให้กลายเป็นงานที่อ่านยาก และชวนปวดศีรษะมากกว่าชวนอ่าน ถ้าจริง ๆ แนะนำให้ใช้ Font เดิมแต่ไม่ตกแต่งพวกขนาด, ความหนาหรือกำหนดให้เอียงบ้าง เพื่อเพิ่มความน่าสนใจไม่ให้งานดูน่าเบื่อแบบนี้จะดีกว่า

2.2.2 การตีพิมพ์

1. การเลือกชนิดของกระดาษ

ชนิดของกระดาษ

การจำแนกกระดาษสามารถจัดแบ่งได้หลายวิธี ในที่นี้จะจัดแบ่งชนิดของกระดาษที่ใช้ในวงการพิมพ์และโรงพิมพ์ ซึ่งสามารถรวบรวมได้ดังนี้

กระดาษปฏิรูป (Newsprint) เป็นกระดาษที่มีส่วนผสมของเยื่อปดที่มีเส้นใยสั้น และมักนำเยื่อจากกระดาษใช้แล้วมาผสมด้วย กระดาษปฏิรูปมีน้ำหนักเพียง 40 – 52 กรัม/ตารางเมตร มีสีอมเหลือง ราคาไม่แพงแต่ความแข็งแรงน้อย เหมาะสำหรับงานพิมพ์หนังสือพิมพ์ และเอกสารที่ไม่ต้องการคุณภาพมาก

กระดาษแบงค์ (Bank Paper) เป็นกระดาษบางไม่เคลือบผิว น้ำหนักไม่เกิน 50 กรัม/ตารางเมตร มีสีให้เลือกหลายสี ใช้สำหรับงานพิมพ์แบบฟอร์มต่าง ๆ ที่มีสำเนาหลายชั้น

กระดาษปอนด์ (Bond Paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อเคมีที่ผ่านการฟอก และอาจมีส่วนผสมของเยื่อที่มาจากเศษผ้า มีสีขาว ผิวไม่เรียบ น้ำหนักอยู่ระหว่าง 60 – 100 กรัม/ตารางเมตร ใช้สำหรับงานพิมพ์ที่ต้องการความสวยงามปานกลาง พิมพ์สีเดียวหรือหลายสีก็ได้

กระดาษอาร์ต (Art Paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อเคมี (เยื่อที่ผลิตโดยใช้สารเคมี) และเคลือบผิวให้เรียบด้านเดียวหรือทั้งสองด้าน การเคลือบอาจจะเคลือบมันเงาหรือแบบด้านก็ได้ มีสีขาว น้ำหนักอยู่ระหว่าง 80 – 160 กรัม/ตารางเมตร ใช้สำหรับงานพิมพ์ที่ต้องการความสวยงาม งานพิมพ์สอดสี เช่นแคตตาล็อก โบรชัวร์

กระดาษฟอกขาว (Woodfree Paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อเคมี (เยื่อที่ผลิตโดยใช้สารเคมี) และฟอกให้ขาว เป็นกระดาษที่มีคุณภาพและมีความหนาแน่นสูง การดูดซึมน้ำน้อย ใช้สำหรับงานพิมพ์หนังสือ กระดาษพิมพ์เขียน

กระดาษเหนียว (Kraft Paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อซัลเฟต (เยื่อใยยาวที่ผลิตโดยใช้สารซัลเฟต) จึงมีความเหนียวเป็นพิเศษ มีสีเป็นสีน้ำตาล น้ำหนักอยู่ระหว่าง 80 – 180 กรัม/ตารางเมตร ใช้สำหรับทำสิ่งพิมพ์บรรจุภัณฑ์ กระดาษห่อของ ถุงกระดาษ

กระดาษการ์ด (Card Board) เป็นกระดาษที่มีความหนาและแข็งแรง ประกอบด้วยชั้นของกระดาษหลายชั้น ชั้นนอกสองด้านมักเป็นสีขาว แต่ก็มีการ์ดสีต่าง ๆ ให้เลือกใช้ บางชนิดมีผิวเคลือบมันเรียบ ซึ่งเรียก กระดาษอาร์ตการ์ด น้ำหนักกระดาษการ์ดอยู่ระหว่าง 110 – 400 กรัม/ตารางเมตร ใช้สำหรับทำปกหนังสือ บรรจุภัณฑ์ที่มีราคา เช่นกล่องเครื่องสำอาง

กระดาษกล่อง (Box Paper) เป็นกระดาษที่ทำจากเยื่อปด และมักนำเยื่อจากกระดาษใช้แล้วมาผสม มีสีคล้ำไปทางเทาหรือน้ำตาล ผิวด้านหนึ่งมักจะประกบด้วยชั้นของกระดาษขาวซึ่งอาจมีผิวเคลือบมันหรือไม่ก็ได้เพื่อความสวยงามและพิมพ์ภาพลงไปได้ หากเป็นกระดาษไม่เคลือบ จะเรียก กระดาษกล่องขาว หากเป็นกระดาษเคลือบผิวมัน จะเรียก กระดาษกล่องแข็ง น้ำหนักกระดาษกล่องอยู่ระหว่าง 180 – 600 กรัม/ตารางเมตร ใช้สำหรับทำสิ่งพิมพ์บรรจุภัณฑ์ เช่น กล่อง ป้ายแข็ง ฯลฯ

กระดาษแข็ง (Hard Board) เป็นกระดาษหลายชั้นแข็งหนาทำจากเยื่อไม้ปด และเยื่อกระดาษเก่า มีผิวขรุขระสีคล้ำ มีคำเรียกกระดาษชนิดนี้อีกว่า กระดาษจั่วบัง น้ำหนักมีตั้งแต่ 430 กรัม/ตารางเมตรขึ้นไป ใช้ทำใช้ในซองปกหนังสือ ฐานปฏิทินตั้งโต๊ะ บรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ

กระดาษแฟนซี (Fancy Paper) เป็นคำเรียกโดยรวมสำหรับกระดาษที่มีรูปร่างลักษณะของเนื้อและผิวกระดาษที่ต่างจากกระดาษใช้งานทั่วไป บางชนิดมีการผสมเยื่อที่ต่างออกไป บางชนิดมีผิวเป็นลายตามแบบบนลูกกลิ้งหรือตะแกรงที่กดทับในขั้นตอนการผลิต มีสีสันทันเลือกหลากหลาย มีทั้งกระดาษบางและหนา ประโยชน์สำหรับกระดาษชนิดนี้สามารถนำไปใช้แทนกระดาษที่ใช้อยู่ทั่วไป ตั้งแต่นามบัตร หัวจดหมาย ไปจนถึงกล่องบรรจุภัณฑ์

กระดาษอื่น ๆ นอกจากกระดาษชนิดต่าง ๆ ที่เอ่ยมาข้างต้นแล้ว ยังมีกระดาษชนิดอื่น ๆ อีก เช่น กระดาษถนอมสายตา กระดาษกันปลอม (Security Paper) กระดาษเอ็นซีอาร์ (Carbonless Paper) กระดาษสังเคราะห์ กระดาษสติ๊กเกอร์ ฯลฯ

2. การพิมพ์ แบบต่างๆ

การพิมพ์ Inkjet

เครื่องพิมพ์แบบพ่นหมึก หรือ เครื่องพิมพ์อิงค์เจ็ต (Inkjet Printer) เป็นเครื่องพิมพ์ที่ทำงานโดยการพ่นหมึกออกมาเป็นหยดเล็กๆ ลงบนกระดาษ เมื่อต้องการพิมพ์รูปทรงหรือรูปภาพใดๆ เครื่องพิมพ์จะทำการพ่นหมึกออกตามแต่ละจุดในตำแหน่งที่เครื่องประมวลผลไว้ อย่างแม่นยำตามความต้องการของเรา ซึ่งเครื่องพิมพ์แบบพ่นหมึกจะมีคุณภาพดีกว่าเครื่องพิมพ์ดอตเมทริกซ์ โดยรูปที่มีความซับซ้อนมากๆ เครื่องพิมพ์แบบพ่นหมึกจะได้ผลลัพธ์ที่ดีกว่า ชัดเจน และคมชัดกว่าแบบดอตเมทริกซ์

Inkjet Indoor

Inkjet Indoor เป็นงานติดตั้งภายในอาคารหรือในที่ที่แดดไม่ส่อง เน้นรายละเอียด ความคมชัดของงาน ความละเอียดสูงถึง 1200 Dpi เป็นงานใกล้สายตา เหมาะสำหรับงานโฆษณา โปรโมชัน งานตกแต่งหน้าร้าน นิทรรศการ หรือ เปิดตัวสินค้า

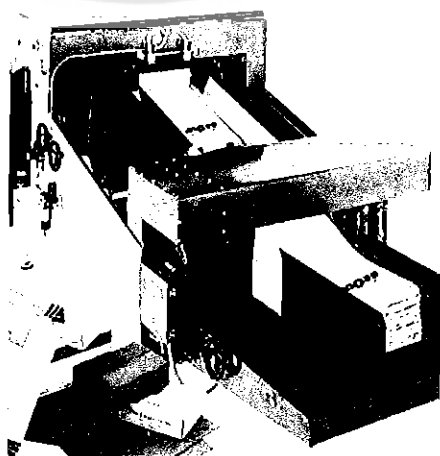
Inkjet Outdoor

Inkjet Outdoor เป็นงานติดตั้งภายนอกอาคาร มีความละเอียด 720 Dpi – 1400 Dpi

700 Dpi เหมาะกับงานลักษณะเป็นตัวหนังสือและขนาดใหญ่ตั้งแต่ 1 ตาราง เมตร สำหรับระยะการมองที่ 2 เมตรเป็นต้นไป 1400 Dpi เหมาะกับงานที่ต้องการความคมชัดสูง มองในระยะใกล้ได้อย่างคมชัด Inkjet Outdoor เหมาะสำหรับงานป้ายภายนอกอาคาร ที่มีความ คงทน เช่น ป้าย Billboard ขนาดใหญ่ และ โฆษณาติดข้างรถต่างๆ

การพิมพ์ Digital

แต่เดิมเราอยากจะทำสื่อสิ่งพิมพ์ หรือพิมพ์หนังสือที่ เป็นเรื่องใหญ่ ไหนจะต้อง หาโรงพิมพ์ หาคนจัดทำหน้า หอบไฟล์งานไปโรงพิมพ์ นั่งรอเป็นวันกว่าจะได้แผ่นงานออกมาปรีฟดู ความถูกต้อง รอผลิตงานเป็นอาทิตย์ และที่สำคัญเราไม่สามารถพิมพ์หนังสือจำนวนน้อย หรือตาม จำนวนที่เราต้องการจริงได้ บางทีพิมพ์งานออกมาจำนวนมหาศาลทำลายกระดาษมากมายแล้วก็ เอามาทิ้งเพราะไม่ได้ใช้งาน ปัจจุบันปัญหาต่างๆ เหล่านี้ได้หมดไป โดยระบบการพิมพ์แบบดิจิตอล การพิมพ์แบบดิจิตอล คือ การพิมพ์จากไฟล์งานโดยตรงผ่านเครื่องพิมพ์ที่ทันสมัย ไม่ต้องมานั่ง สร้างเพลทแยกสีในการพิมพ์เหมือนการพิมพ์แบบออฟเซต ดังนั้นการพิมพ์แบบดิจิตอลจึงลด ขบวนการทำที่ยุ่งยากไปได้มาก

ภาพ 36 เครื่องพิมพ์

การพิมพ์ Offset

Offset หรือ การพิมพ์พื้นราบ มีต้นกำเนิดจากการพิมพ์ด้วยการค้นพบของ อลัวส์เซเนเฟลเดอร์ (Alois Senefelder) ด้วยการใช้แท่งไขมันเขียนลงบนแผ่นหินขัดเรียบ ใช้น้ำบางๆ หรือความเปียกชื้น ลงไปคลุมพื้นที่ซึ่งไม่ต้องการให้เกิดภาพก่อนแล้วจึงคลึงหมึกตามลงไป ไขมันที่เขียนเป็นภาพจะรับหมึก และผลึกต้นน้ำ และน้ำก็ผลึกต้นหมึกมิให้ปนกันเมื่อนำกระดาษไป ทาบและใช้น้ำหนักกดพิมพ์พอควร กระดาษนั้นจะรับและถ่ายโอนหมึกที่เป็นภาพจากแผ่นหิน ปัจจุบันการพิมพ์พื้นราบที่รู้จักกันในนามพิมพ์หิน ได้พัฒนาจากการใช้คนดึงแผ่นหินที่หนาและหนักกลับไปกลับมา เพื่อทำการพิมพ์ได้ชั่วโมงละไม่กี่แผ่น ได้มีความเปลี่ยนแปลงเป็นลำดับ จากการใช้แรงคนเป็นเครื่องจักรไอน้ำ และจากเครื่องจักรไอน้ำเป็นเครื่องยนต์ พร้อมกับเปลี่ยนแปลงลักษณะของแผ่นภาพพิมพ์ จากหินเป็นโลหะที่บางเบา สามารถโค้ง โอบรอบไม่ได้ และได้ใช้เป็นผืนผ้ายาง (rubber printing) กระดาษหรือวัสดุพิมพ์จะไม่สัมผัสกับแม่พิมพ์ (plate cylinder) โดยตรง แต่จะอยู่ในระหว่างผืนผ้ายาง (blanket cylinder) กับโมกดพิมพ์ (impression cylinder) ชื่อของวิธีนี้ เคยเรียกเมื่อเริ่มแรกว่า "ลิโธกราฟี" (Lithography) อันเป็นภาษากรีก ที่มีความหมายว่าเขียนบนหิน ได้เปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมคำว่า เซตออฟ (set-off) หรือ "ออฟเซต" (offset) ซึ่งหมายถึงการพิมพ์ได้รับหมึกจากแม่พิมพ์ไปหมดแต่ละแผ่น แล้วเตรียมรับหมึกพิมพ์ในแผ่นต่อไป ชื่อของวิธีพิมพ์นี้จึงเรียกว่า "ออฟเซตลิโธกราฟี" (offset lithography) ในปัจจุบันสามารถพิมพ์ลงบนวัสดุพิมพ์หลายชนิดไม่ว่าจะเป็นกระดาษผิวหยาบ พลาสติก ผ้าแพร หรือแผ่นโลหะ

สิ่งพิมพ์ที่เหมาะสมกับ Offset

ระบบออฟเซต เป็นระบบการพิมพ์ที่ใช้กันมากที่สุดในโลกในปัจจุบันเพราะให้ งานพิมพ์ที่สวยงาม มีความคล่องตัวในการจัดอาร์ตเวิร์ก และไม่ว่าจะออกแบบอย่างไรการพิมพ์ก็ ไม่ยุ่งยากมากจนเกินไป ประกอบกับความก้าวหน้าในการทำฟิล์มและการแยกสีในปัจจุบัน ทำให้ ยิ่งพิมพ์จำนวนมากเท่าไรก็จะยิ่งถูกลง

(อ้างอิง : โรงพิมพ์ สุพรีมพรินท์ ผู้เชี่ยวชาญงานพิมพ์ทุกชนิดทั้งงานใหญ่/งานเล็ก (2556)

2.2.3 องค์ประกอบของหนังสือ

เมื่อเปรียบเทียบกับสิ่งพิมพ์ประเภทอื่นแล้ว หนังสือจะมีองค์ประกอบ ที่สมบูรณ์กว่า หนังสือมักจะประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆคือ

1. ใบทุ่มปก (Book Jacket) เป็นกระดาษที่หุ้มอยู่นอกปกหนังสือ มิได้เย็บติดกับเล่มหนังสือ แต่พับปลายมาด้านหลังของปกหน้าจุดประสงค์ของการจัดให้มีใบทุ่มปกเพื่อประโยชน์ ดังนี้

- ป้องกันหนังสือไม่ให้ชำหรือสกปรก ทั้งยังช่วยรักษาปกให้ใหม่อยู่เสมอ
- เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ให้คนเลือกซื้อหนังสือนั้น
- บอกรายละเอียดต่างๆ แก่ผู้อ่าน กระดาษหุ้มปกจะประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง บางเล่มอาจมีชื่อผู้พิมพ์ปรากฏอยู่ด้วย

2. ปก (Cover) หน้าทีของปก คือ ป้องกันรักษาตัวหนังสือทั้งหมดและให้รายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องของหนังสือ ในกรณีที่ไม่มีใบหุ้มปก ปกติทำหน้าที่เป็นสิ่งที่ชักจูงให้คนซื้อหนังสือด้วยลักษณะการออกแบบปกจึงเน้นในเรื่องของความสวยงามมากเป็นพิเศษ ขณะเดียวกันก็พยายามสื่อความหมายของเนื้อหาภายในเล่มหนังสือด้วย ส่วนประกอบของปกหนังสือประกอบด้วย ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้พิมพ์ โดยเลือกขนาดตัวอักษรลดหลั่นกันตามลำดับ ส่วนที่เป็นสันปกก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน จะต้องมื่อชื่อเรื่องและชื่อผู้แต่งสามารถจะมองเห็นข้อความดังกล่าวได้เมื่อนำหนังสือเรียงใส่ตู้แล้ว

3. ใบฉีกปก (End Paper) โดยปกติหากเป็นหนังสือปกแข็งจะมีกระดาษปิดฉีกติดกับด้านในของปกหนังสืออีกหนึ่งแผ่นทั้งด้านหน้าและด้านหลังปก โดยครึ่งหนึ่งของกระดาษฉีกด้านในปก ส่วนที่เหลืออีกครึ่งหนึ่งอาจจะปล่อยให้เป็นใบรองปก กระดาษที่นำมาใช้มักจะเป็นกระดาษที่มีความเหนียว เนื้อดี ใบฉีกปกและใบรองปกนี้ จะทำหน้าที่ช่วยยึดปกให้แน่นกับตัวเล่มหนังสือ โดยอาจปล่อยให้เป็นกระดาษว่างๆหรือออกแบบให้พิมพ์เป็นลวดลายสวยงามก็ได้

4. ใบรองปก (Fly Leaf) เป็นใบติดกับปก ทำหน้าที่ยึดเล่มหนังสือกับปกหนังสือ ส่วนใหญ่จะมีใบรองปกทั้งปกหน้าและปกหลัง

5. ปกใน (Title Page) มีหน้าที่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับหนังสือเช่นเดียวกับปก ประกอบด้วยข้อความระบุชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้พิมพ์ ทำให้อ่านได้รายละเอียดเหล่านี้ในกรณีที่ปกหน้าฉีกขาดหรือหากห้องสมุดนำหนังสือไปทำปกใหม่ให้แข็งแรงขึ้น

6. หน้าลิขสิทธิ์ (Copyright Page) หมายถึง หน้าปกบอกแก่ผู้อ่านว่าผู้ใดเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์หนังสือเล่มนี้ หนังสือเล่มนี้ได้จัดพิมพ์มาแล้วกี่ครั้ง เมื่อใดบ้าง นอกจากนี้หนังสือบางเล่มอาจให้ข้อมูลสำหรับบัตรรายการห้องสมุดไว้ด้วย หน้าลิขสิทธิ์จะอยู่ด้านหลังของปกใน ในกรณีของปกในหลายแผ่น หน้านี้จะอยู่หลังปกในแผ่นหลังสุด

7. หน้าอุทิศ (Dedication Page) เป็นหน้าที่ของผู้แต่งระบุว่า อุทิศผลงานให้แก่ ผู้หนึ่งผู้ใด ซึ่งอาจเป็นบุคคลเดียวกันหรือหลายคน หรืออุทิศให้แก่สถาบันก็ได้ หน้าอุทิศนี้ใช้หน้าหนังสือ 1 หน้า ถึงแม้ว่าจะพิมพ์ตัวหนังสือไม่กี่คำ ก็จะใช้เนื้อที่ทั้งหน้า และต้องอยู่ลำดับถัดจากหน้าลิขสิทธิ์ การออกแบบมักจัดให้ดูเป็นทางการเคารพ มีลักษณะเป็นอนุสรณ์ให้แก่บุคคลหรือสถาบันที่อุทิศให้

8. คำนิยม (Foreword) หมายถึง คำที่บุคคลเขียนนำเกี่ยวกับเนื้อหาหนังสือ หรือผู้แต่ง คำนิยมนี้จะต้องอยู่ก่อนคำนำของผู้แต่ง ถ้ามีผู้เขียนคำนิยมหลายคนจะต้องเรียงลำดับตามความสำคัญของบุคคลเขียนคำนิยม

9. คำนำ (Preface) หมายถึง ข้อความที่ผู้เขียนแต่งขึ้น เพื่ออธิบายให้ผู้อ่านทราบถึงแรงบันดาลใจหรือสิ่งที่อยากให้ผู้อ่านทราบ ก่อนที่จะเริ่มอ่านเนื้อเรื่อง อาจจะเป็นการขอบคุณผู้ที่เกี่ยวข้องหรือช่วยเหลือในการจัดพิมพ์ ถ้าเป็นหนังสือที่จัดพิมพ์โดยสถาบัน อาจมีคำนำของสถาบัน คำนำของบรรณาธิการหรือผู้จัดพิมพ์ แล้วจึงเป็นคำนำของผู้เขียน

10. สารบัญ (Table of Contents) หมายถึง รายชื่อของบท และเรื่องเรียงตามลำดับ เพื่อบอกแก่ผู้อ่านว่าในหนังสือเล่มนั้นประกอบ ด้วยบทและเรื่องใดบ้าง แต่ละเรื่องอยู่ที่หน้าใด เพื่อให้ผู้อ่านเปิดหาได้สะดวก การออกแบบจึงควรให้สะดวกแก่การเปิดหาได้โดยง่าย มีลักษณะสบายตา

11. สารบัญภาพ (Table of Illustrations) หนังสือบางเล่มที่มีภาพเป็นส่วนสำคัญ และมีภาพจำนวนมาก จำเป็นต้องมีสารบัญภาพ เพื่อให้ผู้อ่านพลิกดูได้สะดวก

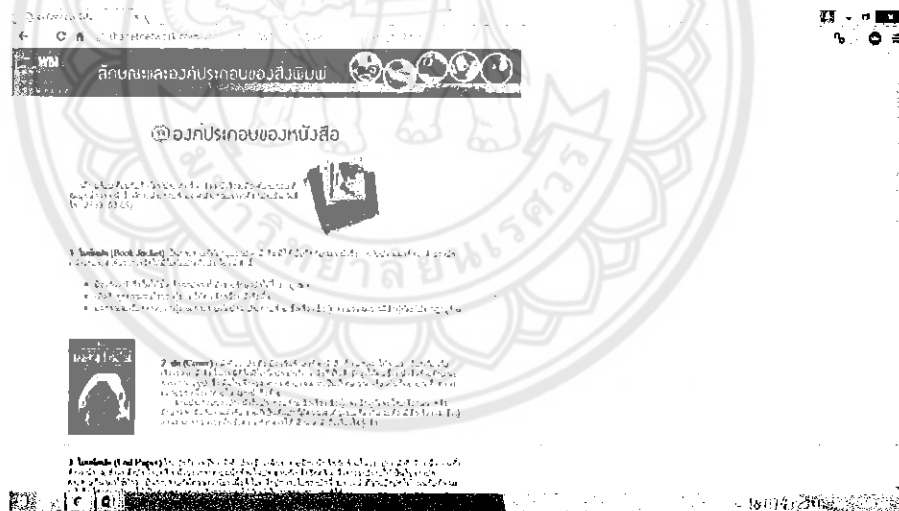
12. เนื้อเรื่อง (Contents) เป็นส่วนที่เป็นเนื้อหาสำคัญของหนังสือ สำหรับส่วนเนื้อเรื่องนี้อาจแบ่งออกเป็นภาค (Part) เป็นตอน (Section) เป็นบท (Chapter) หรือแบ่งเป็นข้อย่อยๆก็ได้ อย่างไรก็ตามต้องคำนึงถึงหลักการอ่านที่ง่าย เพื่อผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาทั้งหมดได้โดยสะดวก

13. ภาคผนวก (Appendix) เป็นส่วนที่ไม่ใช่เนื้อหาโดยตรง แต่เป็นการอธิบายเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่อง หนังสือบางเล่ม จำเป็นต้องมีคำชี้แจงประกอบในเนื้อหาของเรื่อง เพื่อช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจ เรื่องดีชิ้นส่วนที่เป็นภาคผนวกพวกนี้อาจจะเป็นระเบียบ กฎหมาย คำอธิบาย ที่ต้องใช้รายละเอียดมากเกินไปจนกว่าจะทำได้

14. บรรณานุกรม (Bibliographies) หนังสือวิชาการจะต้องแจ้งถึงที่มาของเนื้อหา ที่ได้มีการอ้างถึงมาจากผลงานของผู้อื่น โดยระบุชื่อผู้แต่งชื่อหนังสือ สถานที่พิมพ์ ปีที่พิมพ์ เพื่อให้ผู้อ่านทราบ นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ ในการที่จะหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากเนื้อหาที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนั้นด้วย

15. ดัชนี (Index) หมายถึงหน้าที่จัดเรียงหัวข้อสำคัญของเรื่องในหนังสือ ชื่อบุคคล สถานที่หรือหัวข้อรายละเอียดที่สำคัญของ เนื้อหา ในหนังสือนั้นโดยจัดเรียงตามลำดับอักษรแล้ว บอกเลขหน้าให้รู้ว่าเรื่องนั้นๆจะอ่านได้จากหน้าใดในหนังสือเล่มนั้น

องค์ประกอบดังกล่าวในหนังสือแต่ละเล่มอาจไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าเป็นหนังสือประเภทใดหากเป็นหนังสือประเภทวิชาการ สารคดี อาจจะมีองค์ประกอบครบถ้วนดังกล่าวข้างต้น แต่สำหรับหนังสือบันเทิงคดีเช่น นวนิยาย เรื่องสั้น หรือหนังสือบทกลอนต่างๆ อาจจะไม่มีส่วนสารบัญ ภาคผนวก บรรณานุกรม และดัชนีก็เป็นได้

ภาพ 37 เว็บไซต์ภาพข้อมูลองค์ประกอบของหนังสือ

ที่มา : http://thanetnetwork.com/wbiprinting/WBI/wbi_7/Lesson/compos_10.htm

2.2.4 การออกแบบ 3 มิติ

การออกแบบ 3 มิติ คือ การออกแบบที่มีลักษณะของชิ้นงานออกมามีรูปทรงวัตถุเหมือนจริงสัมผัสได้ มีความกว้าง ยาว สูง ต่ำ หนา บาง มีบรรยากาศล้อมรอบ เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ในขั้นของการทำหุ่นจำลอง (Model) การผลิตที่เป็นผลิตภัณฑ์จริงสำเร็จรูปการ

ออกแบบสถาปัตยกรรมเป็นสิ่งก่อสร้าง อาคาร สถานที่ บ้านเรือน ศาสนสถานสถานเป็นต้นสิ่งเหล่านี้เป็นการออกแบบ 3 มิติ ส่วนขั้นตอนในการออกแบบ ซึ่งอยู่บนแผ่นกระดาษเป็นการออกแบบ 2 มิติ การสร้างงาน 3 มิติเป็นรูปทรงต่าง ๆ ได้หลายแบบดังนี้

- การสร้างงาน 3 มิติ เป็นรูปทรงเรขาคณิต รูปทรงเรขาคณิต เช่น รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงสี่เหลี่ยม รูปทรงหกเหลี่ยม รูปทรงกลม สามารถสร้างเป็นรูปทรงจริงหรือหุ่นจำลองได้ โดยออกแบบ เขียนภาพคลี่

(Pattern Development) ก่อนแล้วนำไปสร้างเป็นรูปทรงจริง ดังภาพตัวอย่าง

- การสร้างงาน 3 มิติ เป็นรูปทรงประติมากรรม ประติมากรรม คือ งานศิลปะที่สร้างขึ้น โดยวิธีการปั้น แกะสลัก และวิธีอื่นมีลักษณะเป็นรูปทรงที่สามารถสัมผัสได้ด้วยมือแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

- ประติมากรรมลอยตัว (Round Relief) คืองานศิลปะที่มีรูปทรงลอยตัวมีอากาศอยู่โดยรอบ

- ประติมากรรมนูน คือประติมากรรมที่นูนสูงขึ้นมาจากพื้นผิวประมาณครึ่งตัวถ้าสูงขึ้นมาเรียกว่าประติมากรรมนูนสูง (High Relief) ถ้าสูงขึ้นมาเพียงเล็กน้อยเรียกว่า ประติมากรรมนูนต่ำ (Low Relief)

(อ้างอิง : <https://sites.google.com/site/thamondesign5/home/hnwy-thi-3-disin-philitphanth/kar-xxkbaeb3miti> . สืบค้น 1 พฤษภาคม 2559)

2.2.5 การออกแบบหนังสือสามมิติ

Pop-up คือ หนังสือสามมิติที่ประกอบด้วยแผ่นกระดาษ ที่นำมาตัดพับและจัดองค์ประกอบที่สัมพันธ์กันซึ่งแผ่นกระดาษสองมิตินั้น เมื่อมีการพับและดึงอย่างเป็นระบบ สามารถแปรเปลี่ยนเกิดเป็นรูปทรงสามมิติระหว่างหน้ากระดาษสองมิติได้ซึ่ง pop-up book ในยุคแรกนั้น จะประกอบไปด้วยกลไกการพับและการหมุนกระดาษเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของงานเขียนเชิงปรัชญาที่มุ่งมันตั้งคำถามถึงธรรมชาติและคุณสมบัติของสรรพสิ่งรอบตัว เทคนิคการทำระนาบสองมิติให้เป็นสามมิติ ในช่วงแรกนั้นเป็นการซับซ้อนโดยอาศัยจุดหมุนเป็นแกนที่เรียกว่า Volvelle ซึ่งได้ถูกใช้และมีการพัฒนาการเรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบันเกิดเป็น pop-up เทคนิคหลากหลายเพื่อสื่อสารและเล่าเรื่องราวต่างๆกันไป

ภาพ 38 หนังสือป๊อปอัพ (pop-up book)

ที่มา : <https://mir-s3-cdn-cf.behance.net/>

งานประดิษฐ์และเทคนิคกระดาษพับนั้นแม้ในปัจจุบันจะถูกใช้เป็นการเล่าเรื่องสำหรับเด็กแต่มีพื้นฐานทางปรัชญาที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการรับรู้และความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นสองมิติและสามมิติ ที่เกี่ยวกับวัตถุร่างกายและสภาพแวดล้อมโดยการเกิดของภาพ pop-up นั้นไม่ได้เป็นการนำเสนอลักษณะที่ว่างและรูปทรงตามที่เป็นจริงแต่เป็นการแปลงระนาบสองมิติเพื่อให้เกิดการรับรู้สามมิติด้วยกรอบของแนวคิดดังกล่าว การสร้างภาพ pop-up จึงมีนัยยะที่เกี่ยวข้องเนื่องการออกแบบทางสถาปัตยกรรมหลายประการ ได้แก่การเกิดพื้นที่จารการระนาบ การซ้อนทับขององค์ประกอบเปลี่ยนแปลงของพื้นที่องค์ประกอบกรรับรู้สามมิติการเคลื่อนไหวและกลไกในงานสถาปัตยกรรม

2.3 หัวข้อที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมาย

2.3.1 ทางกายภาพ

พัฒนาการของกลุ่มวัยรุ่นและผู้ใหญ่

พัฒนาการในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

การศึกษาถึงความเจริญ ความเสื่อม หรือการเปลี่ยนแปลงของร่างกายที่เรียกว่า พัฒนาการนั้นมีความสำคัญมาก และเป็นพื้นฐานต่อไปในการศึกษาถึงความเจริญและความเสื่อมทางความคิดด้วย สำหรับช่วงชีวิตที่เรียกว่า "ผู้ใหญ่" เป็นช่วงชีวิตที่ถือว่ามีผลสำคัญ

ซับซ้อนและยาวนานมาก มีการเปลี่ยนแปลงหลาย ๆ อย่างเกิดขึ้น ซึ่งต้องการการปรับตัวอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้เห็นได้ชัดขึ้นในการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ จึงแบ่งวัยผู้ใหญ่ออกเป็น 3 ระยะเวลาอย่างคร่าว ๆ โดยพิจารณาจากบทบาทภารกิจเชิงพัฒนาการตามที่สังคมยอมรับ ตามแนวของ Havighurst ดังนี้คือ

1. วัยผู้ใหญ่ตอนต้นหรือวัยฉกรรจ์ (Early Adulthood) อายุ 18 – 35 ปี
2. วัยผู้ใหญ่ตอนกลางหรือวัยกลางคน (Middle Adulthood) อายุ 35 – 60 ปี
3. วัยผู้ใหญ่ตอนปลายหรือวัยชรา (Late Adulthood) อายุ 60 ปีขึ้นไป

วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (อายุ 18 – 35 ปี)

เนื่องจากวัยเด็กกับวัยรุ่นเป็นระยะของความงอกงาม มีการพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจมาก มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกายและจิตใจอยู่ตลอดเวลา พอถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้นก็จะเป็นระยะที่บุคคลเจริญเติบโตเต็มที่ บรรลุวุฒิภาวะโดยสมบูรณ์ ดังนั้นบุคคลวัยนี้จะเริ่มมีพฤติกรรมที่แน่นอนขึ้น การเปลี่ยนแปลงจะมีน้อยลง

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น มีดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย ความเจริญเติบโตทางกายสมบูรณ์และพัฒนาเต็มที่ ประสิทธิภาพและความสามารถของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายสูงสุด รวมทั้งความสามารถทางด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น

ประสิทธิภาพทางร่างกายจะมีสูงสุดในช่วงอายุประมาณ 20-30 ปี หลังจากนั้นความสามารถต่าง ๆ ก็จะลดลงอย่างช้า ๆ และจะทรงตัวในอายุ 40-45 ปี แล้วจึงลดลงต่ออีก

ความสามารถและความแข็งแรงของอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายจะมีมากที่สุด ในช่วงอายุ 20 – 30 ปี อัตราการตอบสนองสูงสุดในช่วงอายุ 25 ปี หลังจากนั้นก็เริ่มลดลง

2. การเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์ ผู้ใหญ่ตอนต้นจะมีอารมณ์และความมั่นคงทางจิตใจดีกว่าระยะวัยรุ่น แต่ความสนใจในสิ่งต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงมากไม่คงที่ และต้องประสบกับความตึงเครียดทางอารมณ์ในเรื่องต่าง ๆ เพราะเป็นวัยที่มีหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้น

3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมและการทำงาน วัยนี้เป็นวัยแห่งการเริ่มสร้างหลักฐานในชีวิต โดยประกอบอาชีพการงาน มีคู่ครอง มีบุตร ฯลฯ ต้องปรับตัวหลายอย่าง เช่น ปรับตัวให้เหมาะสมกับงานอาชีพ ชีวิตคู่ เป็นต้น

4. การเปลี่ยนแปลงทางสติปัญญา วัยนี้จะมีประสิทธิภาพทางสมองพัฒนาเต็มที่และคงอยู่สูงสุดไปจนถึงวัยกลางคน จากการศึกษาวิจัยของ ธอร์นไคค์ ได้ผลว่าระยะเวลาที่บุคคลเรียนรู้ได้ดีที่สุด คือ อายุระหว่าง 20 – 25 ปี

ลักษณะทั่วไปของวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

1. เป็นวัยของการบรรลุวุฒิภาวะ วัยเด็กกับวัยรุ่นเป็นระยะของความงอกงามมีการพัฒนาทางด้านร่างกายและจิตใจอย่างรวดเร็ว เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย และจิตใจอยู่เรื่อย ๆ และ จะเจริญเต็มที่เมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ตอนต้น โดยบุคคลจะบรรลุวุฒิภาวะทั้งทางกายและจิตใจ ดังนั้นพอถึงวัยผู้ใหญ่ บุคคลจะเริ่มมีพฤติกรรมที่แน่นอนขึ้น

2. เป็นวัยแห่งปัญญา วัยผู้ใหญ่ตอนต้นนี้จะพบกับปัญหาชีวิตแบบใหม่ และถูกคาดหวัง เป็นผู้มีความพร้อมที่จะเริ่มชีวิต เจริญปัญหาต่าง ๆ สามารถแก้ปัญหาที่เกิดการที่จะประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมใหม่ และการที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยตนเองได้ โดยไม่ต้องอาศัยพึ่งพาผู้อื่นเหมือนเมื่อยังอยู่ในวัยเด็กหรือวัยรุ่น การที่จะประสบความสำเร็จในสภาพแวดล้อมใหม่และการที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใหม่ได้น่าพอใจหรือไม่ นั่น ขึ้นอยู่กับความเข้าใจต่อสถานการณ์ชีวิตของตนเองช่วงนี้ด้วย ซึ่งต้องอาศัยเวลาที่ปรับตัวอยู่พอสมควร

3. เป็นวัยแห่งการสำรวจ เนื่องจากเป็นวัยที่การพัฒนาการทางกายและจิตใจเริ่มสมบูรณ์เต็มที่ เริ่มต้นชีวิตอย่างผู้ใหญ่ แบบชีวิตเริ่มแรกจะยังไม่เข้ารูปเข้ารอย จึงต้องเรียนรู้และปรับตัวไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะใกล้สิ้นสุดวัยผู้ใหญ่ตอนต้นบุคคลจะรู้จักตัวเองดีขึ้น จะทราบแนวทางและจุดมุ่งหมายในการดำเนินชีวิตที่แน่นอนของตน

4. เป็นวัยแห่งการมีความตั้งใจเด็ดทางอารมณ์ เพราะช่วงชีวิตวัยนี้ต้องพบกับการแก้ปัญหาและตัดสินใจเรื่องสำคัญ ๆ หลายอย่างเช่น การเลือกอาชีพ การเลือกคู่ครอง หรือความพยายามทำสิ่งต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่คาดหวังไว้

5. เป็นวัยแห่งการเริ่มสร้างหลักฐานของชีวิต หรือเป็นวัยแห่งการทำงาน โดยเริ่มลงมือประกอบอาชีพเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิตของตน และเป็นการวางรากฐานในการแต่งงานเพื่อชีวิตครอบครัวต่อไป

6. เป็นวัยของช่วงเวลาสืบเชื้อสายวงศ์ตระกูล เป็นวัยที่ชีวิตแต่งงานมีครอบครัวและมีบทบาทเป็นพ่อแม่ อบรมเลี้ยงดู ทักษะคติของผู้เป็นพ่อแม่ที่ดีต่อการอบรมเลี้ยงดูลูก จะมีบทบาทต่อสวัสดิภาพและการพัฒนาของชีวิตใหม่

ภารกิจเชิงพัฒนาการของวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

1. การเลือกหาคู่ครอง

ในวัยผู้ใหญ่ตอนต้นจะมองหาคู่ครองและในการเลือกคู่ครองนั้น สมัยก่อนพ่อแม่ทำหน้าที่เลือกให้ ซึ่งส่วนใหญ่เลือกมาจากคนใกล้เคียงกันที่พ่อแม่คุ้นเคยด้วย ทำให้คู่สมรสรู้จักเนื้อแท้ของคู่ของตน แต่ในปัจจุบันการเลือกคู่ครองอยู่ภายใต้อิทธิพลของความเด่นเฉพาะตัว เมื่ออยู่ในหมู่เพศตรงข้าม การได้คบหาสมาคมกับเพศตรงข้าม ถ้าถูกใจกัน ความคิดคล้าย ๆ กัน สถานะทางบ้านหรือเหมือนกันก็สามารถแต่งงานกันได้ อยู่ที่ความพอใจของฝ่ายหญิงและฝ่ายชาย พ่อแม่มีบทบาทน้อยมากในการเลือกคู่ครอง

2. การเรียนรู้ที่จะอยู่กับคู่ครองเป็นสามีภรรยากันตลอดไป

การปรับตัวหรือเตรียมตัวเข้าสู่ชีวิตสมรสมีครอบครัวนั้น ฝ่ายหญิงและฝ่ายชายจะต้องรู้จักกันนาน เพื่อจะศึกษาหรือรู้นิสัยใจคอที่แท้จริงซึ่งกันและกัน ก่อนที่จะตกลงแต่งงานกัน และเมื่อแต่งงานแล้วก็ต้องรู้จักทำตนให้เป็นสามีหรือภรรยาที่ดี รับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน เพื่อให้ชีวิตสมรสมีความสุข

3. เริ่มต้นชีวิตครอบครัว

เมื่อทาการสมรสกันแล้ว ทั้งฝ่ายหญิงและฝ่ายชายก็มีบทบาทใหม่ คือ เป็นสามีภรรยา กัน ช่วยกันทำมาหากินเพื่อสร้างครอบครัวให้มั่นคง โดยสามีต้องมีบทบาทเป็นผู้นำครอบครัว ปกป้องและต่อสู้เมื่อมีอันตรายมาถึงครอบครัว ภรรยาก็ต้องมีหน้าที่เป็นแม่บ้านและแม่ที่ดีของลูก

4. ภาระหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูลูก

สามีภรรยาต้องทำหน้าที่ของพ่อแม่ที่ดี อบรมเลี้ยงดูลูกจนกว่าจะช่วยตนเองได้ นอกจากนี้การอบรมเลี้ยงดูก็ยังขึ้นอยู่กับฐานะเศรษฐกิจของครอบครัวด้วย ในสังคมปัจจุบันแม่บ้าน ต้องออกไปทำงาน จึงต้องจ้างคนเลี้ยงดูลูก ความวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ จึงเพิ่มมากขึ้น ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นพ่อต้องสะสมเงินเพื่อเตรียมรับสถานการณ์สำคัญ เช่น เพื่อการศึกษาของลูก หรือเตรียมไว้ในยามเจ็บป่วย

5. การแสวงหาที่พัก รวมทั้งการมีบ้าน

ผู้ใหญ่ตอนต้นอาจเช่าบ้านอาศัยผู้อื่นอยู่ หรือมีบ้านเป็นของตนเอง ขึ้นอยู่กับเศรษฐกิจของครอบครัวด้วย ดังนั้นหลักในการเลือกหาบ้านที่พักอาศัย ควรพิจารณาดังนี้

- เหมาะสมกับฐานะทางเศรษฐกิจ
- สะดวกในการประกอบอาชีพ
- เหมาะสมกับบรรณนิยมของทางครอบครัว
- สะดวกในการศึกษาของบุตร
- สะดวกและปลอดภัยในชีวิตประจำวัน

- สามารถรับสภาวะโครงการอนาคตของครอบครัว

6. การเริ่มต้นที่จะมีอาชีพที่แน่นอน

ผู้ใหญ่ในตอนต้นส่วนมากจะมีอาชีพที่แน่นอนแล้ว เพราะจะต้องวางรากฐานของอนาคต ทั้งเป็นวัยที่ต้องรับผิดชอบ เลี้ยงดูพ่อแม่ และเมื่อแต่งงานแล้วต้องมีภาระเลี้ยงดูครอบครัวอีก จัดได้ว่าวัยนี้เป็นวัยแห่งการทำงาน

ในบรรดาภารกิจเชิงพัฒนาการของผู้ใหญ่วัยตอนต้นนี้ ภาระที่เกี่ยวข้องกับอาชีพและครอบครัวจะมีมากที่สุด สำคัญที่สุด และยากที่จะดำเนินการให้ลุล่วงไปโดยง่ายสำหรับคนวัยนี้ เนื่องจากเป็นประสบการณ์ใหม่ ปัญหาการปรับตัวจึงมีมาก

2.3.2 ทางจิตใจ

การเรียนรู้

ข้อตกลงเบื้องต้นสำหรับการสอนผู้ใหญ่ (The Assumption of Andragogy)

แมลโคล์ม เอส โนลส์ (Malcolm S. Knowles) ได้กล่าวถึงลักษณะเด่นสำคัญ ซึ่งมีผลต่อการเรียนการสอน ที่ผู้ใหญ่มีแตกต่างจากเด็กไว้ 4 ประการคือ

1. ความเข้าใจตนเองหรือมโนภาพแห่งตน (Self-Concept)

การดำเนินวิถีของเด็กนั้นมีพ่อแม่ ครู หรือผู้อื่นคอยช่วยเหลือดูแลตลอดเวลา หน้าที่ของเด็กคือเรียนหนังสืออย่างเดียว เด็กจะเข้าใจตนเองว่าต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่นในทุกด้าน แต่เมื่อเด็กกลายเป็นผู้ใหญ่จะมองตนเอง นำตนเองได้ (Self-directing) รู้จักเหตุและผล สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้ใหญ่จึงต้องการให้คนอื่นยอมรับและปฏิบัติต่อตนด้วยความยกย่องนับถือ ให้สามารถตัดสินใจได้ด้วยตนเอง มิใช่มองเห็นว่าเขาเป็นเด็กคอยแต่จะรับคำสั่งให้ปฏิบัติตาม ผู้ใหญ่ต้องการเป็นตัวของตัวเองและมีอิสระ เสรี

2. ประสบการณ์ (Experiences)

ผู้ใหญ่มีประสบการณ์มากกว่าเด็กในหลายด้าน ซึ่งสะสมไว้ด้วยวิธีการแตกต่างกันมาตั้งแต่เด็ก ยิ่งอายุมากขึ้นก็ยิ่งสะสมประสบการณ์มากยิ่งขึ้น นับเป็นแหล่งที่มีคุณค่ามากสำหรับการเรียนรู้เรื่องประสบการณ์นี้มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่หลายประการ คือ

- ผู้ใหญ่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือประสบการณ์กับผู้อื่นได้ เป็นการขยายโลกทัศน์ของผู้ใหญ่ให้กว้างขวางมากขึ้น ดังนั้น ผู้ใหญ่จึงเป็นแหล่งวิทยาการสำคัญในการเรียนรู้

- ผู้ใหญ่มีประสบการณ์เดิมเป็นพื้นฐาน และสามารถนำประสบการณ์เดิมนั้นไปเกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่ ๆ ได้ จึงทำให้ประสบการณ์ใหม่มีความหมายมากขึ้น

- ผู้ใหญ่มีลักษณะฝังแน่นกับความเคยชิน หรือประสบการณ์เดิมที่ผ่านมาก จึงทำให้ผู้ใหญ่เปลี่ยนแปลงอะไรได้ยาก

3. ความพร้อมในการเรียน (Readiness to Learn)

ผู้ใหญ่จะมีวุฒิภาวะและเกิดความพร้อมในการเรียนรู้มากกว่าเด็ก และจะเรียนรู้ได้ดีที่สุด ถ้าเรื่องที่เรียนรู้เป็นประโยชน์และมีความจำเป็นต้องรู้ นอกจากนี้ยังมีแรงผลักดันจากความต้องการที่จะพัฒนาตามภารกิจเชิงพัฒนาการ (Developmental Tasks) ซึ่งเกี่ยวข้องกับบทบาททางสังคมด้วย ทำให้เกิดความพร้อมมากขึ้น ดังนั้น การสอนผู้ใหญ่จะต้องสอนในเรื่องที่เป็นประโยชน์และตรงกับความต้องการของผู้ใหญ่ เพราะผู้เรียนผู้ใหญ่มีความพร้อมที่จะเรียนรู้และรับรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ ถ้าเขาเกิดความต้องการ ส่วนในการสอนเด็กนั้นเรามักจะกำหนดเอาว่า เด็กควรจะต้องเรียน (Ought to) ในสิ่งนั้นสิ่งนี้ เพราะคิดว่าอาจจะมีประโยชน์กับอนาคตของเด็กต่อไป โดยมีได้คำนึงถึงความต้องการของเด็กในขณะนั้น

ความพร้อมอาจสร้างได้โดยมีต้องรอคอยให้พัฒนาขึ้นมาเอง คือ มีวิธีการกระตุ้นในรูปแบบของการกระทำ อาจจะเป็นลักษณะของความมุ่งมั่นในระดับสูง และกระบวนการวินิจฉัยตนเองช่วยให้ผู้ใหญ่ได้พัฒนาตนเอง ซึ่งเราเรียกว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

4. การเห็นคุณค่าของเวลา (Time Perspectives)

ผู้ใหญ่มาเรียนหนังสือ และยุ่งเกี่ยวกับกิจกรรมทางการศึกษาก็เพราะว่า เขาขาดความรู้และประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาชีวิตในปัจจุบัน เขาจึงมาเรียนเพื่อนำความรู้ ไปใช้ทันทีจึงมองเห็นคุณค่าของเวลาแตกต่างไปจากเด็ก สิ่งที่เด็กเรียนจากโรงเรียนอาจจะไม่ได้ใช้ทันที แต่เพื่อเป็นพื้นฐานเรียนต่อในชั้นสูงหรือเตรียมไว้เพื่ออนาคตเท่านั้น ดังนั้นเด็ก ๆ จะเรียนเพื่อสะสมความรู้โดยยึดเอาเนื้อหาวิชาเป็นศูนย์กลาง (Subject-centered) ในขณะที่ผู้ใหญ่ส่วนมากมีการเรียนรู้โดยอาศัยปัญหาเป็นศูนย์กลาง (Problem centered) หรือเพื่อนำความรู้ไปแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน

ผู้เรียนและผู้สอนในกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่

นักศึกษาผู้ใหญ่ หมายถึง ผู้ใหญ่ที่ศึกษาอยู่ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน เป็นผู้มีอายุ มีความรู้ และประสบการณ์ อาจเป็นตั้งแต่คนทำงานชนชั้นกรรมกร ไปจนถึงผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ศึกษาในมหาวิทยาลัย วิทยาลัยแลโรงเรียนผู้ใหญ่ หรือศูนย์ฝึกอบรมผู้ใหญ่ทั่วไป ผู้ใหญ่โดยทั่วไป จะมี ความต้องการหลัก 3 ประการ จากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ คือ

1. ความต้องการที่จะรู้จักหรือตระหนักในตนเอง และพัฒนาตนเอง เพื่อการปรับตัวและปรับอาชีพให้ทันต่อความเจริญเปลี่ยนแปลงของสังคม

2. ความต้องการจะประสบผลสำเร็จ เจริญพัฒนาในทุกๆ ด้านอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. ความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น และรู้สึกว่าคุณค่าต่อสังคม

จากผลงานของฮูล (Houle) พบว่าผู้ใหญ่ที่มาเรียนนั้น มาร่วมกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ด้วยเหตุผลพื้นฐานอย่างน้อย 3 ประการ คือ

1. มีเป้าหมายเฉพาะบางอย่างอยู่ในใจ (Goal oriented) เช่น ต้องการประกาศนียบัตรไปเลื่อนวุฒิ เลื่อนขั้นเงินเดือน นักศึกษาส่วนใหญ่มาเรียนด้วยเหตุผลนี้ คือ มีจุดมุ่งหมายเพื่ออาชีพการงาน หรือเพิ่มพูนวิทยฐานะของตนเอง

2. ต้องการเข้าร่วมสังคม มีกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นบ้าง (Activity oriented) แสวงหากิจกรรมใหม่ ๆ หรือมาเรียนเพื่อแก้เหงา ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

3. ต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ (Learning oriented) มาเรียนเพราะสนใจอยากรู้ อยากเห็น มิได้คำนึงถึงปริญญาหรือประกาศนียบัตร แต่ต้องการเพิ่มพูนความรู้ของตนเนื่องจากลักษณะธรรมชาติของผู้ใหญ่แตกต่างจากเด็ก ดังนั้นนักเรียนผู้ใหญ่หรือนักศึกษาผู้ใหญ่จึงมีลักษณะต่างจากเด็กนักเรียนด้วย ลักษณะของนักศึกษผู้ใหญ่โดยทั่วไป มีดังนี้

1. มีความแตกต่างระหว่างบุคคลมากมายหลายแบบ
2. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนในการเรียนแตกต่างกัน
3. มีประสบการณ์เดิมที่จะนำมาใช้ในการเรียนรู้แตกต่างกัน
4. มาเรียนด้วยความสมัครใจ บางะมีความสนใจนาน
5. มีความสนใจมากในสิ่งที่เขาพอใจและมีความต้องการ
6. ต้องใช้เวลามากในการปรับตัวและสร้างความคุ้นเคยสนิทสนมระหว่างเพื่อน
7. มีความสัมพันธ์แบบเพื่อนกับครู
8. ชอบทำตามความเคยชินที่ปฏิบัติมา
9. ชอบการแนะนำมากกว่าถูกสอน ต้องการที่จะนำตนเองมากกว่า
10. ต้องการคำยกย่องชมเชย หรือสนับสนุนด้านกำลังใจ มากกว่าการตำหนิ

หรือลงโทษ

11. ชอบการปฏิบัติที่มีความจริงใจและปรารถนาดี รักความยุติธรรมและควมมีเหตุผล

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่าง 1,893 คน ของ ครอส และ วอลลีย์ (Cross and Bailey.1972) และการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปภาพรวมของลักษณะบุคคลที่เข้าร่วมในกิจกรรมทางการศึกษาผู้ใหญ่ ได้ดังนี้

1. เป็นผู้ใหญ่อายุน้อยไม่มากนัก (Younger)
2. มีการศึกษาสูงพอสมควร (Higher educated)
3. มีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษา
4. มีแรงจูงใจในการเรียนรู้สูง (High motivation)
5. เป็นพวกชนชั้นกลาง (Middle class)
6. อยู่ใกล้ตัวเมือง และสามารถเดินทางได้สะดวก
7. เป็นสมาชิกมากกว่าหนึ่งองค์การ
8. มีความสามารถในการเข้าสังคมดี
9. มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการใช้เวลาว่าง
10. มีบทบาทในการให้บริการด้านอื่น ๆ

สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้บุคคลไม่สามารถเข้ามาร่วมกิจกรรมทางการศึกษาผู้ใหญ่ได้ ซึ่งนักการศึกษาผู้ใหญ่ควรคำนึงถึงการนัดหรือบริการโครงการ สรุปเป็นข้อได้ดังนี้

1. มีข้อจำกัดทางด้านเศรษฐกิจหรือการเงิน
2. ไม่มีเวลาว่างหรือมีเวลาไม่มากพอ
3. ต้องรับผิดชอบภาระทางครอบครัว เช่น ต้องเลี้ยงดูเด็กเล็ก
4. ต้องรับผิดชอบหนักในภาระหน้าที่การงาน
5. มีปัญหาทางด้านสุขภาพอนามัย
6. มีความเชื่อ ความเข้าใจไม่ถูกต้องเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่ หรือคิดว่าตนเองแก่เกินไปที่จะเรียน
7. ไม่สะดวกเพราะมีปัญหาและข้อจำกัด เกี่ยวกับการเดินทางมาเรียน หรือร่วมกิจกรรม
8. ไม่ต้องการออกนอกบ้าน ในเวลาเย็นหรือเวลากลางคืน

ผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดความรู้ในกิจกรรมการศึกษาผู้ใหญ่

สามารถแบ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรมออกเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้รับบริการ หรือนักศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งอาจจะให้บริการโดยการเข้าศึกษา ร่วมกันเป็นกลุ่มในชั้นเรียน หรือศึกษา จากสื่อต่าง ๆ ด้วยตนเองเป็นรายบุคคล และฝ่ายให้บริการ คือ ผู้ดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่ตั้งแต่ระดับวางแผนงานจนถึงครูผู้สอน หรือระดับนโยบายจนถึงลงมือปฏิบัติ

การดำเนินงานจัดการศึกษาผู้ใหญ่ในระดับจุลภาคคือ จักกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดความรู้จะต้องช่วยหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้ใหญ่ที่มาวมกิจกรรม เกิดการเรียนรู้ โนลส์ (Knowles) ได้เสนอกระบวนการช่วยให้ผู้ใหญ่เรียนรู้ว่าประกอบด้วยขั้นตอน ดำเนินการดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศที่จะกระตุ้นความต้องการในการเรียนและ ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่
2. การกำหนดโครงสร้างในการเรียน เป็นการวางแผนร่วมกันระหว่างผู้สอนกับ ผู้เรียน
3. การศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของผู้เรียน
4. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้
5. การวางแผนกิจกรรมการเรียนการสอน
6. การดำเนินการเรียนการสอน หรือเป็นการนำแผนกิจกรรมไปปฏิบัติ
7. การประเมินผลการเรียน ซึ่งเป็นการทบทวนความต้องการของผู้เรียนด้วย

นอกจากกระบวนการดำเนินการช่วยให้ผู้ใหญ่เรียนรู้ข้างต้นแล้ว ในระดับมหัพภาค คือ การวางแผน การบริหารและการจัดการ โนลส์ (Knowles) ก็เสนอให้ใช้กระบวนการ ดำเนินงานเป็นขั้นตอนต่อเนื่องกัน และมีลักษณะคล้ายกันคือ

1. การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริมทางวิชาการ
2. การจัดโครงสร้างองค์กรต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การทำงานร่วมกันอย่างเป็น ประชาธิปไตย
3. การศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการทางการศึกษาของบุคคลและ ชุมชน
4. การกำหนดเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ของโปรแกรมการศึกษา และ วัตถุประสงค์ทางด้านการบริหาร การจัดการ

5. การวางแผนและจัดรูปแบบโปรแกรมการศึกษารวมถึงการบริหารหรือการจัดการด้วย
6. การดำเนินงานตามแผนหรือรูปแบบที่วางไว้
7. การประเมินผลโครงการและโปรแกรมต่าง ๆ

ผู้ที่ดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่หรือการศึกษานอกโรงเรียน จะต้องยอมรับและมีความเชื่อมั่นในความสามารถที่มีประจำตัวบุคคล คือ เชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และมีโอกาสที่จะก้าวหน้าได้ในทางปฏิบัติด้านการเรียนการสอนผู้ใหญ่ บทบาทของครูผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดความรู้นั้นจะเน้น "ครู" ในฐานะเป็น "ผู้อำนวยความสะดวกในกิจกรรมการเรียนรู้" (Learning facilitator) ครูจะต้องเข้าใจบทบาทใหม่นี้ คือจะต้องเป็นผู้ช่วยในการวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการของผู้เรียนช่วยวางวัตถุประสงค์และออกแบบสร้างประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ รวมถึงช่วยจัดอุปกรณ์การเรียนที่จะอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนบรรลุความสำเร็จในการเรียน ไม่ใช่เป็นผู้กำหนดหรือแสดงเอง ผู้อำนวยความสะดวกในกิจกรรมการเรียนรู้ จะต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ จะทำให้การเรียนรู้ของผู้ใหญ่สัมฤทธิ์ผล (Andragogy) บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ร่วมกัน ต้องเข้าใจการจัดสิ่งแวดล้อมและการสร้างบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และควรเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนที่ดีนั้นจะต้องใช้เวลาสำหรับการเตรียมการวางแผน การออกแบบ การจัดประสบการณ์มากกว่าที่จะไปคิดเรื่อง "จะสอนอย่างไร" แต่เพียงอย่างเดียว นอกจากนี้ยังจะต้องเตรียม เครื่องมือสำหรับประเมินผลการเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าเขาได้ก้าวหน้ามากขึ้นเพียงไร อันจะเป็นแรงผลักดันหรือจูงใจให้เขาก้าวหน้าม่นการเรียนต่อไป คาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers) นักจิตวิทยาเจ้าของทฤษฎีบำบัดซึ่งยึดคนไข้เป็นศูนย์กลาง (Client – centered therapy) ได้ประยุกต์ทฤษฎีนี้มาใช้เป็นวิธีการเรียน การสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered method) เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำตนเองเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-directing inquiry) ผู้เรียนมีส่วนรับผิดชอบในการเรียนของตนทุกขั้นตอน ครูจะทำหน้าที่เพียงผู้ส่งเสริมและสร้างความสามารถให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ดังนั้น บทบาทของครูตามการสอนวิธีนี้จึงเป็นเสมือนเพื่อนร่วมเรียน (Peers) และผู้นำในการเรียน (Leader) คาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่มีความหมายกว้างขวางมากมาย ในสังคมปัจจุบันที่สังคมหรือสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา การศึกษาควรจะมีจุดมุ่งหมายเป็นการอำนวยความสะดวกเพื่อการเรียนรู้ ดังนั้นบทบาทของครูสอนผู้ใหญ่จึงเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator of Learning) ซึ่งควรมีคุณสมบัติสำคัญ 3 ประการคือ

1. ให้ความไว้วางใจเชื่อถือและยกย่องให้เกียรติผู้เรียน
2. มีความจริงใจและปรารถนาดีต่อผู้เรียน
3. มีความเห็นอกเห็นใจ และเข้าใจความรู้สึกของผู้เรียน

ความเชื่อพื้นฐานทางการศึกษาผู้ใหญ่ของไทย

นักการศึกษาผู้ใหญ่ของไทยได้สรุปรวมความเชื่อพื้นฐานทางการศึกษาผู้ใหญ่

ไว้ดังนี้

- คนเรามีพฤติกรรมพื้นฐาน (entry behavior) ของชีวิตแตกต่างกัน
- คนเรามีความต้องการแตกต่างกัน
- คนเรามีระบบการคิดที่ได้มาซึ่งความต้องการนั้นแตกต่างกัน
- กระบวนการคิด หรือที่เรียกว่า "คิดเป็น" เป็นการคิดที่ต้องนำเอาข้อมูลอย่าง

น้อย 3 ประการมาใช้ประกอบ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง ข้อมูลทางสังคม สิ่งแวดล้อม และข้อมูลทางวิชาการ

คนทุกคนมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน ความต้องการก็ไม่เหมือนกัน แต่ทุกคนก็มีจุดมุ่งหมายปลายทางของตนที่จะก้าวไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งถ้าบรรลุถึงสิ่งนั้นได้เขาก็จะมีความสุข ดังนั้นความสุขเหล่านี้จึง เป็นเรื่องต่างจิตต่างใจที่กำหนดตามสภาวะของคน อย่ารักก็ตามการที่จะมีความสุขอยู่ได้ในสังคม จำเป็นต้องปรับตัวเองและสังคมให้ผสมกลมกลืนกัน จนเกิดความพอดี และบางครั้งหากเป็นการกระทำที่ดีที่สุดตามกำลังของตัวเองก็ควรมีความสุข อีกประการหนึ่งในสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การที่จะปรับตัวเองและสิ่งแวดล้อมให้เกิดความพอดีนั้น จำเป็นต้องรู้จัก การคิดแก้ปัญหา การเรียนการสอนที่จะให้คนรู้จักแก้ปัญหาได้นั้น การบอกอย่างเดี๋ยวดังไม่ได้ประโยชน์มากนัก การสอนให้รู้จักคิดจึงเป็นวิธีที่ควรนำมาใช้กระบวนการคิดแก้ปัญหา นี้ก็คือ การคิดซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบของการคิด 3 ประการ คือ ข้อมูลทางวิชาการ ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง และข้อมูลเกี่ยวกับสังคมและสิ่งแวดล้อม

(อ้างอิง : วีรชัย อยู่สุข บทเรียนออนไลน์ เรื่องการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์ [ออนไลน์]

// ร่างกายของเราและพัฒนาการของมนุษย์. - พัฒนาการในวัยผู้ใหญ่. - 2555. -

<http://www.anubanmlp.ac.th/anb/weerachai/page/lean.html>.)

2.4 กรณีศึกษา

2.4.1 หนังสือโปป-อัพ กรุงเทพมหานคร (ศึกษาเทคนิคการทำภาพซ้อนและการจัดวางเลย์เอาต์)

รายละเอียดหนังสือ

ผู้จัดทำ ทวีพงษ์ ลิ้มมากร ศิลปินนักวาดภาพ นักออกแบบ วิศวกรกระดาษและนักเขียนหนังสือศิลปะ

ภาพที่ 39 หน้าปกหนังสือ3 มิตินครกรุงเทพมหานคร
ที่มา http://www.taveepong.com/special_project.htm

ภาพที่ 40 ภาพหนังสือ 3 มิตินครกรุงเทพมหานคร

ที่มา http://www.taveepong.com/special_project.htm

วิเคราะห์หนังสือ

หนังสือเล่มนี้เป็นหนังสือป๊อป-อัปที่สำคัญของกรุงเทพมหานคร ภายในมีการออกแบบที่สวยงาม ชับซ้อน มีการใช้สีเหมือนจริง

เทคนิคที่ใช้คือการพับท การจัดวางเลย์เอาต์ ถึงจะเหมือนกันทุกๆหน้าแต่เมื่อเปิดอ่านแล้วก็รู้สึกเพลิดเพลิน ไม่น่าเบื่อ ในแต่ละหน้ามีเทคนิคที่ซับซ้อนและมีการซ่อนตัวป๊อป-อัปหลายๆที่

ข้อดี มีเทคนิคที่ซับซ้อน สีสด สวยงาม เพลิดเพลินตลอดเล่ม

คะแนน 10/10

2.4.2 หนังสือ Hansel and Gretel pop up Book (ศึกษาเรื่องของการทำตัวป๊อป-อัปให้เห็นทั้ง 3 ด้าน)

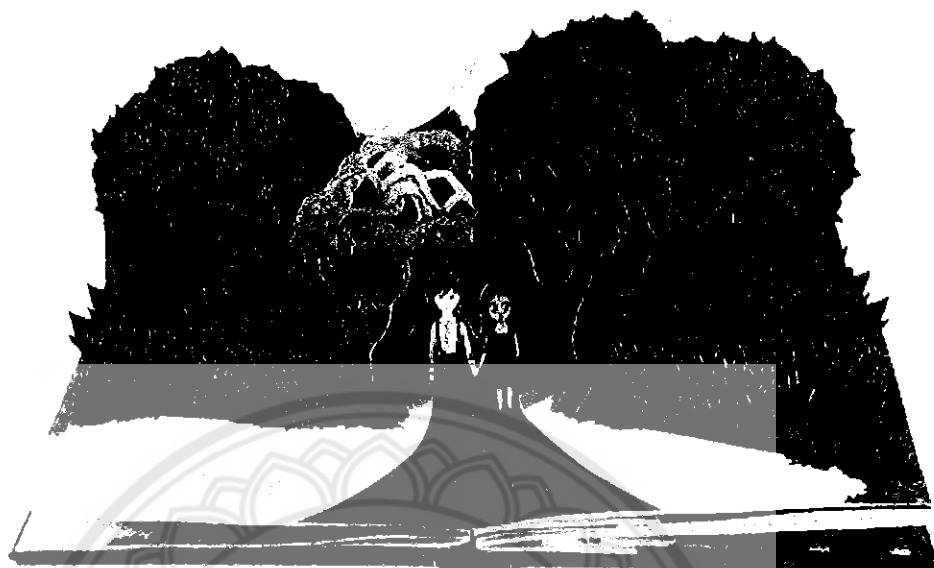
รายละเอียดหนังสือ

จัดทำโดย Louise Rowe

ภาพที่ 41 ภาพหนังสือ 3 มิติเรื่อง Hansel and Gretel pop up Book

ที่มา : <http://iheartcraftsnet.blogspot.com/2012/10/>

ภาพที่ 42 ภาพหนังสือ 3 มิติเรื่อง Hansel and Gretel pop up Book

ที่มา : <https://www.pinterest.com/pin/94927504615696260/>

วิเคราะห์หนังสือ

หนังสือเล่มนี้มีความน่าสนใจตรงที่ในบางหน้านั้นมีการใช้เทคนิคต่างกันไป บางหน้ามีการทำซ้อนเป็นเลเยอร์ บางหน้าทำให้

ตัววัตถุนั้นเห็นได้ในทุกด้าน จึงทำให้หนังสือเล่มนี้ดูแล้วไม่น่าเบื่อ จำเจ การใช้สีค่อนข้างจะสดใส การจัดเลย์เอ๊าท์ในแต่ละหน้านั้นก็มีความแตกต่างกันออกไป

ข้อดี มีการใช้เทคนิคที่แต่ละหน้ามีความแตกต่างกัน บางวัตถุสามารถเห็นได้ในรอบด้าน

คะแนน 10/10

2.4.3 หนังสือ pop-up Haunted house Usborne (ใช้ศึกษาเรื่องสีและเทคนิคการทำแบบเลเยอร์)

รายละเอียดหนังสือ

จัดทำโดย Sam Taplin / Matt Durber / David Hawcock and Keith Finch

ภาพที่ 43 : ภาพหนังสือ 3 มิติเรื่อง Haunted House Usborne

ที่มา <http://www.usborne.com/catalogue/book/1~HW~HWN~9405/pop-up-haunted-house.aspx>

วิเคราะห์หนังสือ

หนังสือเล่มนี้มีความโดดเด่นตรงที่ว่ามีการใช้ภาพแต่ละส่วนมาทำซ้อนกันให้เป็นเลเยอร์ ซึ่งดูแล้วเหมือนตัววัตถุนั้นจะทะลุออกมาจากหนังสือจริงๆ มีการใช้สีที่สดใส สะดุดตา น่าจดจำ และเทคนิคในเล่มนี้ก็ความง่ายสามารถนำมาปรับใช้ได้หนังสืออื่นๆ การจัดเลย์เอ๊าท์ของหนังสือเล่มนี้ค่อนข้างน่าสนใจ เพราะแต่ละหน้ามีความแตกต่างกันออกไป

ข้อดี สีสดใส น่าสนใจ

คะแนน 10/10

บทที่ 3

การวิเคราะห์ข้อมูลและแนวความคิดในการออกแบบ

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาของงานวิจัย

ภูทับเบิก	
ที่ตั้ง	ตั้งอยู่ที่บ้านทับเบิก ตำบลวังบาล ห่างจากอำเภอหล่มเก่า 40 กิโลเมตร ภูทับเบิกมีความสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 1,768 เมตร เป็นจุดที่สูงที่สุดของเพชรบูรณ์มีสภาพภูมิประเทศที่สวยงามด้วยธรรมชาติแบบทะเลภูเขา
ช่วงที่นิยมท่องเที่ยว	ในช่วงปลายฝนต้นหนาว จะพบเห็นไร่กะหล่ำปลีอยู่สองข้างถนนสู่ทับเบิกสวยงาม ในราวเดือนธันวาคม-มกราคม จะมี ดอกซากุระ หรือนางพญา
กิจกรรมที่นิยมทำ	ชมวิว พักผ่อน ชมพระอาทิตย์ขึ้น สัมผัสอากาศหนาวเย็น วิถีชีวิตชาวเขา และแหล่งธรรมชาติที่บริสุทธิ์ ภายได้คำกล่าวที่ว่า "นอนทับเบิก สัมผัสความหนาว ดูดาวบนดิน"
การเดินทาง	จากเพชรบูรณ์ ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 ประมาณ 40 กม.ถึงสี่แยกหล่มสัก ตรงไปตามทางหลวงหมายเลข 203 อีก 13กม.พบป้ายบอกทางไปอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้า ตามทางหลวง 2011 และทางหลวงหมายเลข 2331 อีก 40 กม.ถึงด่านเก็บค่าธรรมเนียมของอุทยานแห่งชาติภูหินร่องกล้าจากตรงนี้มีทางแยกขวาเข้าหมู่บ้านทับเบิกไปอีก 6 กิโลเมตรเส้นทางจากหล่มเก่ามาภูทับเบิกจะสูงชันและคดเคี้ยวมาก รถบัสไม่สามารถขึ้นได้ผู้ที่ใช้รถยนต์หรือรถตู้ ควรขับด้วยความระมัดระวัง

ภาพที่ 44 : ภาพแผนผังข้อมูลงานวิจัย

อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง

ที่ตั้ง	อยู่ห่างจากที่ทำการอุทยานแห่งชาติประมาณ 60 กม. สภาพพื้นที่เป็นทุ่งหญ้าโล่งใหญ่มีเนื้อที่ประมาณ 10 ตารางกิโลเมตร ทางอุทยานฯ มีพื้นที่ครอบคลุมอยู่ในเขตอำเภอเมือง อำเภอขาค้อ อำเภอหล่มสัก อำเภอชนแดน จังหวัดเพชรบูรณ์ และอำเภอ
ช่วงที่นิยมท่องเที่ยว	ฤดูฝนอยู่ในระหว่างเดือนกรกฎาคม-ตุลาคม และฤดูหนาวระหว่างเดือนพฤศจิกายน-กุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็นมากเหมาะแก่การไปท่องเที่ยว พันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่
กิจกรรมที่นิยมทำ	พักผ่อน เล่นน้ำ และแคมป์ปิ้ง นอกจากนี้ยังมีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ภายในอุทยานให้ได้เที่ยวชม
การเดินทาง	การเดินทาง สามารถใช้เส้นทางได้ 2 เส้นทาง คือ เส้นทางแรกจากจังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 21 ไปทางอำเภอหล่มสัก ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร ถึงบ้านนาไร่แล้วเลี้ยวซ้าย ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 2258 ขึ้นเขาค้อผ่านสี่แยกบ้านสะเดาะพงผ่านพระตำหนักเขาค้อ ตรงไปจนถึงบ้านทางตะวันตกเฉียงขวาไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตรจะถึงหน่วยจัดการอุทยานฯ ทุ่งแสลงหลวง ที่ 1 (หนองแม่นา) เส้นทางสอง จากจังหวัดพิษณุโลกใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 12 เส้นพิษณุโลก-หล่มสัก ประมาณ 100 กิโลเมตร เลี้ยวขวาเข้าสู่เขาค้อผ่านหน้าอำเภอเขาค้อถึงสี่แยกบ้านสะเดาะพงแล้วเลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 2258 ผ่านพระตำหนักเขาค้อตรงไปบ้านทางตะวันตก เลี้ยวขวาไปอีกประมาณ 4 กิโลเมตร จะถึงหน่วยจัดการอุทยานฯ ทุ่งแสลงหลวง ที่ 1 (หนองแม่นา)

ภาพที่ 45 : ภาพแผนผังข้อมูลงานวิจัย

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

ที่ตั้ง	เมืองศรีเทพอยู่ห่างจากตัวเมืองเพชรบูรณ์ประมาณ 107 กิโลเมตร ห่างจากอำเภอวิเชียรบุรีประมาณ 25 กิโลเมตร มีเนื้อที่ประมาณสองพันไร่เศษ
ช่วงที่นิยมท่องเที่ยว	ตลอดปี
กิจกรรมที่นิยมทำ	เที่ยวชมอุทยาน และเป็นแหล่งการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์

การเดินทาง	การเดินทาง เมืองศรีเทพอยู่ห่างจากตัวเมืองเพชรบูรณ์ประมาณ 130 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 21 (เฉลิมพระเกียรติ-หล่มสัก) ถึงหลักกิโลเมตรที่ 102 แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 2211 ไปอีกประมาณ 9 กิโลเมตรจะเห็นป้ายบอกทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพอยู่ด้านขวามือ อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ เปิดให้เข้าชมทุกวัน เวลา 08.00-16.30 น. โทร. 0-56921-322, 0-56921-354 จากกรุงเทพฯเมื่อมาถึงสามแยกทุกแคให้เลี้ยวขวาเข้าทางหลวงหมายเลข 21 (เฉลิมพระเกียรติ-หล่มสัก) ถึงหลักกิโลเมตรที่ 102 แล้วแยกเข้าทางหลวงหมายเลข 2211 ไปอีกประมาณ 9 กิโลเมตรจะเห็นป้ายบอกทางเข้าอุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพอยู่ด้านขวามือ
------------	--

ภาพที่ 46 : ภาพแผนผังข้อมูลงานวิจัย

ทุ่งทานตะวัน

ที่ตั้ง	อยู่ที่บ้านเขาหลวง บ้านป่ายาง ตำบลสระแก้ว อำเภอบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ มีการปลูกทานตะวันบนภูเขาหลวง ครอบคลุมพื้นที่กว่าหมื่นไร่
ช่วงที่นิยมท่องเที่ยว	ในเดือนธันวาคมทางอำเภอบึงสามพันจัดงาน “ตะวันบานบนภูที่บึงสามพัน” ภายในงานมีการจัดประกวดดอกทานตะวันที่ใหญ่ที่สุด การประกวดธิดาตะวัน
กิจกรรมที่นิยมทำ	เที่ยวชมการจัดประกวดดอกทานตะวันที่ใหญ่ที่สุด การประกวดธิดาตะวัน การแปรรูปเมล็ดทานตะวัน และการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร
การเดินทาง	การเดินทาง จากจังหวัดเพชรบูรณ์ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 ผ่านอำเภอหนองไผ่ ไปจนถึงสี่แยกกรงูแล้วเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 225 ไปทางจังหวัดชัยภูมิอีก 18 กิโลเมตร ถึงสี่แยกจับบอน เลี้ยวซ้ายไปอีก 14 กิโลเมตร ถึงบริเวณบ้านป่ายางจะเห็นไร่ทานตะวันนับหมื่นไร่

ภาพที่ 47 : ภาพแผนผังข้อมูลงานวิจัย

แก่งบางระจัน

ที่ตั้ง	แก่งบางระจัน อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นแก่งหินขนาดใหญ่ และยาวประมาณ 300 เมตร อยู่บริเวณติดกับลำน้ำเข็กติดกับอุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง(หน่วยหนองแม่นา)
ช่วงที่นิยมท่องเที่ยว	เหมาะกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ เรียนรู้ธรรมชาติร่วมกับการทำความเข้าใจวัฒนธรรมท้องถิ่น นอกจากนี้ที่สวยงามแล้ว ยังมีพืชพรรณ สัตว์ ป่านานาชนิด อาทิ หอยก้นดัด ปลาท้องถิ่น มีเชื้อเหยาจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งอาศัยของแมงกะพรุนน้ำจืดสายพันธุ์น้ำไหลที่มีแห่งเดียวในประเทศไทย ร้อน ให้ลองมาสัมผัสวิถีชุมชนคนรักป่าและเส้นทางศึกษาธรรมชาติระหว่างช่วงเดือน
กิจกรรมที่นิยมทำ	นั่งเรือพายล่องลำน้ำเข็ก เพลิดเพลินกับการดูและให้อาหารปลาที่ศาลาพักผ่อนสำนักสงฆ์ลงเรือต่อไปยัง (แก่ง ๒) สืบค้นประวัติหอยก้นดัด สัมผัสตมมีเชื้อที่หายากหลากหลายชนิด และตามหาแมงกะพรุนน้ำจืด
การเดินทาง	จากเพชรบูรณ์ใช้ทางหลวงหมายเลข 21 (หล่มสัก-สระบุรี) ไปทาง อ.หล่มสัก เมื่อถึงสี่แยกบ้านนาไร่ (ประมาณ กม.ที่ 238) จะพบทางแยกอยู่ด้านซ้ายมือเป็นทางขึ้นสู่อำเภอเขาค้อ เป็นทางหลวงหมายเลข 2258 ผ่านทางแยกบ้านสะเตาะพงษ์ไปหนองแม่นา ระยะทางประมาณ 30 กิโลเมตร จะพบที่ทำการกลุ่มฯ อยู่ใกล้กับหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวงหน่วยหนองแม่นา

ภาพที่ 47 : ภาพแผนผังข้อมูลงานวิจัย

อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ

ที่ตั้ง	ตั้งอยู่ที่ อ. เขาค้อ ซึ่งตั้งตระหง่านอยู่บนยอดเขา โดดเด่นด้วยเท่งหินอ่อนรูปทรงสามเหลี่ยม ออกแบบโดย ดร.กฤษฏา อรุณวงษ์ ณ อยุธยา
ช่วงที่นิยมท่องเที่ยว	เขาค้อ มีชื่อเสียงในฐานะที่เป็นสถานที่ที่อากาศเย็นสบาย สดชื่นได้ทั้งปี แม้แต่ในฤดูร้อน อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดทั้งปี เพียง 18-25 องศาเซลเซียสเท่านั้น
กิจกรรมที่นิยมทำ	เที่ยวชมสถานที่ ชมวิวจุดยอดที่สูงที่สุดของจังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นแหล่งการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์

การเดินทาง	จากเพชรบูรณ์ไปเขาค้อใช้ทางหลวงหมายเลข 21 (เพชรบูรณ์-หล่มสัก) ถึงสามแยกนางิ้ว ระยะทางประมาณ 13 กิโลเมตร เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข 2258 อีก 30 กิโลเมตร อีกเส้นทางหนึ่งคือไปตามทางหลวงหมายเลข 12 (พิษณุโลก-หล่มสัก) ถึงหลักกิโลเมตรที่ 100 (บ้านแคมป์สน) เลี้ยวซ้ายเข้าเขาค้อตามทางหลวงหมายเลข 2196 อีกประมาณ 33 กิโลเมตร พาหนะที่จะขึ้นเขาค้อไม่ควรใช้รถโดยสารขนาดใหญ่ เพราะมีทางโค้งมาก ถนนค่อนข้างแคบและลาดชัน ควรใช้รถปิคอัพหรือรถตู้สภาพดีนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถประจำทางสามารถเช่ารถสองแถวได้ที่ปากทางขึ้นเขาค้อ บริเวณแคมป์สน กิโลเมตรที่ 100 ในราคาวินละประมาณ 600 บาท มีรถจอดคอยให้บริการตั้งแต่เวลา 08.00-17.00 น. หรืออาจเช่ารถสองแถวที่บริเวณตลาดเทศบาล ในตัวเมืองเพชรบูรณ์ ราคาวินละประมาณ 800 บาท
------------	--

ภาพที่ 48 : ภาพแผนผังข้อมูลงานวิจัย

พระตำหนักเขาค้อ

ที่ตั้ง	ตั้งอยู่ที่ อ. เขาค้อ เป็นพระตำหนักที่ประทับของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ตั้งอยู่บนเขาย่า สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณ 1,100 เมตร
ช่วงที่นิยมท่องเที่ยว	ฤดูหนาว
กิจกรรมที่นิยมทำ	นักท่องเที่ยวที่รักความท้าทาย ยังสามารถขึ้นชมยอดเขาย่า ได้จากทางพระตำหนักนี้ได้เช่นกัน โดยการเดินเท้าขึ้นต่อไปยังยอดเขาย่า ระยะทางประมาณ 770 เมตรด้านบนยอดเขาย่าจะมีฐานปฏิบัติภารกิจทางทหารเดิมที่ใช้ในการต่อสู้กับ ผกค. และสามารถชมวิวดูโดยรอบสามารถมองเห็นมายังพระตำหนักเขาค้อ ด้านล่างด้วย ที่จุดชมวิวดูทัศนียภาพเขาย่า มีศาลาชมวิว ชื่อศาลาพระเทพ อยู่ยอดเขาย่า ที่ความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 1,305 เมตร โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เคยเสด็จขึ้นไป ณ ศาลาแห่งนี้สามารถมองเห็นทิวทัศน์ 360 องศา
การเดินทาง	การเดินทาง จากเพชรบูรณ์ไปเขาค้อใช้ทางหลวงหมายเลข 21 เส้นเพชรบูรณ์-หล่มสัก ถึงสามแยกนางิ้ว ระยะทางประมาณ 13 กม. เลี้ยวซ้ายไปทางหลวงหมายเลข 2258 อีก 30 กม. อีกเส้นทางหนึ่งคือไปตามทางหลวงหมายเลข 12 เส้นทางพิษณุโลก-หล่มสัก ถึงหลักกิโลเมตรที่ 100 บ้านแคมป์สน เลี้ยวซ้ายเข้าเขาค้อตามทางหลวงหมายเลข 2196 อีกประมาณ 33 กม. พาหนะที่จะขึ้นเขาค้อไม่ควรใช้รถโดยสารขนาดใหญ่เพราะมีทางโค้งมาก ถนนค่อนข้างแคบและลาดชัน ควรใช้รถปิคอัพหรือรถตู้สภาพดี

ภาพที่ 49 : ภาพแผนผังข้อมูลงานวิจัย

หมู่บ้านวัฒนธรรมชาวเขาม้งบ้านเข็กน้อย	
ที่ตั้ง	ตั้งอยู่ที่ ตำบลเข็กน้อย อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ เป็นหมู่บ้านม้งที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย
ช่วงที่นิยมท่องเที่ยว	เปิดทุกวันเสาร์ - อาทิตย์ ค่าเข้าชมคนละ 10 บาท
กิจกรรมที่นิยมทำ	มีกิจกรรมท่องเที่ยวซึ่งหาได้ยาก อาทิ เช่น ชมการจำลองวิถีชีวิตชาวม้ง ชมการแสดงทางวัฒนธรรม อาทิ วิถีชีวิต 12 เดือนของม้ง รำแคน ระป่ากระดัง ระป่ากล้วย เดินแบบชุดม้ง และเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ของชาวม้ง อาทิ ผ้าปักลาย พืชผักการเกษตร
การเดินทาง	เดินทางจากพิษณุโลกมาตามเส้นทางหมายเลข 12 เลี้ยวซ้ายระหว่าง กม. ที่ 92 - 93

ภาพที่ 50 : ภาพแผนผังข้อมูลงานวิจัย

วัดผาซอนแก้ว	
ที่ตั้ง	95 หมู่ 7 บ้านทางแดง, ต.แคมป์สน อ.เขาค้อ, Khao Kho District, Phetchabun 67280
ช่วงที่นิยมท่องเที่ยว	วัดเปิดให้เข้าชมทุกวันเวลา 08.00น. - 17.00 น. ช่วงเวลาเย็นทั่วทั้งบริเวณวัด จะสะท้อนแสงระยิบระยับเป็นภาพที่สวยงาม
กิจกรรมที่นิยมทำ	เที่ยวชมความโดดเด่นสิ่งที่ไม่เหมือนใครนอกจากทิวทัศน์สวยๆ ของทะเลภูเขาารายรอบ และทะเลหมอกสีขาว ก็คือ สีสนสไลอันเกิดจากการนำกระเบื้องสีถ้วยชามเบญจรงค์มุกถูกปิด แก้วแหวนเงินทอง สิ่งมีค่าต่างๆ ตลอดจนเซรามิกหลากสีสันทัน มาประดับประดาตกแต่งเป็นลวดลาย ที่สวยงาม เมื่อยามต้องแสงแดดทั่วทั้งอาณาบริเวณจะสะท้อนประกายงดงามราวกับวัดบนสวรรค์ เป็นสถานที่อันสวยงามและศักดิ์สิทธิ์ควรค่าแก่การไปเยือน
การเดินทาง	จากกรุงเทพฯใช้ทางหลวงหมายเลข 21 ผ่านจ.สระบุรี และจ.ลพบุรีจากนั้น เลี้ยวซ้ายสู่ทางหลวง หมายเลข 12 บริเวณแยกอนุสาวรีย์พ่อขุนผาเมือง ขับตรงไปเรื่อยๆทางที่จะไปแยกแคมป์สน มีจุดสังเกตคืออบต. แคมป์สนอยู่ขวามือ ขับตรงไปกลับรถทางเข้าวัด จะอยู่บริเวณปากทางเข้าหมู่บ้านทางแดงข้างๆ อบต. แคมป์สน

ภาพที่ 51 : ภาพแผนผังข้อมูลงานวิจัย

วัดไตรภูมิ	
ที่ตั้ง	ตั้งอยู่ที่ถนนเพชรบุรี เป็นวัดเก่าแก่ เป็นสถานที่ประดิษฐานพระพุทธรูปมหาธรรมราชา พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองของจังหวัดเพชรบุรี
ช่วงที่นิยมท่องเที่ยว	วัดเปิดให้เข้าชมทุกวัน แต่จะมีพิธีอัญเชิญพระตำน้ำทุกปี เนื่องในวันสารทไทย หรือวันแรม 15 ค่ำ เดือน 10
กิจกรรมที่นิยมทำ	กราบไหว้เพื่อขอมพระพุทธรูป
การเดินทาง	จากศาลากลางจังหวัด เลี้ยวซ้ายเข้า ถ.หลักเมือง เมื่อถึงสี่แยกให้เลี้ยวขวาเข้าถนนเพชรบุรีจะเห็นวัดไตรภูมิ

ภาพที่ 52 : ภาพแผนผังข้อมูลงานวิจัย

3.1.1 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัดเพชรบุรีที่ได้ค้นคว้าศึกษามานั้น ได้มีการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวมาทั้งหมด 10 สถานที่เพื่อนำมาให้ออกแบบหนังสือสามมิติเรื่อง "เที่ยวไปในเพชรบุรี" ซึ่งทั้ง 10 สถานที่นั้นแบ่งออกเป็น สถานที่เชิงสถาปัตยกรรมและสถานที่เชิงธรรมชาติ

1. สถานที่เชิงสถาปัตยกรรม

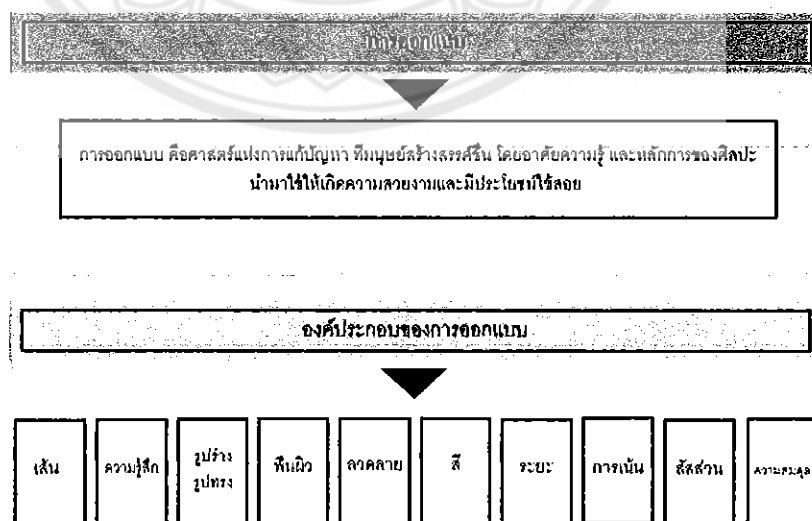
- วัดผาซ่อนแก้ว
- อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ
- วัดไตรภูมิ(พระพุทธรูปมหาธรรมราชา)
- พระตำหนักเขาค้อ
- อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ

2. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ

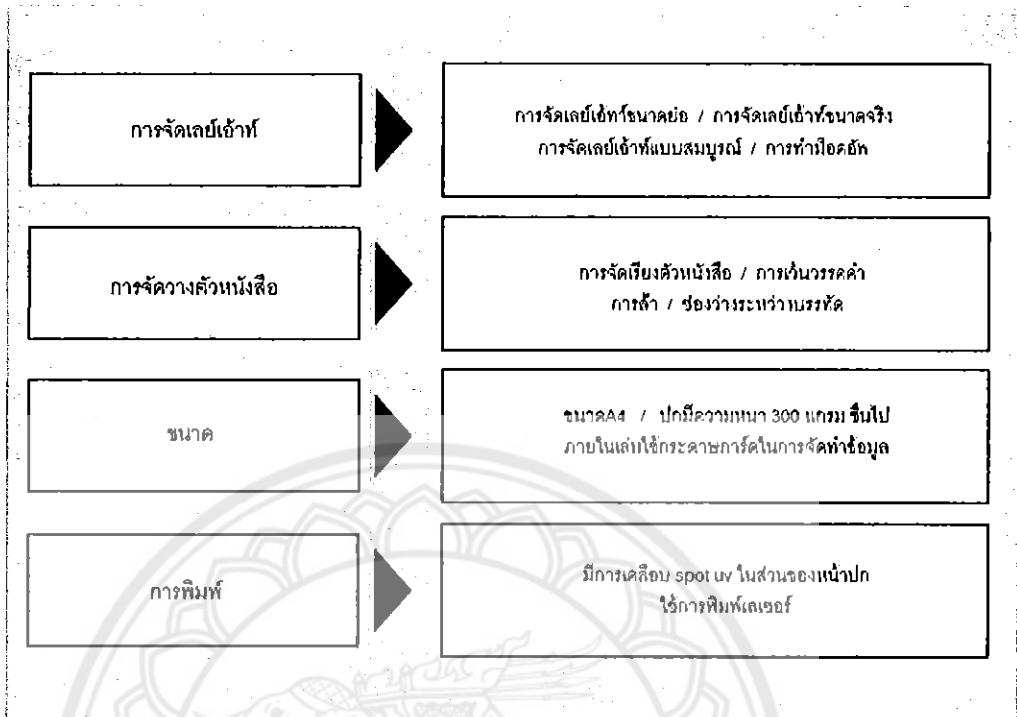
- ภูทับเบิก
- แก่งบางระจัน
- หมู่บ้านวัฒนธรรมชาวเขาน้ำตกน้อย
- อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง
- ทุ่งทานตะวัน อ.บึงสามพัน

โดยการเลือกสถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 10 นั้นจะใช้การสืบค้นข้อมูลว่าสถานที่ท่องเที่ยวใดบ้างที่มีความน่าสนใจ เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่นักท่องเที่ยว และสถานที่ท่องเที่ยวใดที่น่าสนใจ ยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ควรค่าแก่การแนะนำให้นักท่องเที่ยวนั้นได้รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวใหม่ๆของจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งทั้ง 10 สถานที่นั้นมีทั้งสถานที่ท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักกันดีและมีผู้คนส่วนน้อยยิ่งนักที่จะรู้จัก

3.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการออกแบบ

ภาพที่ 53 : ภาพแผนผังข้อมูลงานออกแบบ

ภาพที่ 54 : ภาพแผนผังข้อมูลงานออกแบบ

การออกแบบสารนิเทศ คือ

การออกแบบที่มีลักษณะของงานออกแบบรูปทรงวัตถุเหมือนจริงสัมผัสได้ มีความกว้าง ยาว สูง ต่ำ หนา บาง มีบรรยากาศล้อมรอบส่วนขั้นตอนในการออกแบบ ซึ่งอยู่บนแผ่นกระดาษเป็นการออกแบบ 2 มิติ การสร้างงาน 3 มิติเป็นรูปทรงต่าง ๆ ได้หลายแบบดังนี้

การสร้างงาน 3 มิติ เป็นรูปทรงเรขาคณิต รูปทรงเรขาคณิต

การสร้างงาน 3 มิติ เป็นรูปทรงประติมากรรม ประติมากรรม
ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 แบบ

- ประติมากรรมลอยตัว
- ประติมากรรมนูน

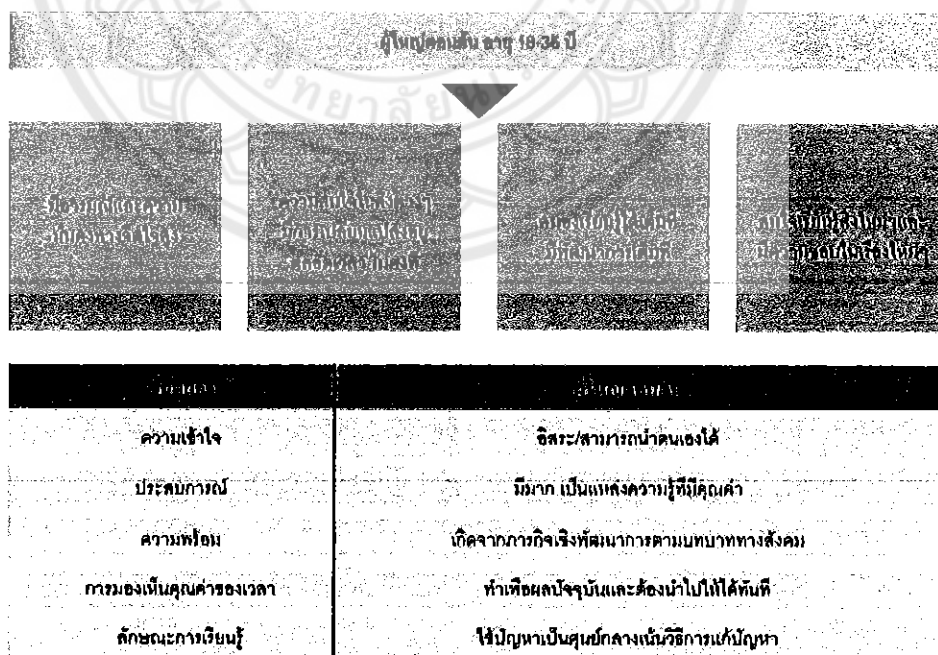
ภาพที่ 55 : ภาพแผนผังข้อมูลงานออกแบบ

3.2.1 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลในการออกแบบ

จากการศึกษาเกี่ยวกับงานที่ใกล้เคียงหรือข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการทำหนังสือสามมิติเพื่อที่จะนำมาใช้ในการออกแบบหนังสือสามมิติเรื่อง "เที่ยวไปในเพชรบูรณ์" มีดังนี้

- รูปแบบของการจัดองค์ประกอบของรูปภาพต่าง ๆ นั้นมีการจัดวางแบบเข้าใจง่าย มีการใช้รูปภาพที่ชัดเจน มีการตัดทอนกราฟฟิกให้ดูได้เข้าใจง่าย
- มีการใช้ภาพประกอบสีสดใสแต่ไม่จัดจ้านจนเกินไปเพื่อความสบายตาของผู้อ่าน
- นำเสนอเฉพาะข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ เช่น ประวัติ ที่ตั้ง และการเดินทาง
- สร้าง pop-up และเทคนิคต่างๆ ไว้ภายในเล่มทั้งหมด 10 สถานที่ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความรู้สึกตื่นเต้นและมีความสนใจที่อยากจะอ่าน

3.3 ข้อมูลพฤติกรรมกลุ่มเป้าหมายของงานวิจัย

ภาพที่ 56 : ภาพแผนผังข้อมูลกลุ่มเป้าหมาย

3.3.1 สรุปการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือกลุ่มบุคคลที่มีอายุ 18-35 ปี ซึ่งในวัยนี้เป็นวัยที่อยากรู้อยากทดลองในสิ่งใหม่ๆ เป็นวัยทำงานและกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจในการท่องเที่ยวในรูปแบบต่างๆ มีความคิดเองกล้าลองผิดลองถูกและกล้าตัดสินใจ

การสรุปแนวความคิดในการออกแบบ

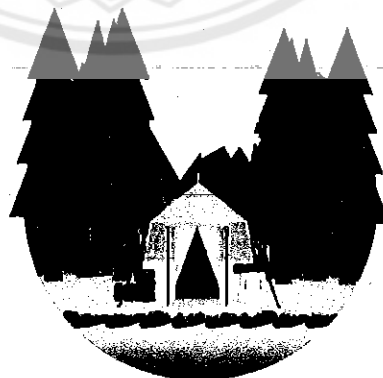
"DON'T MISS IN PHETCHABUN ห้ามพลาดในเพชรบูรณ์" จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวมากมาย ซึ่งก็เป็นที่รู้จักกันดีในเรื่องของอากาศที่ดี เย็นสบายตลอดปี แต่จะมีคนส่วนน้อยนักที่จะรู้ว่าในจังหวัดเพชรบูรณ์นั้นยังมีแหล่งท่องเที่ยวอีกมายยิ่งนักที่ยังคงมีความสวยงาม ผู้ที่หลงใหลในการท่องเที่ยว "ห้ามพลาด"

แนวคิดในการออกแบบ

"BLEND" การผสมผสาน

การผสมการเข้าด้วยกัน คือ การนำลวดลายของธรรมชาติมาผสมใส่เข้าไปลาดลายกราฟฟิคที่ตัดทอนออกมาได้ง่าย โดยมีการใช้ทั้งภาพจริงและภาพประกอบที่สร้างขึ้นมาจากผสมผสานเข้าด้วยกัน แต่ก็ยังสามารถดูได้ง่ายและเข้าใจ โดยเน้นสีสดใสและเสมือนสถานที่จริง

Mood & Tone

ภาพที่ 57 : ภาพตัวอย่างสีที่ใช้ในงาน

ที่มา : <https://www.pinterest.com/pin/451556300119306596/>

ภาพที่ 58 : Mood & Tone

FONT

หนังสือสามมิติ

หนังสือสามมิติ

POP UP BOOK

ฟอนต์ TH Sarabun New ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลภายในหนังสือ
ขนาดที่ใช้ 14 และใช้สำหรับเป็นแฮดหลักข้อความภายในหนังสือ

ภาพที่ 59 : ภาพตัวอย่างตัวหนังสือ

ผลการวิจัย

จากกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้มีแนวทางในการออกแบบหนังสือสามมิติเรื่อง "เที่ยวไปในเพชรบูรณ์" โดยมีขั้นตอนตอนการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 แนวความคิดในการออกแบบ (Concept)

ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการร่างแบบ (Sketch)

ส่วนที่ 3 ขั้นตอนการสร้างสรรค์ (Design)

ส่วนที่ 4 ผลงานที่สร้างสรรค์ (New Book)

4.1 ส่วนที่ 1 แนวคิดในการออกแบบ (Concept)

1. ชื่อโครงการ (Project Title) การออกแบบหนังสือสามมิติ เรื่อง เที่ยวไปในเพชรบูรณ์

2. วัตถุประสงค์ (Objective)

1.1 เพื่อการออกแบบหนังสือสามมิติ เรื่อง เที่ยวไปในเพชรบูรณ์

1.2 เพื่อศึกษาสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์

1.3 เพื่อศึกษาและออกแบบหนังสือสามมิติให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ

และให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

3. แนวทางในการออกแบบ หนังสือสามมิติ เรื่อง เที่ยวไปในเพชรบูรณ์ โดยมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวภายในจังหวัดเพชรบูรณ์ทั้งที่เป็นที่รู้จักและไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว

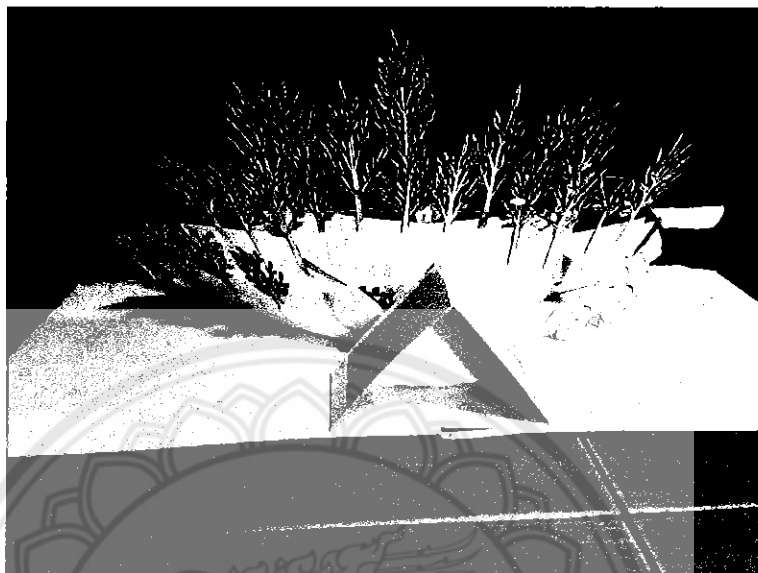
3.1 ความน่าสนใจ โดยเน้นไปในเรื่องของการทำ pop-up และการจัดองค์ประกอบให้ดูน่าสนใจ

3.2 ความเป็นเอกลักษณ์ มีการใช้ภาพจริงกับการสร้างภาพประกอบที่มีการตัดทอนให้รูปแบบกราฟิกดูง่ายยิ่งขึ้น

4.2 ส่วนที่ 2 ขั้นตอนของการทำงาน

ในส่วนขั้นตอนนี้จะเป็นการร่างแบบและการทดลองการจัดวางองค์ประกอบของ pop-up ของสถานที่ท่องเที่ยวทั้ง 10 ที่เพื่อความสะดวกในการนำไปใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานในขั้นต่อไป

ส่วนที่ 2 ขั้นตอนของการทำงาน

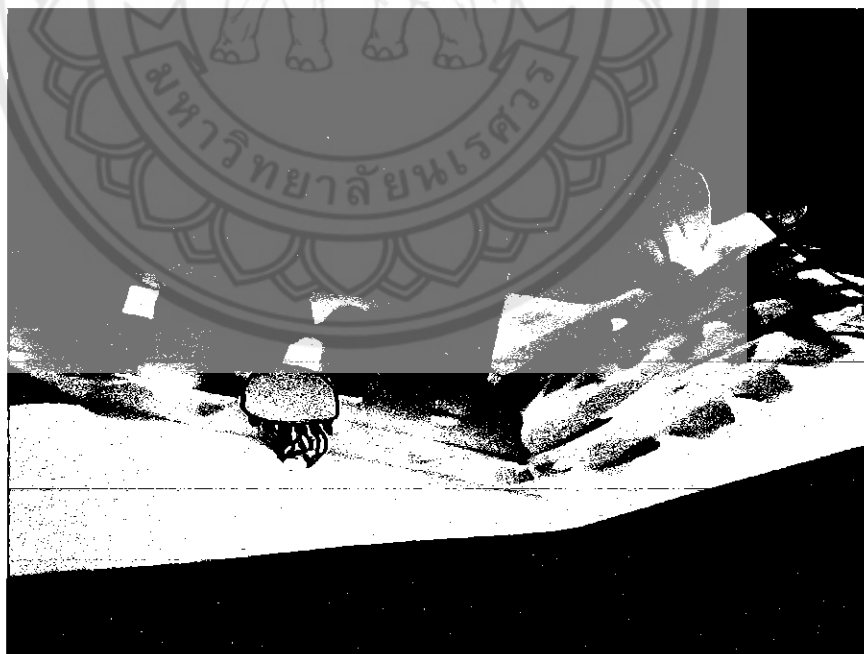
ภาพที่ 60 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

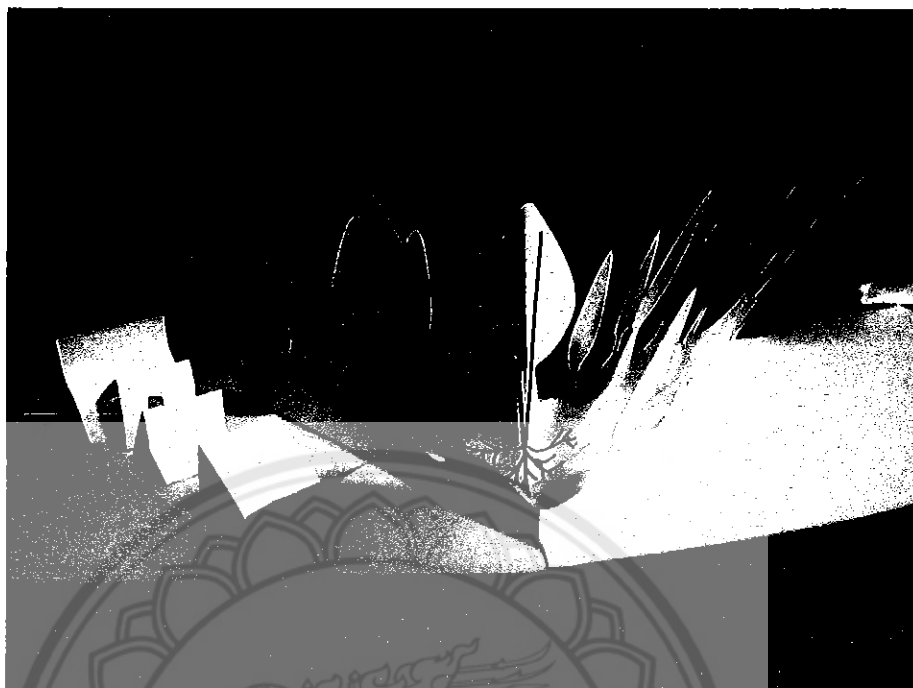
ภาพที่ 61 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 62 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวรารพร

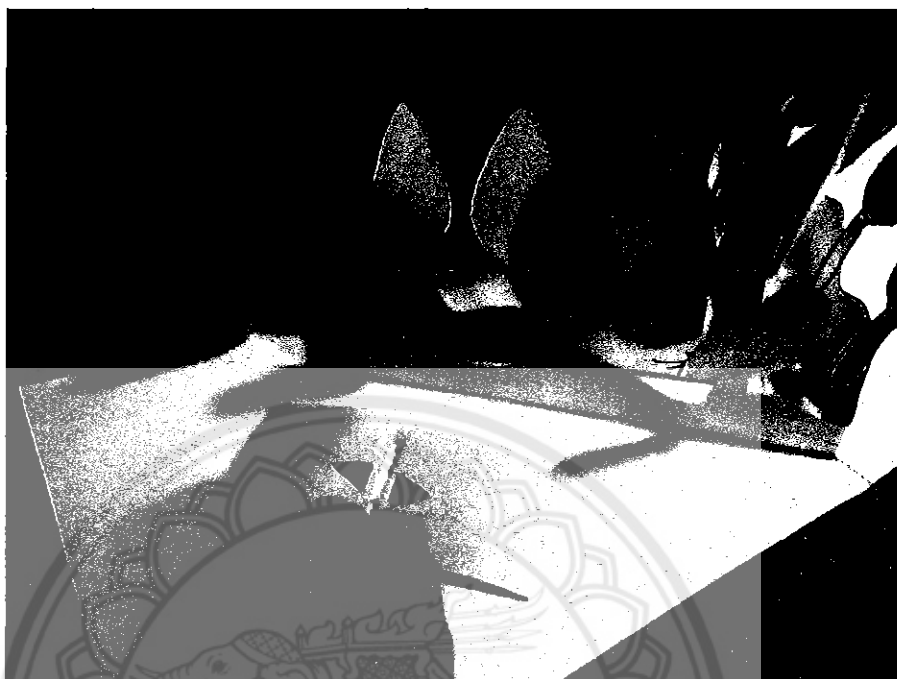
ภาพที่ 63 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวรารพร

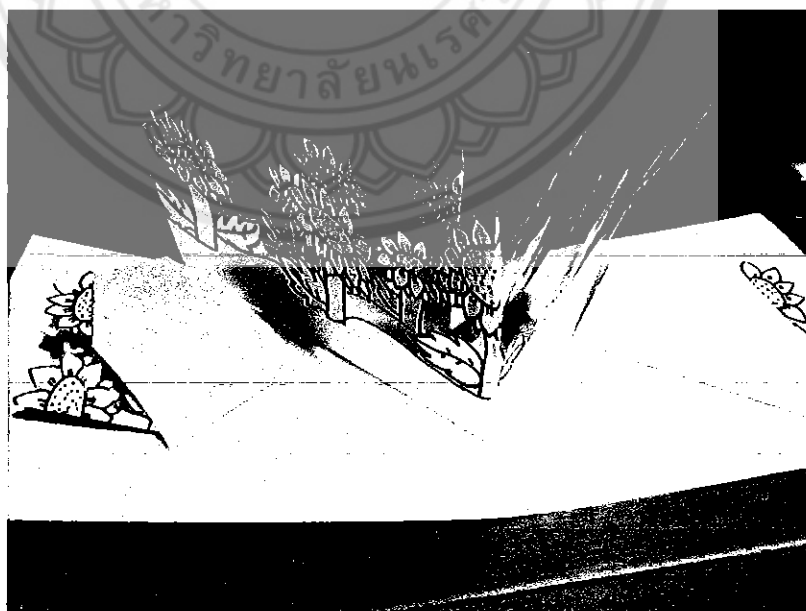
ภาพที่ 64 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 65 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

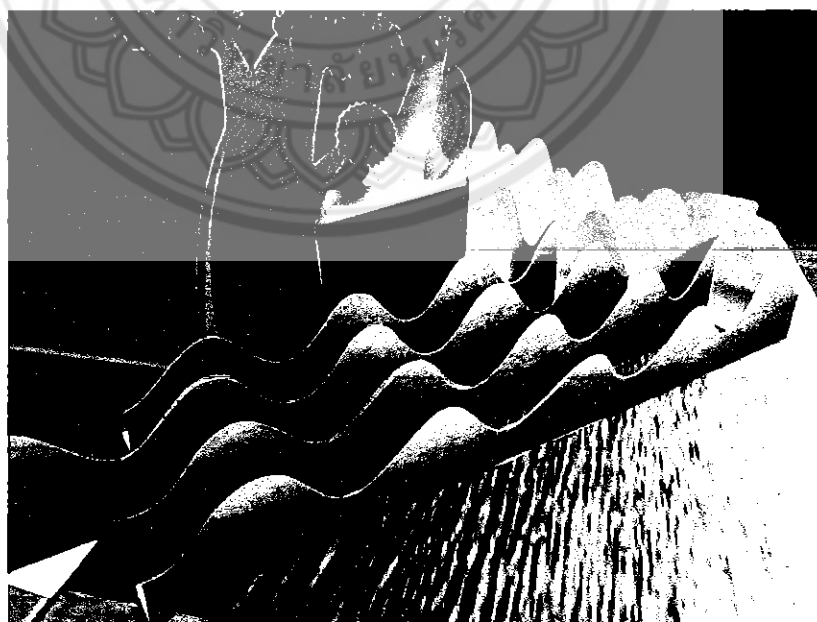
ภาพที่ 66 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

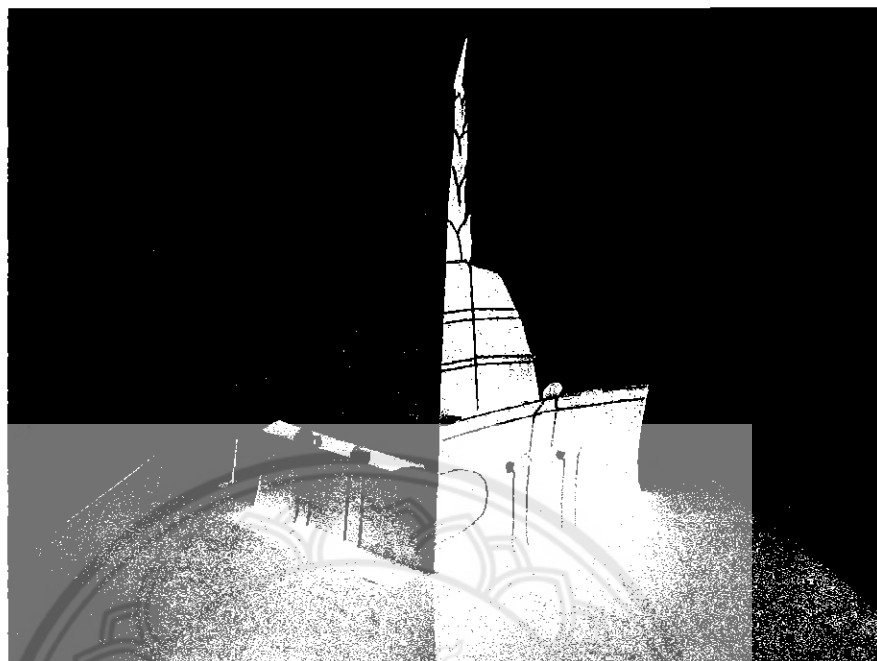
ภาพที่ 67 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 68 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

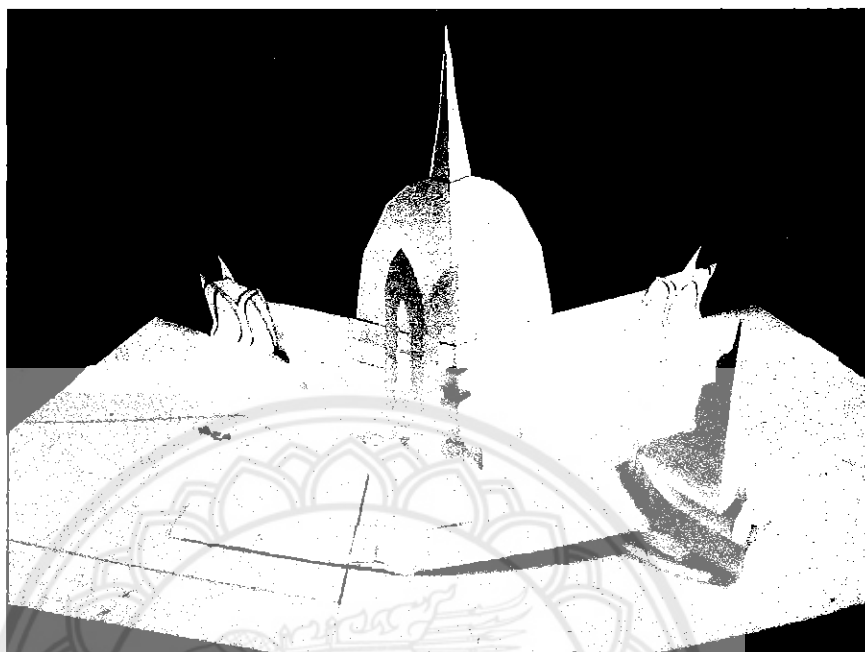
ภาพที่ 69 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 70 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

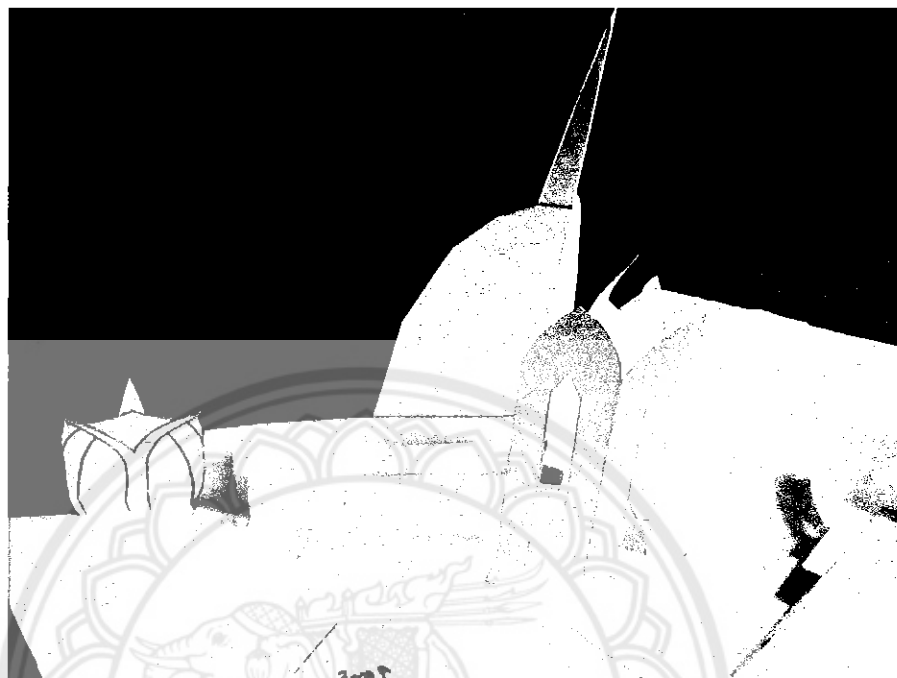
ภาพที่ 71 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

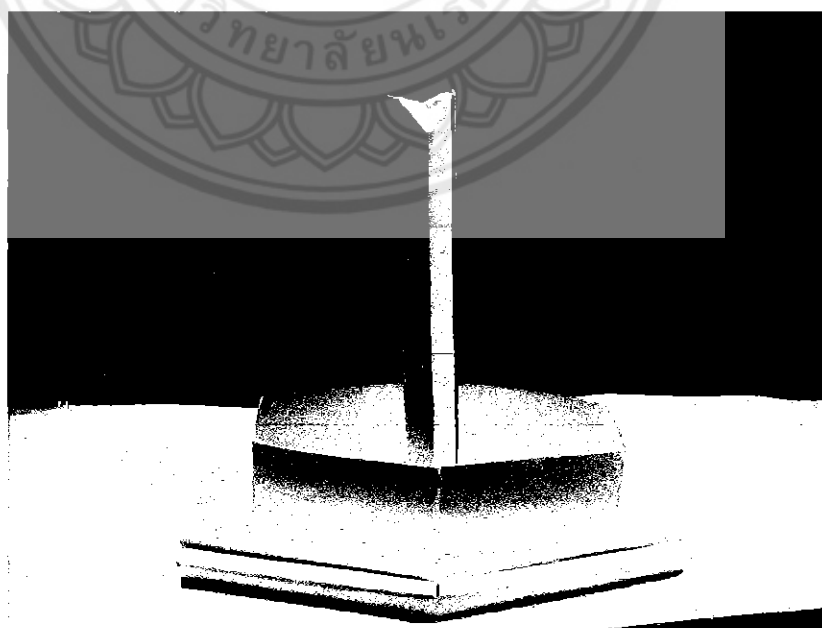
ภาพที่ 72 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

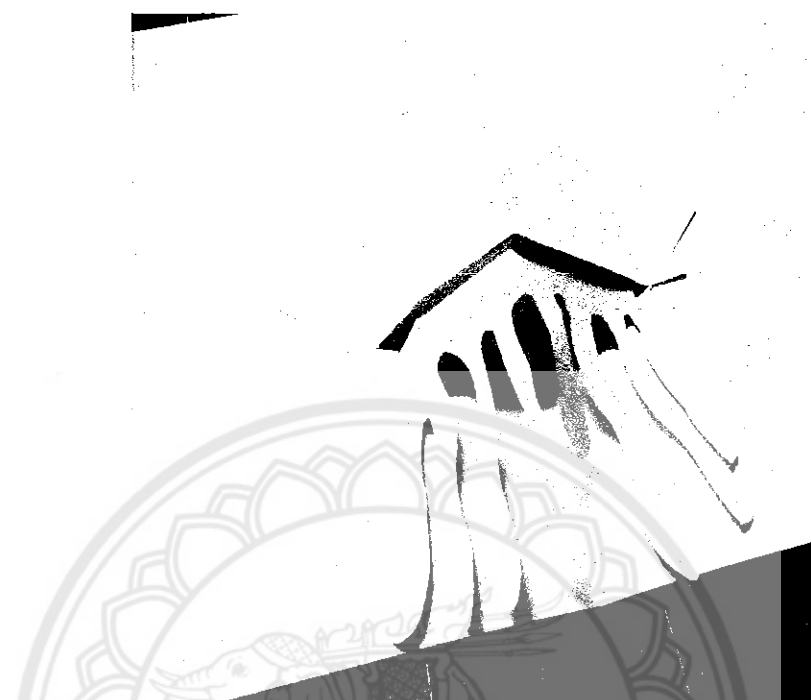
ภาพที่ 73 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 74 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

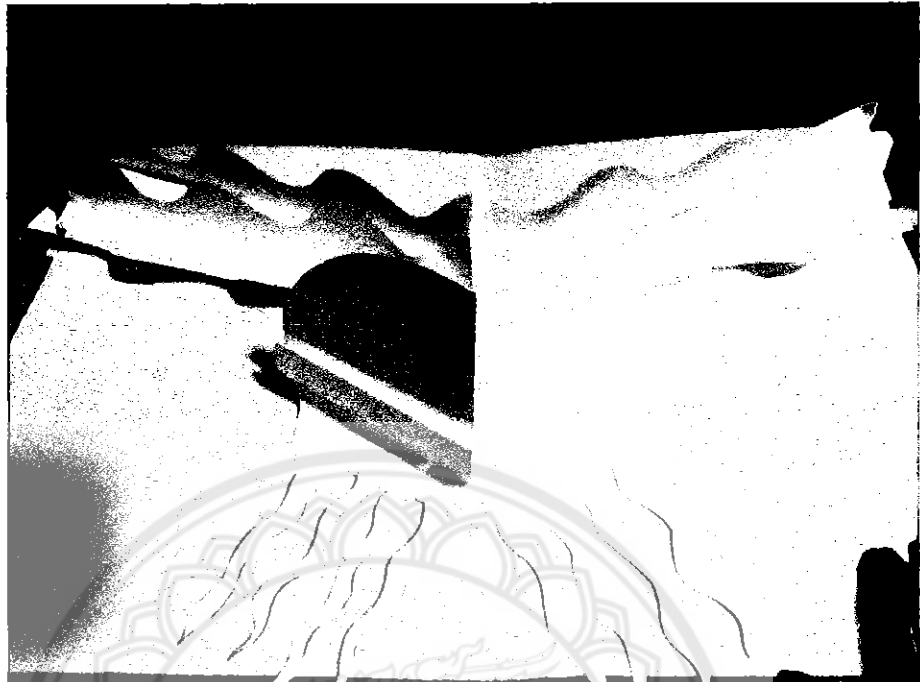
ภาพที่ 75 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 76 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 77 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

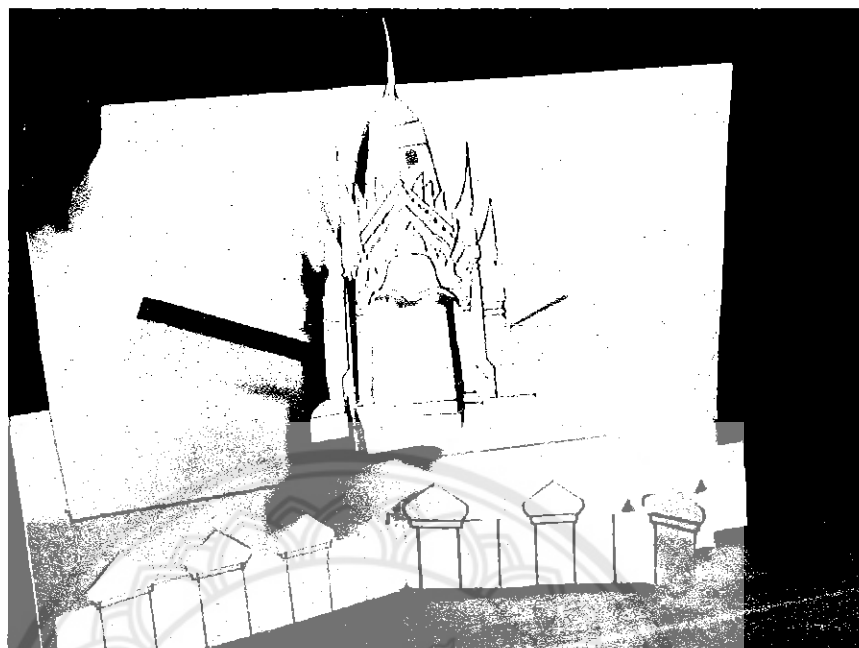
ภาพที่ 78 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1

ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 79 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1

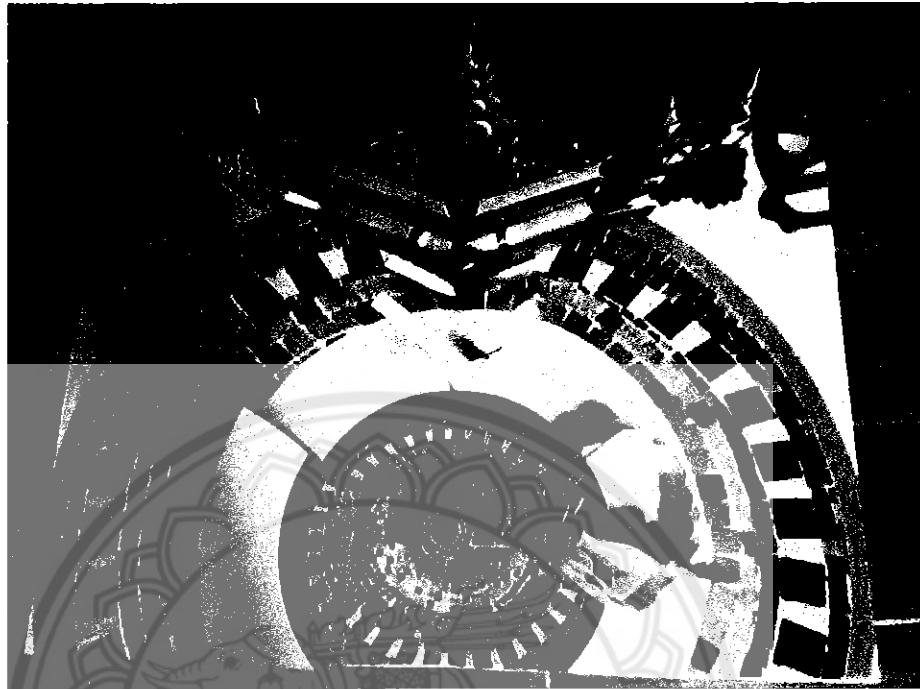
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 80 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

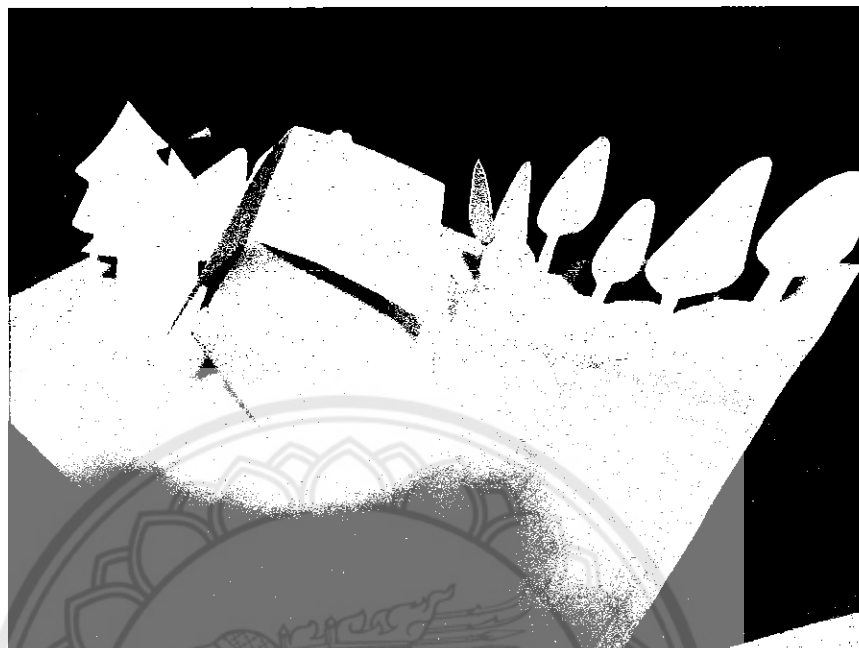
ภาพที่ 81 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 82 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 1
ที่มา : ยศยา ภัทฤกุลวราพร

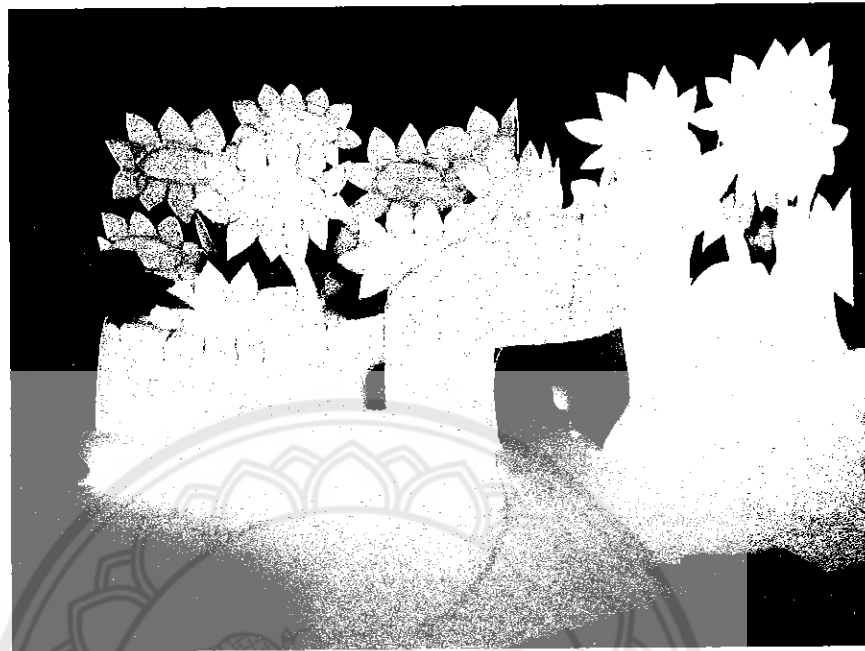
ภาพที่ 83 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทฤกุลวราพร

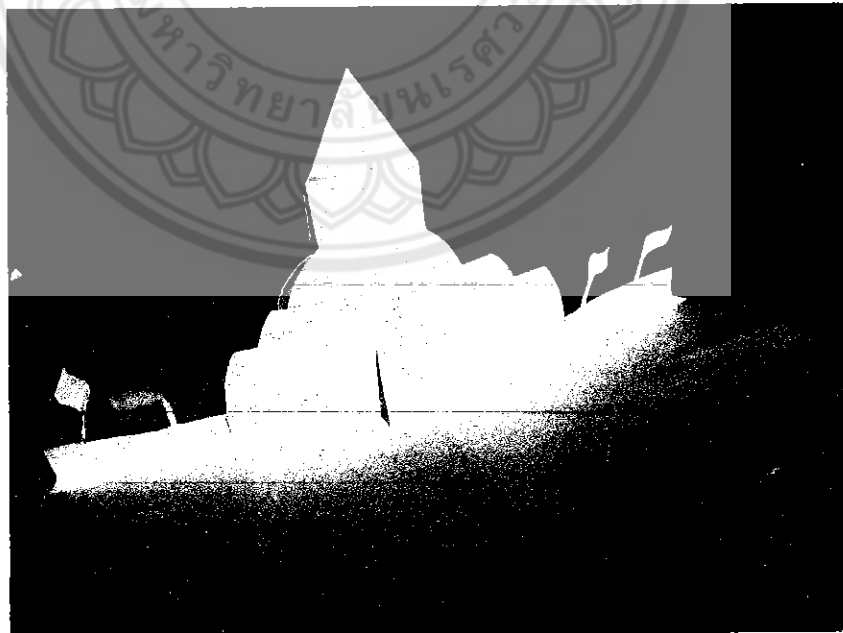
ภาพที่ 84 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

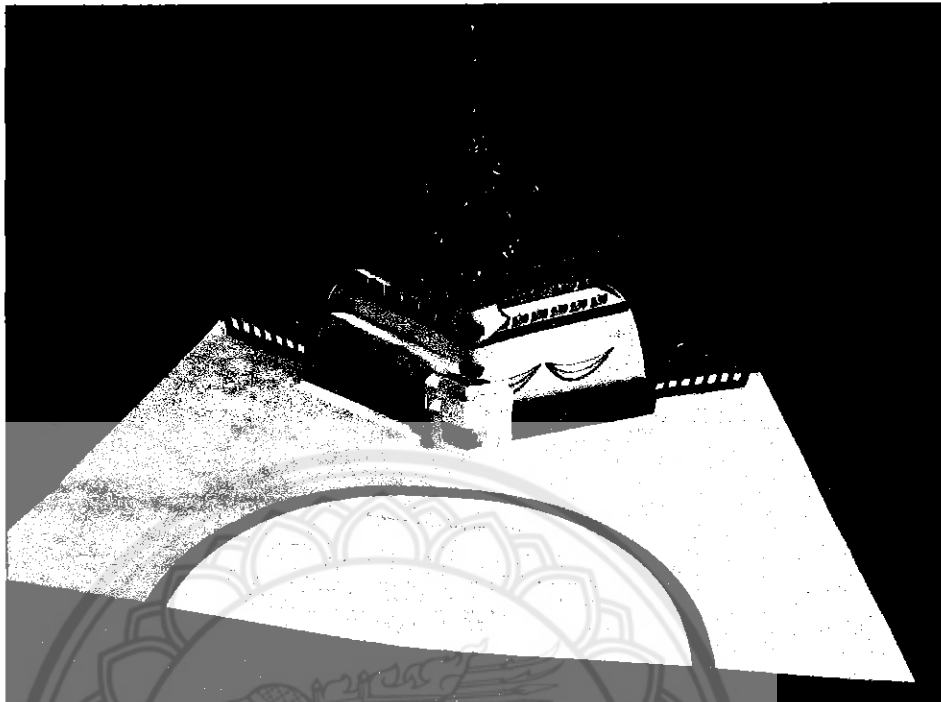
ภาพที่ 85 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 86 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

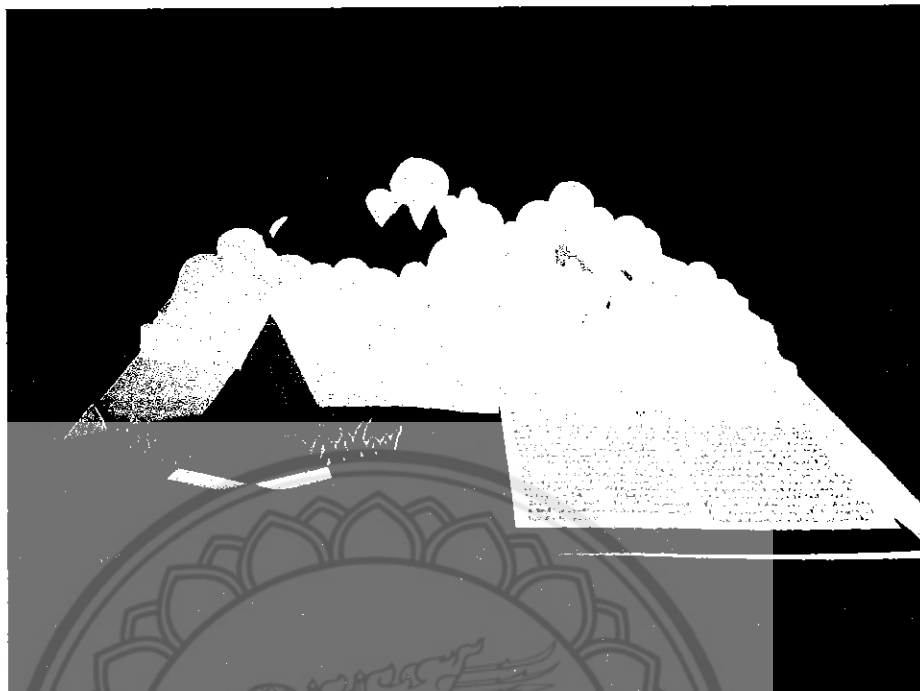
ภาพที่ 87 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 88 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

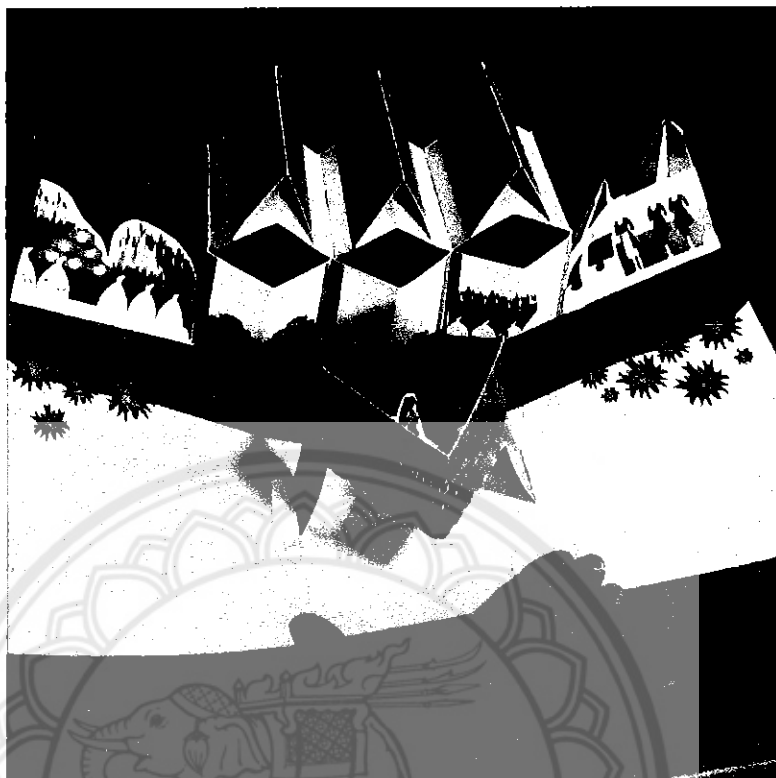
ภาพที่ 89 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

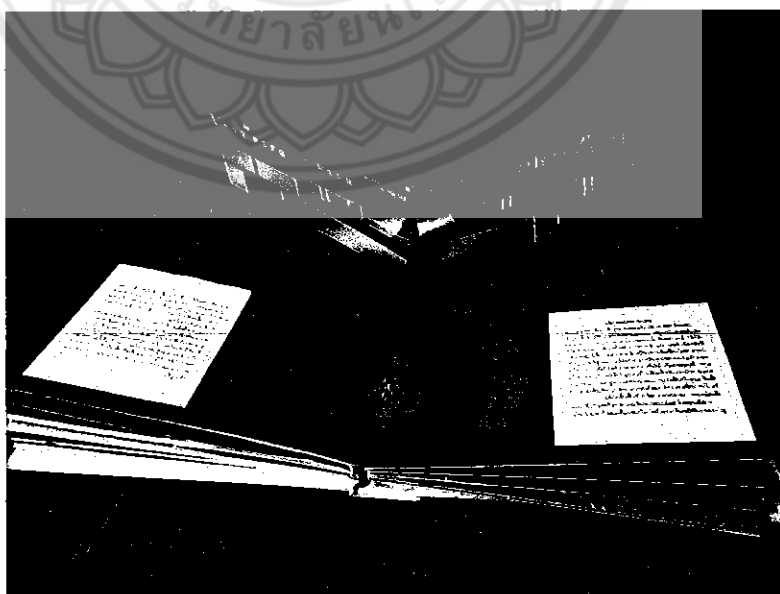
ภาพที่ 90 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

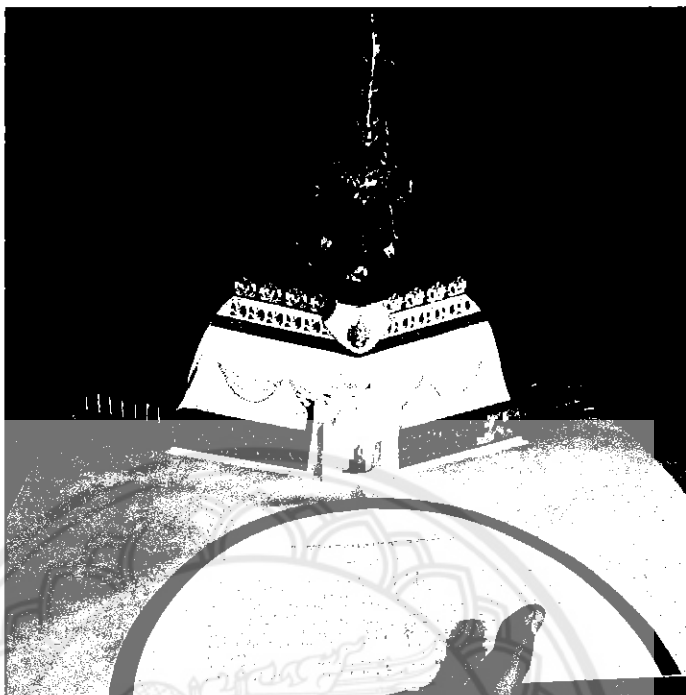
ภาพที่ 91 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 92 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

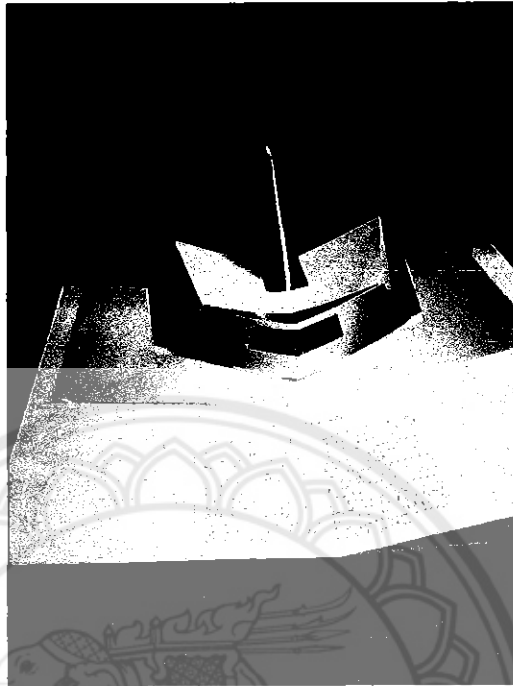
ภาพที่ 93 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 94 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 95 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

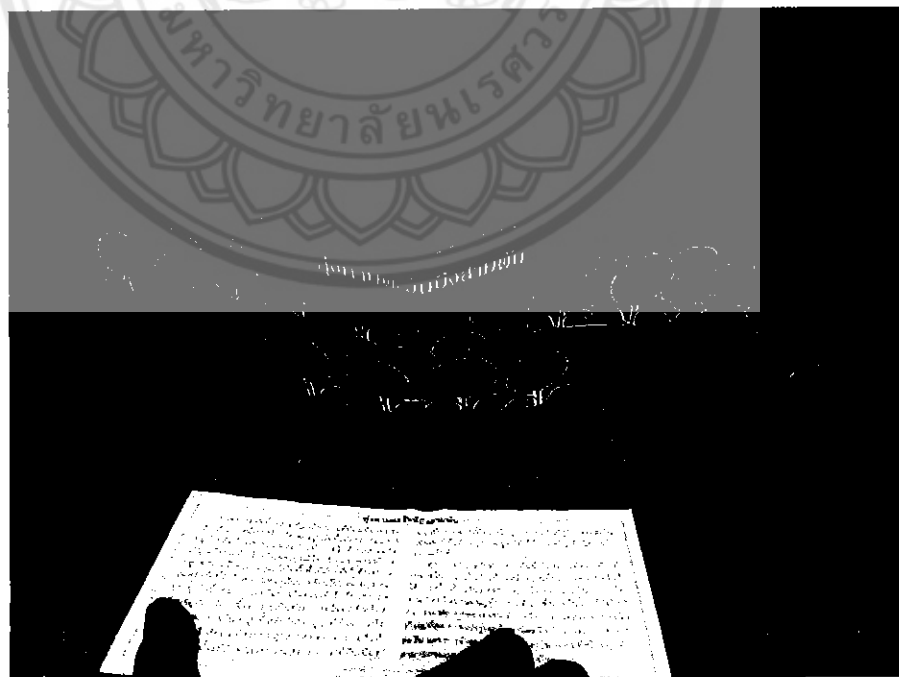
ภาพที่ 96 ร่างแบบและออกแบบ Mock up ลงสี ครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

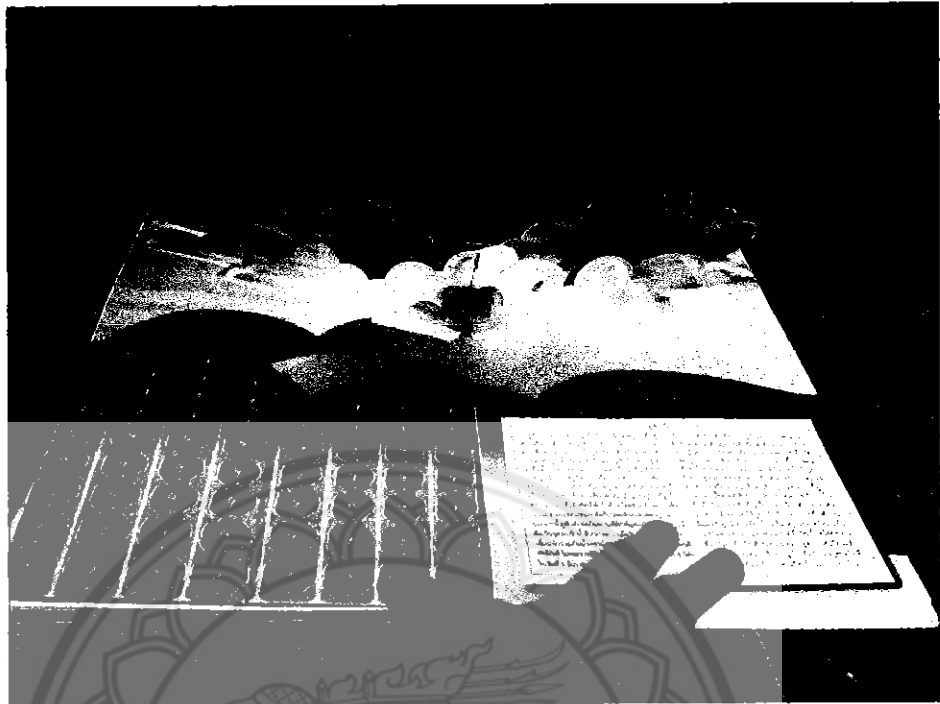
ภาพที่ 97 ร่างแบบและลงสีทั้งหมด ครั้งที่ 3
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 98 ร่างแบบและลงสีทั้งหมด ครั้งที่ 3
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

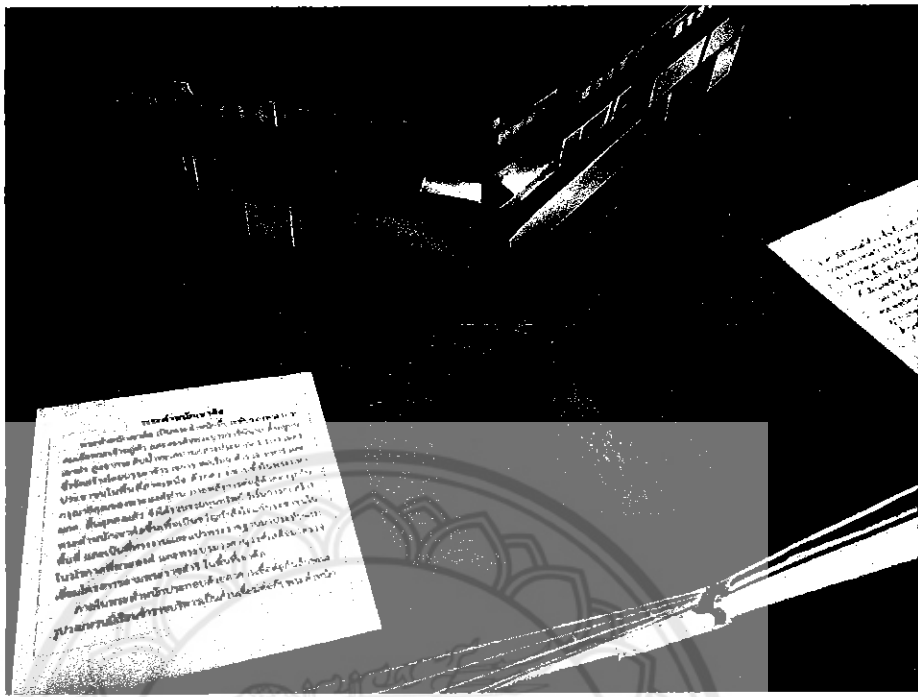
ภาพที่ 99 ร่างแบบและลงสีทั้งหมด ครั้งที่ 3
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

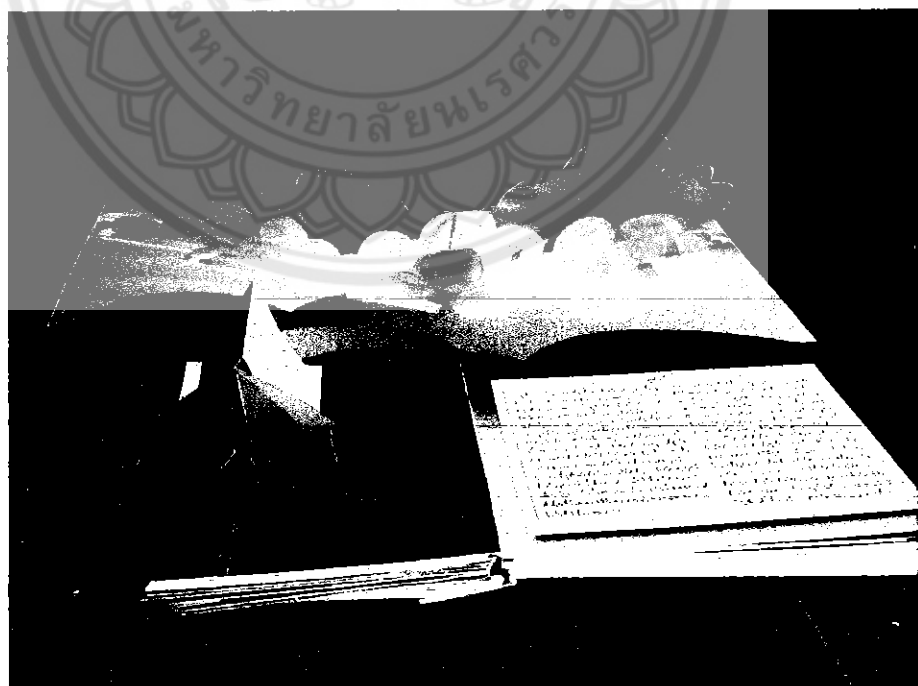
ภาพที่ 100 ร่างแบบและลงสีทั้งหมด ครั้งที่ 3
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

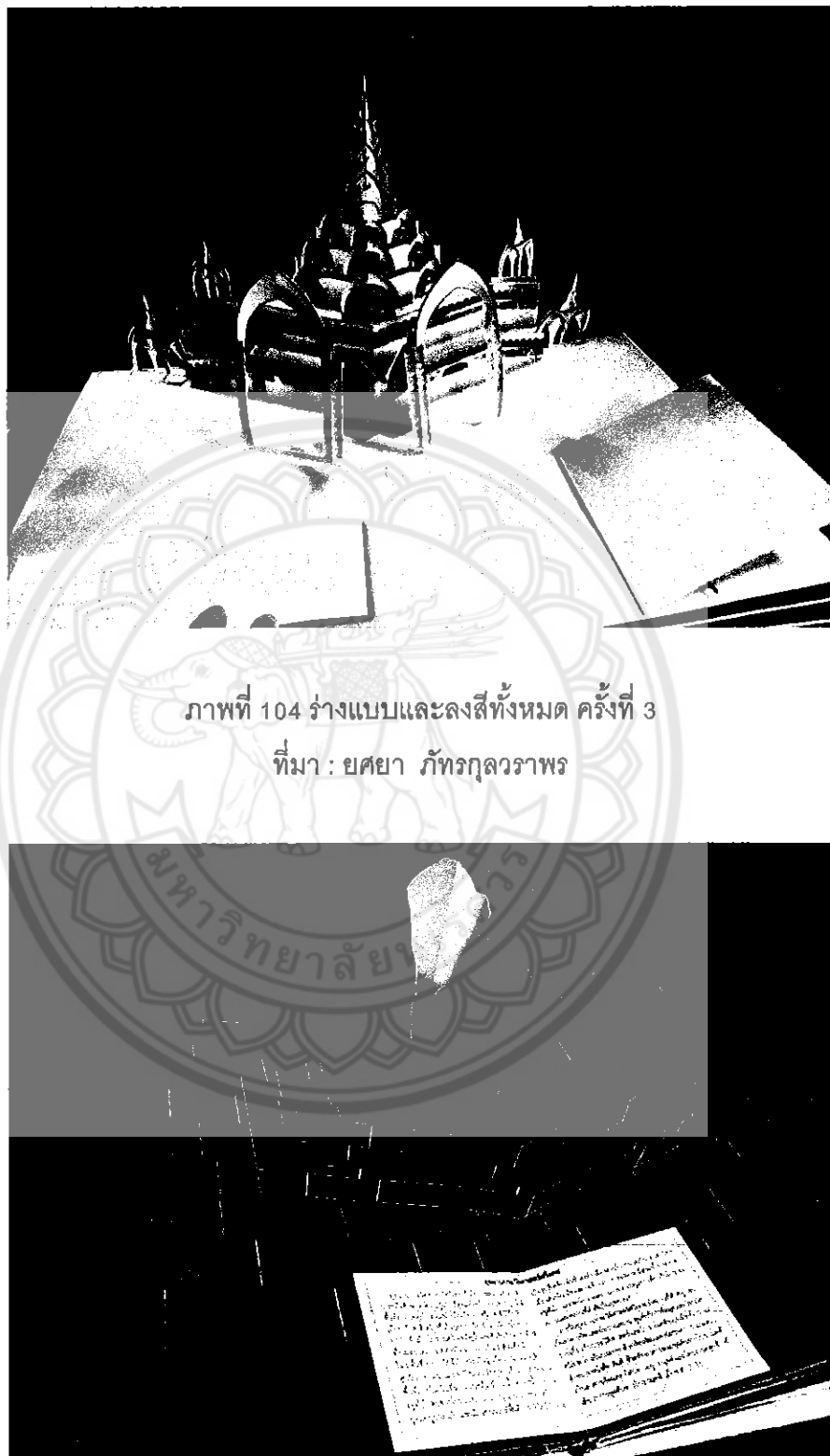
ภาพที่ 101 ร่างแบบและลงสีทั้งหมด ครั้งที่ 3
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 102 ร่างแบบและลงสีทั้งหมด ครั้งที่ 3
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวรารพ

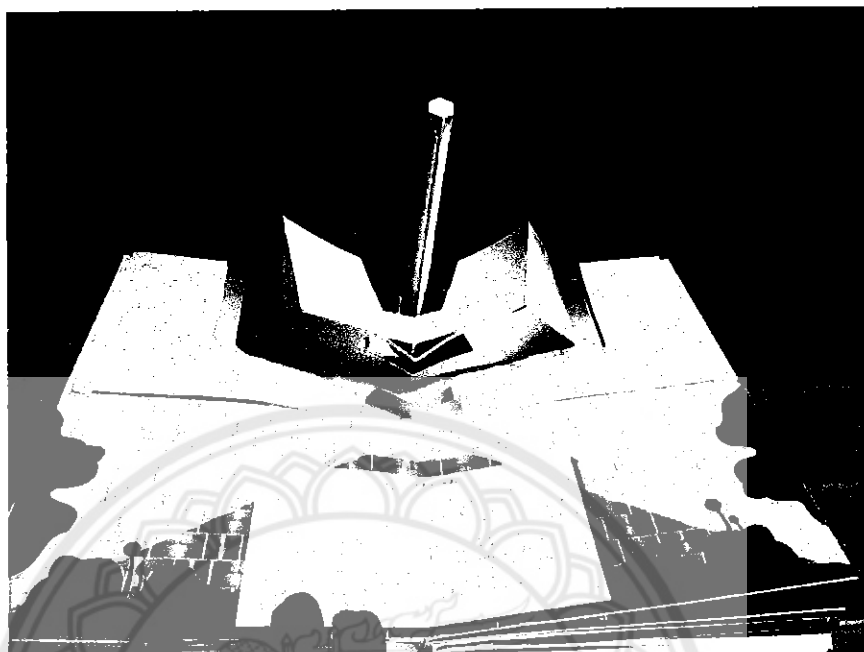

ภาพที่ 103 ร่างแบบและลงสีทั้งหมด ครั้งที่ 3
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวรารพ

ภาพที่ 104 ร่างแบบและลงสีทั้งหมด ครั้งที่ 3
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 105 ร่างแบบและลงสีทั้งหมด ครั้งที่ 3
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 106 ร่างแบบและลงสีทั้งหมด ครั้งที่ 3
 ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวรภาพร

PHETCHABUN

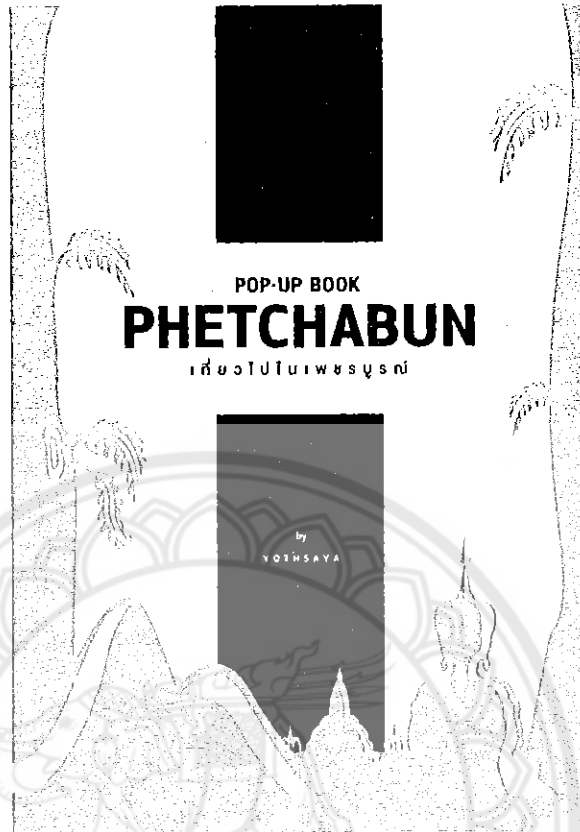
PHETCHABUN

PHETCHABUN

มหาวิทยาลัยนเรศวร
 คณะศิลปกรรมศาสตร์
 สาขาวิชาศิลปกรรม
 ภาควิชาทัศนศิลป์
 วิทยาลัยนเรศวร
 ถนนนเรศวร
 ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนเรศวร จังหวัดนเรศวร 61000

ภาพที่ 107 แบบหน้าปกครั้งที่ 1
 ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวรภาพร

ภาพที่ 108 แบบหน้าปกครั้งที่ 2
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

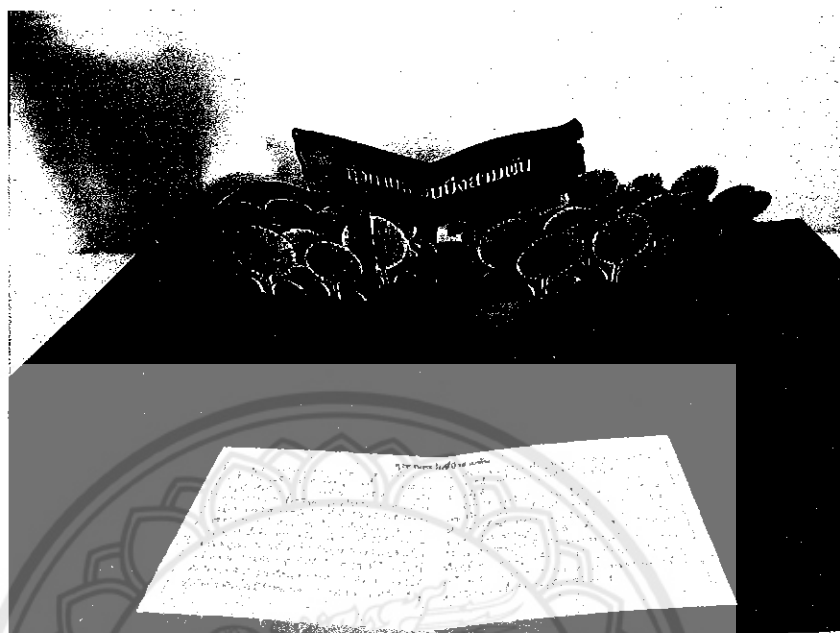

ภาพที่ 109 ผลงานสมบูรณก่อนการเข้าเล่ม
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

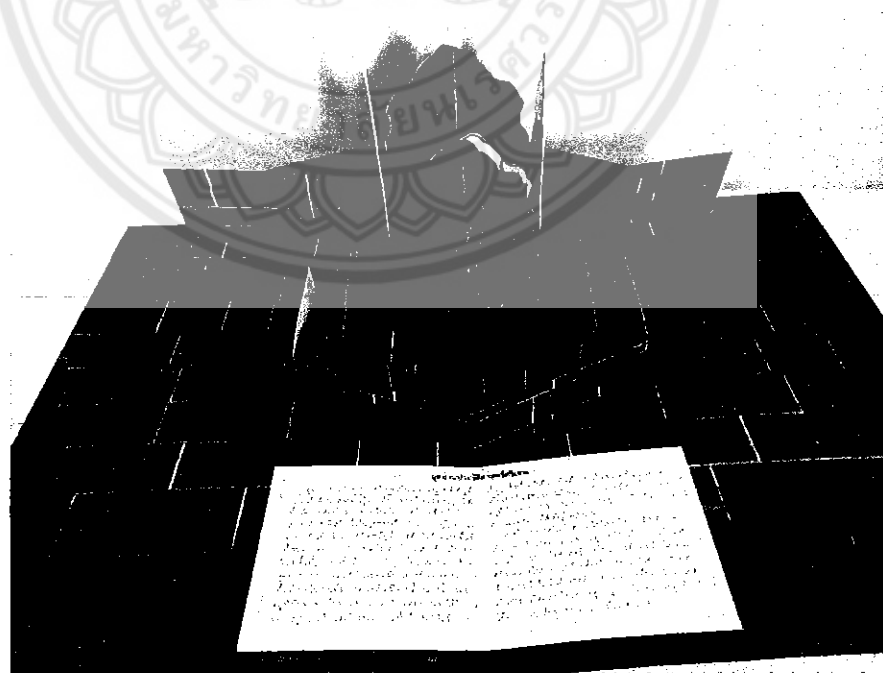

ภาพที่ 110 ผลงานสมบูรณีก่อนการเข้าเล่ม
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวรารพร

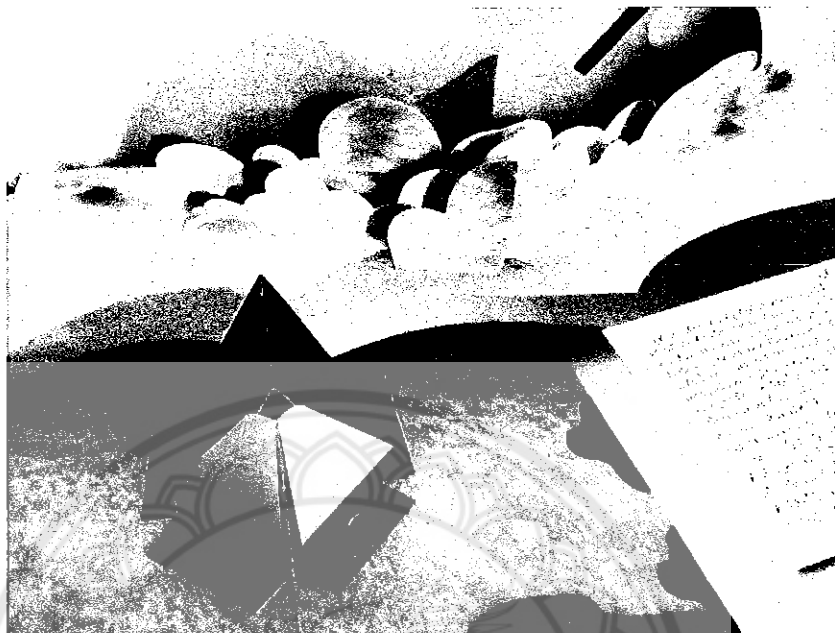
ภาพที่ 111 ผลงานสมบูรณีก่อนการเข้าเล่ม
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวรารพร

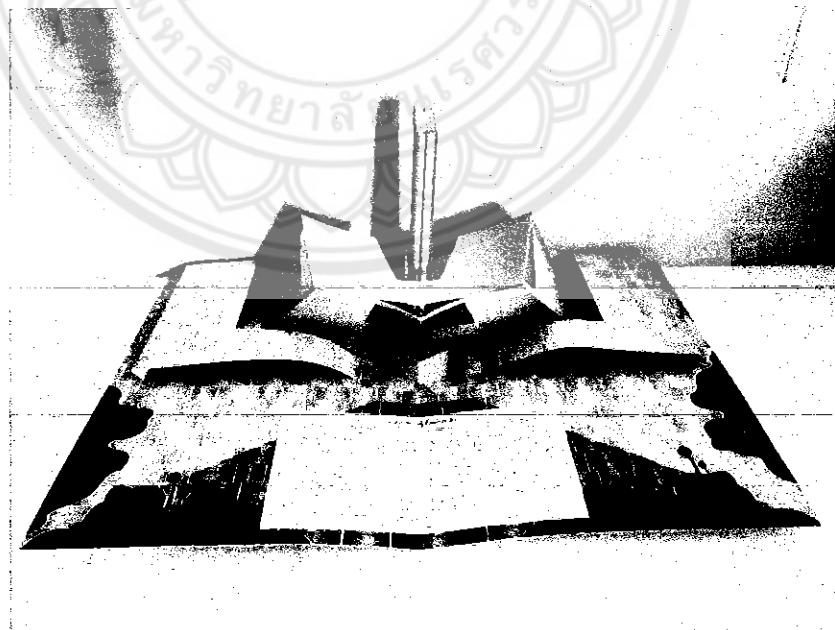
ภาพที่ 112 ผลงานสมบูรณก่อนการเข้าเล่ม
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

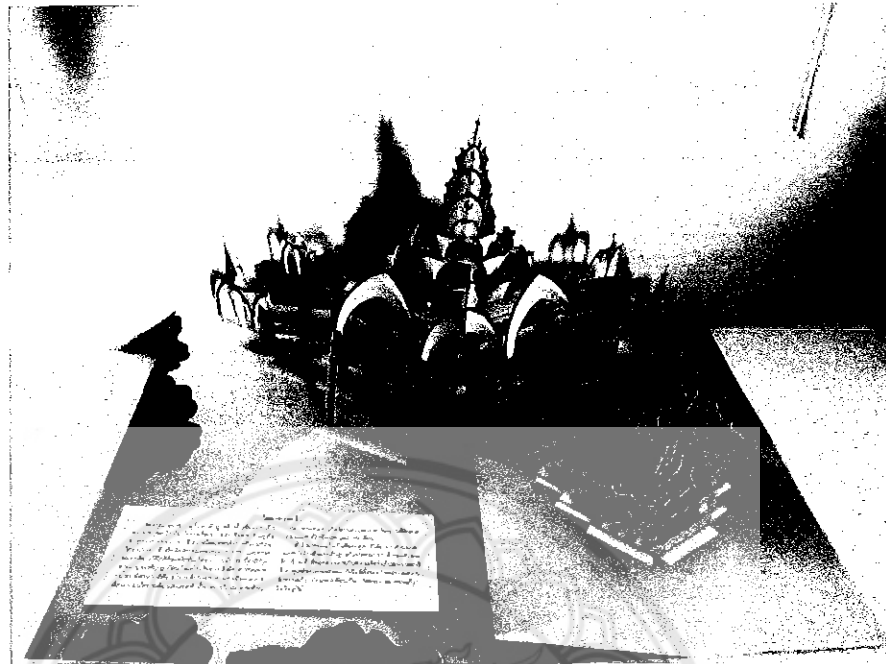
ภาพที่ 113 ผลงานสมบูรณก่อนการเข้าเล่ม
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 114 ผลงานสมบูรณ์ก่อนการเข้าเล่ม
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

ภาพที่ 115 ผลงานสมบูรณ์ก่อนการเข้าเล่ม
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

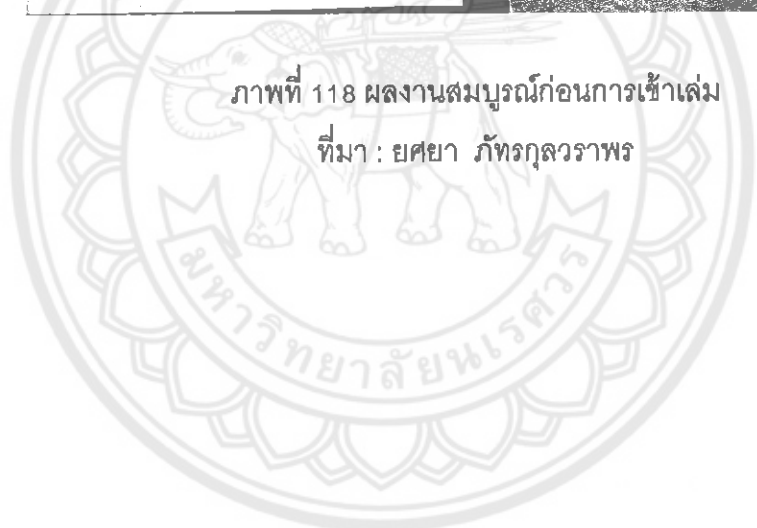
ภาพที่ 116 ผลงานสมบูรณ์ก่อนการเข้าเล่ม
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวรภาพร

ภาพที่ 117 ผลงานสมบูรณ์ก่อนการเข้าเล่ม
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวรภาพร

ภาพที่ 118 ผลงานสมบูรณก่อนการเข้าเล่ม
ที่มา : ยศยา ภัทรกุลวราพร

บทที่ 5

บทสรุป

จากการศึกษาการออกแบบหนังสือสามมิติเรื่อง "เที่ยวไปในเพชรบูรณ์" ผู้วิจัยสามารถสรุปการดำเนินการตามหัวข้อต่อไปนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อออกแบบสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์ในรูปแบบของหนังสือสามมิติ
2. เพื่อพัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือให้มีความหลากหลายและความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อพัฒนาหนังสือสามมิติให้มีความหลากหลายและตอบใจให้กับกลุ่มเป้าหมาย

1. สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลและศึกษาข้อมูลต่างๆเพื่อใช้ในการออกแบบหนังสือสามเรื่อง "เที่ยวไปในเพชรบูรณ์"

สรุปได้ว่าสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบูรณ์นั้นมีจำนวนมาก ทั้งที่เป็นที่รู้จักกัน อย่างในนักท่องเที่ยวและไม่ค่อยมีผู้คนรู้จักว่าสถานที่ท่องเที่ยวมีอยู่ในจังหวัดเพชรบูรณ์ นักท่องเที่ยวส่วนมากที่ไปท่องเที่ยวแต่สถานที่เดิมๆ เช่น ภูทับเบิก เขาค้อ เป็นต้น แต่ส่วนน้อยมากที่จะมีคนรู้ว่าในจังหวัดก็ยังมีสถานที่ท่องเที่ยวที่ผู้คนนั้นไม่ค่อยนิยม ไม่รู้จัก เช่น อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ แก่งบางระจัน เป็นต้น ซึ่งสถานที่เหล่านั้นยังคงมีความอุดมสมบูรณ์ และควรค่าแก่การไปเที่ยวชมเป็นอย่างมาก หนังสือสามมิติเล่มนี้จึงได้จัดทำขึ้นมาเพื่อตอบใจให้กับนักท่องเที่ยวที่อยากจะหาสถานที่ท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่ทำหายและแปลกใหม่ ในรูปแบบของหนังสือสามมิติเพื่อให้ผู้อ่านนั้นได้เกิดความตื่นตาตื่นใจ ได้รับความเพลิดเพลินในการอ่านหนังสือสามมิติเล่มนี้ตลอดทั้งเล่ม

1.1 ขอบเขตการวิจัย

- การออกแบบหนังสือสามมิติเรื่อง “เที่ยวไปในเพชรบูรณ์” เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบูรณ์ จำนวน 10 สถานที่
- ศึกษาเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวจำนวน 10 ที่
- เทคนิคการทำ pop-up

1.2 ขอบเขตกลุ่มเป้าหมาย

- ศึกษาประชากรกลุ่มเป้าหมาย อายุ 18-35 ปี ทางกายภาพพัฒนาการของกลุ่มวัยรุ่น และผู้ใหญ่ ทางด้านจิตใจการเรียนรู้และความชอบ

1.3 ขอบเขตการออกแบบ

- หนังสือสามมิติเรื่อง “เที่ยวไปในเพชรบูรณ์” จำนวน 10 สถานที่

2. ปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน

จากการศึกษานั้นผู้วิจัยได้พบเจอปัญหาในหลายส่วน เริ่มจากการค้นคว้าข้อมูลที่จะนำมาใช้ในงานออกแบบ และปัญหาหลักๆของการทำชิ้นงานก็คือวิธีการทำ pop-up เนื่องจากผู้วิจัยไม่เคยทำหนังสือสามมิติมาก่อนจึงจำเป็นต้องศึกษาวิธีการทำอย่างละเอียด โดยการศึกษาจากหนังสือสามมิติจริงและศึกษาวิธีการทำผ่านทางอินเทอร์เน็ต มีการลองผิดลองถูกอยู่หลายครั้งเพื่อไม่ให้เวลาพบบทหน้ากระดาษมีขนาดเกินออกมาจากหนังสือและเพื่อให้สอดคล้องกับหัวข้อของงานวิจัย ผู้วิจัยจึงต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ใส่ใจรายละเอียดของการทำงานด้วยตัวเอง ต้องมีความรอบคอบ ซึ่งผลงานที่ทำออกมาได้มีการแก้ไขอยู่หลายครั้งเพราะทุกขั้นตอนต้องอาศัยความละเอียดเป็นอย่างมากและการทำ pop-up นั้นมีขั้นตอนในการดำเนินการทำชิ้นงานที่ค่อนข้างยากพอสมควร

3. ข้อเสนอแนะ

ในขั้นตอนของกระบวนการประเมินผลทางการศึกษาได้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระบบที่คณะกรรมการได้กำหนดไว้ ซึ่งสามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางเอาไว้ ทั้งนี้เนื่องจากได้รับข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญการคุมสอบและอาจารย์ที่ปรึกษาที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลืออย่างเต็มที่ การศึกษาสภาพทั่วไปของการออกแบบหนังสือสามมิติเรื่อง “เที่ยวไปในเพชรบูรณ์” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการวางแผนและการคำนวณกระดาษที่ดี และใส่ใจในรายละเอียดเล็กน้อยของกระดาษ เช่น การคำนวณของเทคนิคการพับกระดาษที่จะนำมาประกอบเป็น pop-up

2. ให้ความใส่ใจในเรื่องของการดำเนินงานเล็กน้อย เช่น กาวที่จะนำมาใช้ในการประกอบหนังสือ หรือแม้กระทั่งการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ในการตัดกระดาษ

3. ควรจัดทำเล่มหนังสือและเทคนิคกระดาษต้นแบบทั้งหมดก่อนหรือที่เรียกว่า Mock up เพื่อให้สะดวกต่อการดำเนินงานในขั้นตอนของการทำเล่มจริง

4. การออกแบบหนังสือสามมิติควรคำนึงถึงเรื่องของการพิมพ์อย่างละเอียด เช่น การพิมพ์ด้านหลัง เพื่อความเรียบร้อยของชิ้นงาน

5. ให้ความสำคัญในเรื่องของความหนาบางของชิ้นงานในแต่ละหน้าเพราะความหนาของชิ้นงานจะมีผลต่อการนำไปเข้าเล่มและการทำปก

6. ควรมีความละเอียดและความรอบคอบเพื่อใช้อุปกรณ์ต่างๆ ในการตัดหรือกรีดกระดาษเพื่อให้เกิดความเรียบร้อยสวยงาม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอุปกรณ์ต่างๆ ที่เราเลือกใช้ด้วย ซึ่งการเลือกใช้อุปกรณ์ต่างๆ นั้นก็มีความสำคัญอย่างมาก เช่น การเลือกกระดาษที่หนาหรือบางเกินไป ก็จะส่งผลต่อการตัดหรือกรีดกระดาษ ควรมีอุปกรณ์ที่หลากหลายเพื่อนำมาดัดแปลงและใช้ในการดำเนินงานเช่นตัดเตอร์ปากกาที่นำมาใช้กับงานที่มีความโค้งมนมากเพราะจับสะดวกและสามารถใช้กับงานที่ค่อนข้างเล็กและมีความละเอียดมาก กรรไกรขนาดเล็กที่นำมาใช้กับกระดาษที่มีความบางและเล็กเพราะสามารถช่วยให้ทำงานได้ง่ายและสะดวกมากยิ่งขึ้น หรือการใช้กาว 2 หน้าแทนกาวน้ำทั่วไป

7. การวางแผนการดำเนินงานควรมีการเผื่อเวลาในการประกอบเล่ม ผู้ทำจะต้องมีการวางแผนที่ดี

8. การวิจัยไม่สามารถทำได้ด้วยตัวเองได้ จำเป็นอย่างมากที่ต้องได้รับข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญกรรมการคุมสอบและอธิปรีษาที่คอยให้คำแนะนำและเป็นทีปรีษาในการดำเนินงานต่างๆ

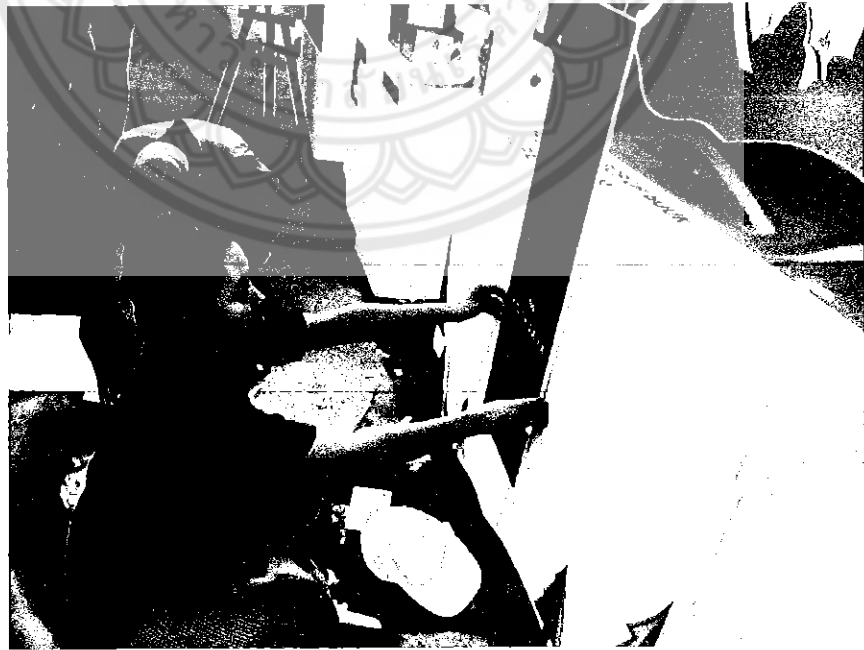
ภาพที่ 119 จัดเตรียมแสดงผลงาน

ภาพที่ 120 จัดเตรียมแสดงผลงาน

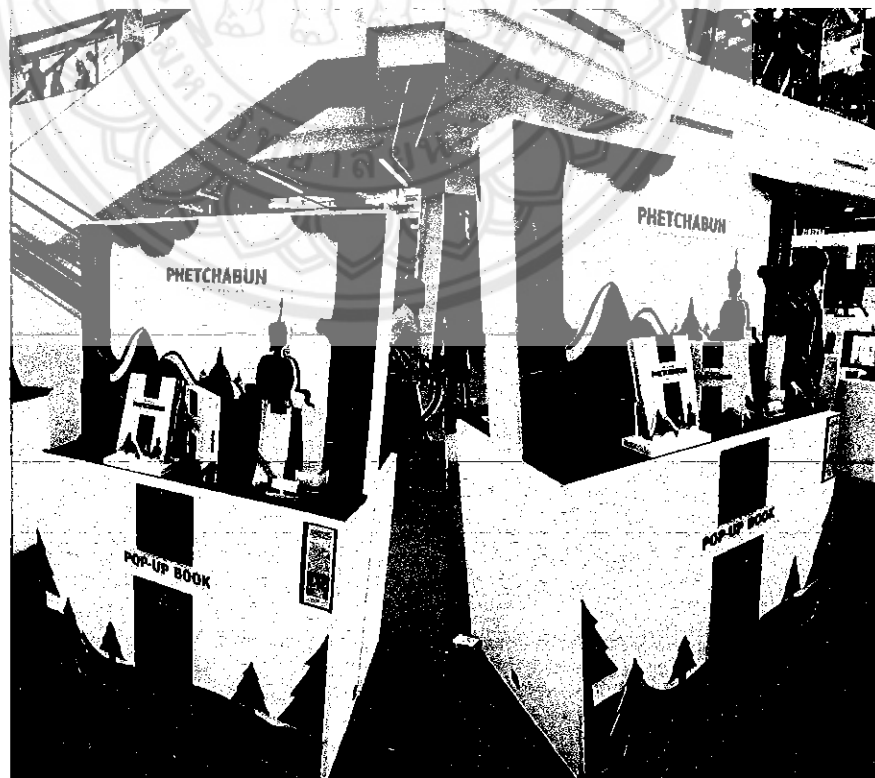
ภาพที่ 121 จัดเตรียมแสดงผลงาน

ภาพที่ 122 จัดเตรียมแสดงผลงาน

ภาพที่ 123 บูธแสดงผลงาน

ภาพที่ 124 บูธแสดงผลงาน

ภาพที่ 125 บูธแสดงผลงาน

ภาพที่ 126 จัดแสดงผลงาน

ภาพที่ 127 กลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาพที่ 128 กลุ่มอาจารย์ที่ปรึกษา

ภาพที่ 129 ผู้เข้าชมผลงาน

ภาพที่ 130 ผู้เข้าชมผลงาน

ภาพที่ 131 ผู้เข้าชมผลงาน

ภาพที่ 132 ผู้เข้าชมผลงาน

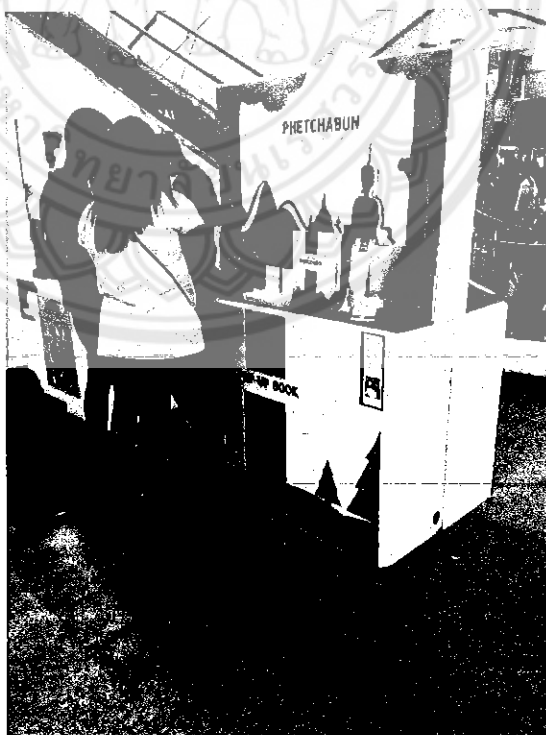
ภาพที่ 133 ผู้เข้าชมผลงาน

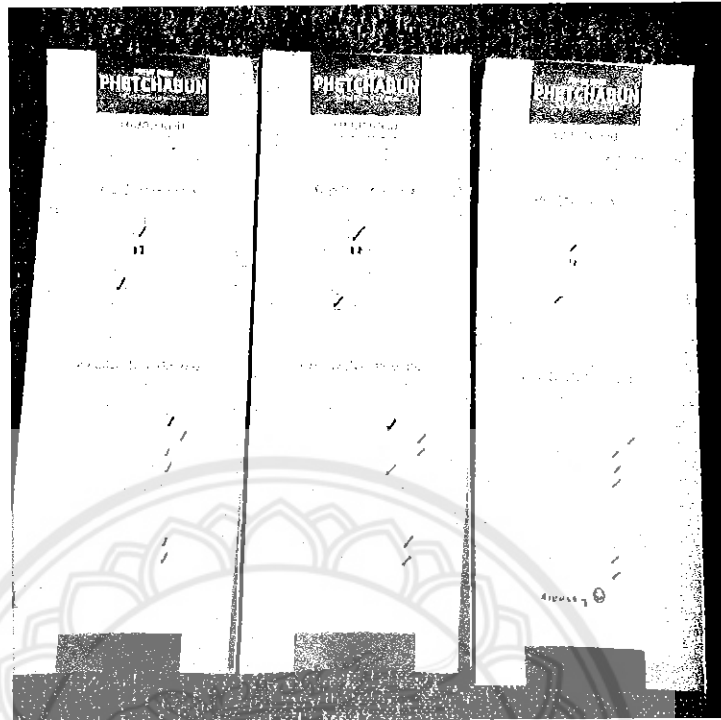
ภาพที่ 134 ผู้เข้าชมผลงาน

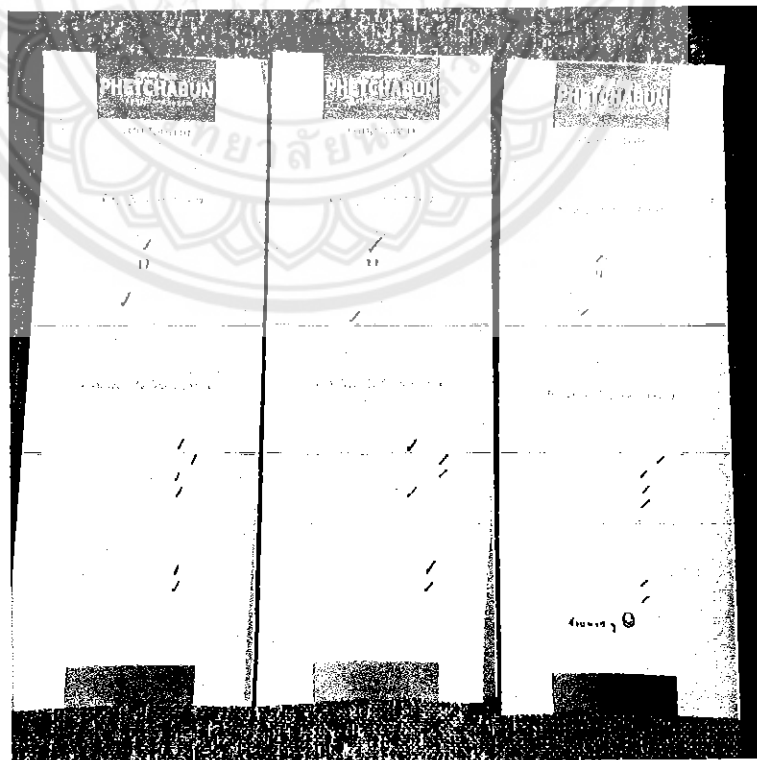
ภาพที่ 135 ผู้เข้าชมผลงาน

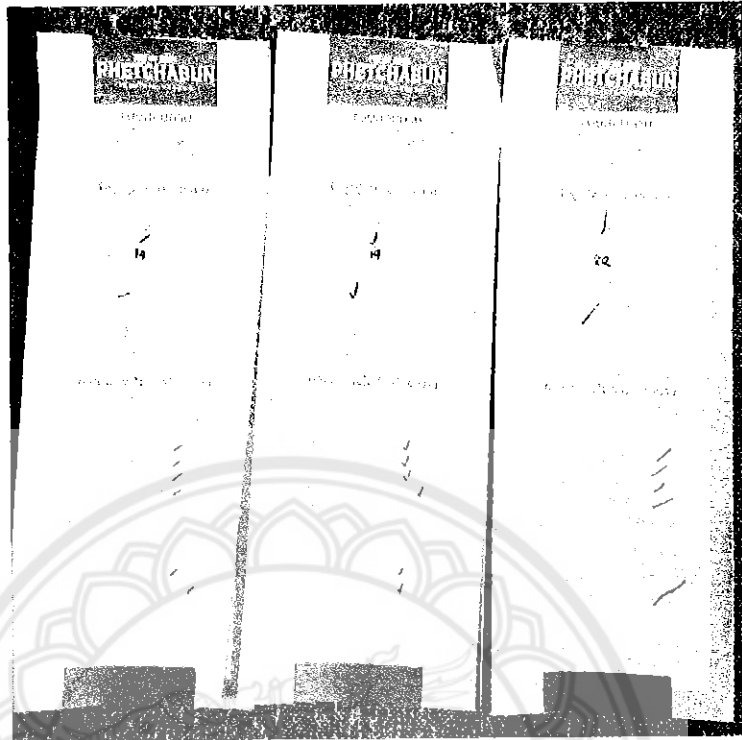
ภาพที่ 136 ผู้เข้าชมผลงาน

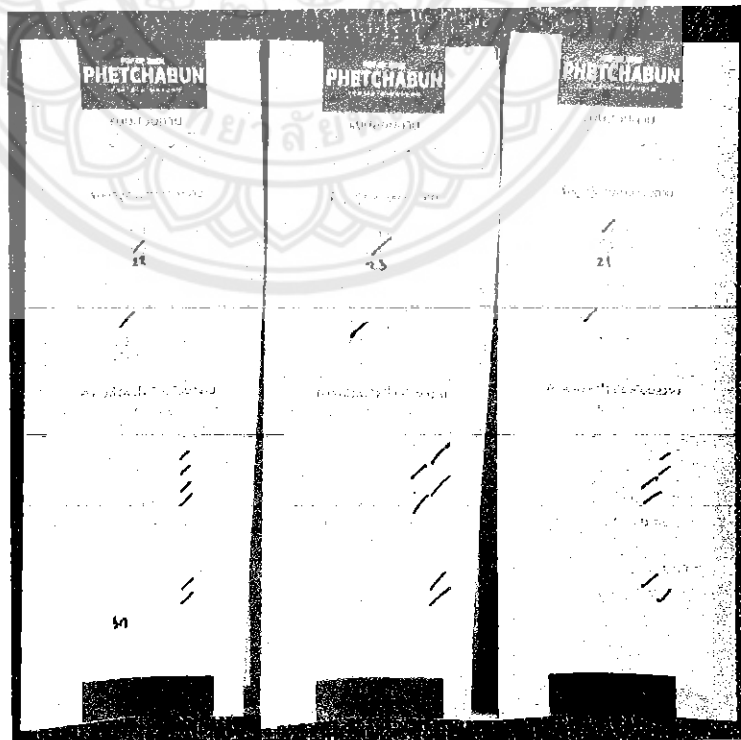
ภาพที่ 137 แบบสอบถาม

ภาพที่ 138 แบบสอบถาม

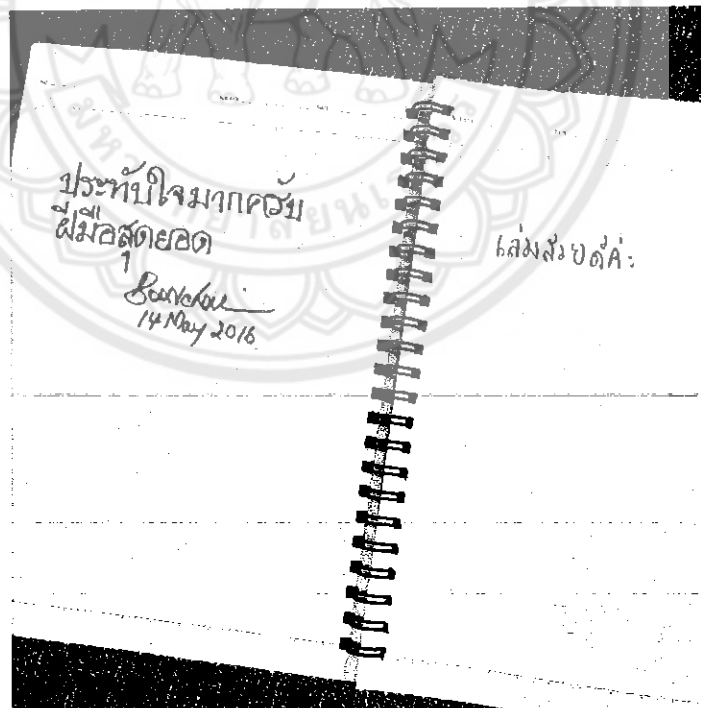
ภาพที่ 139 แบบสอบถาม

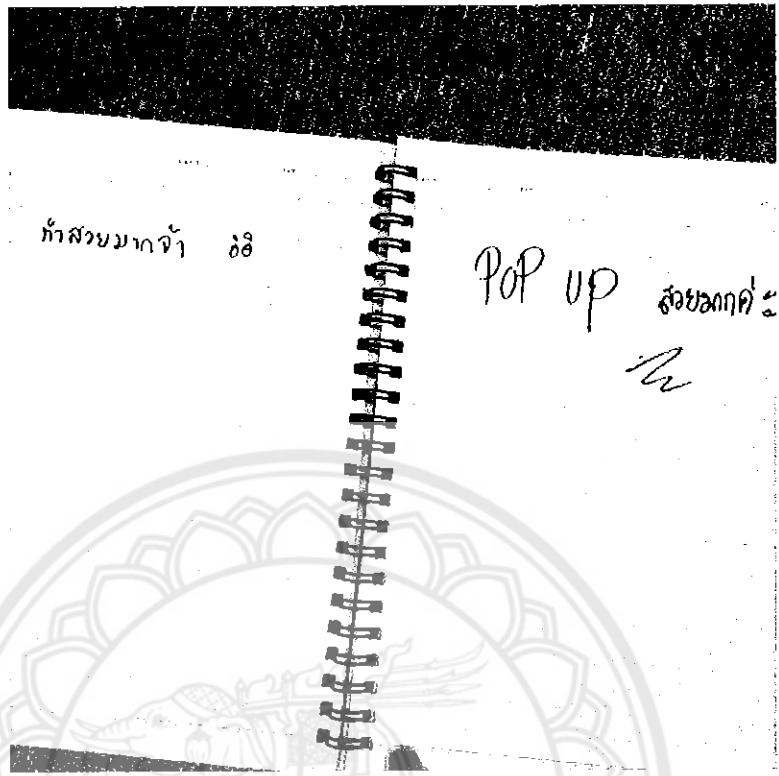
ภาพที่ 140 แบบสอบถาม

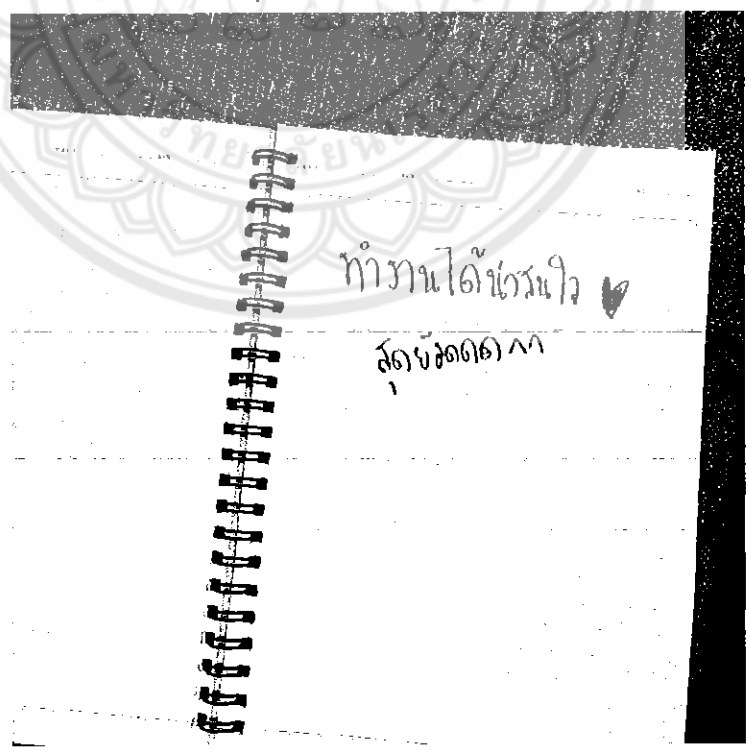
ภาพที่ 141 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

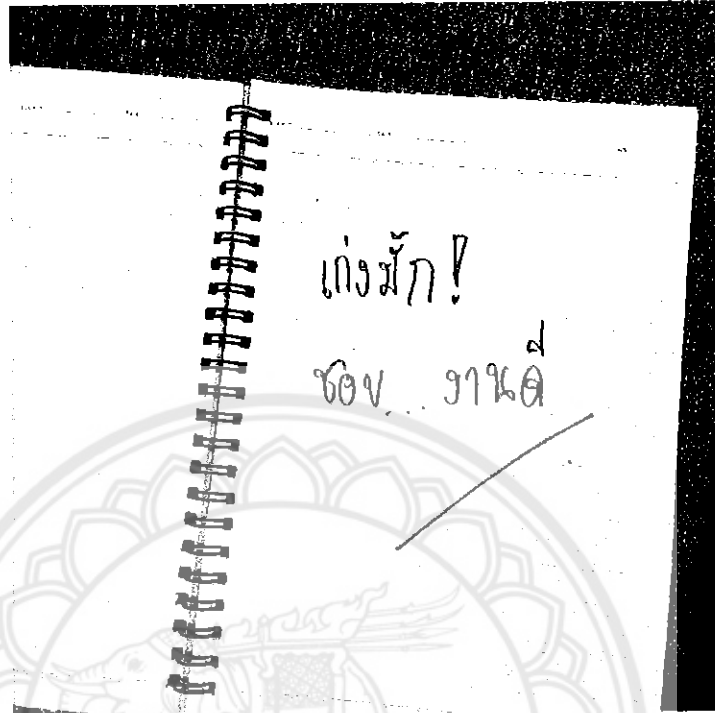
ภาพที่ 142 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

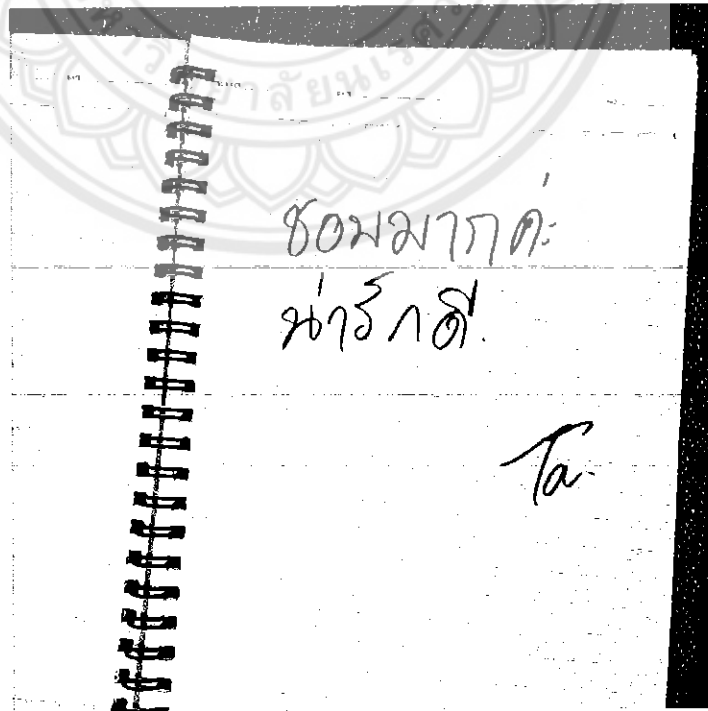
ภาพที่ 143 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

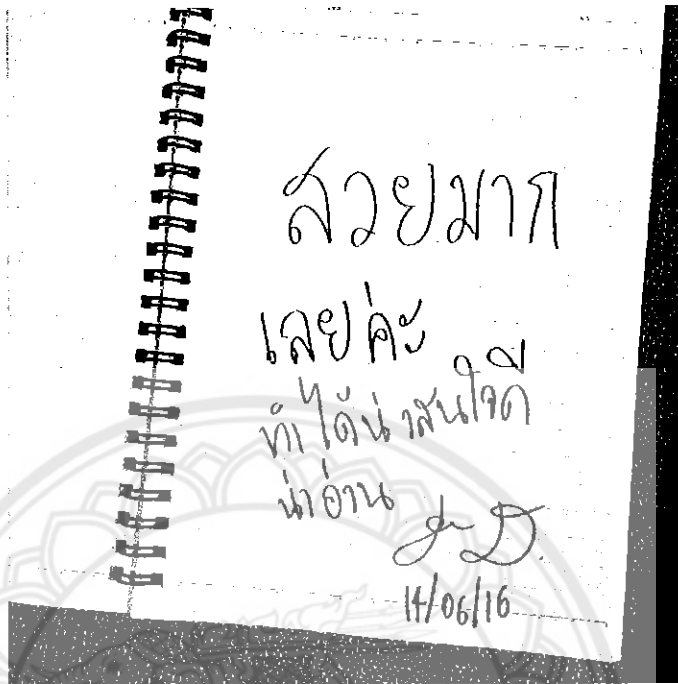
ภาพที่ 144 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

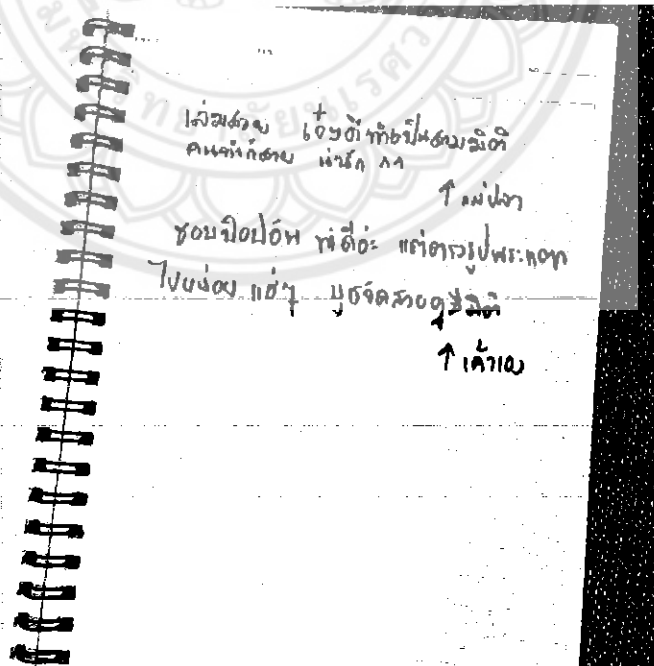
ภาพที่ 145 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

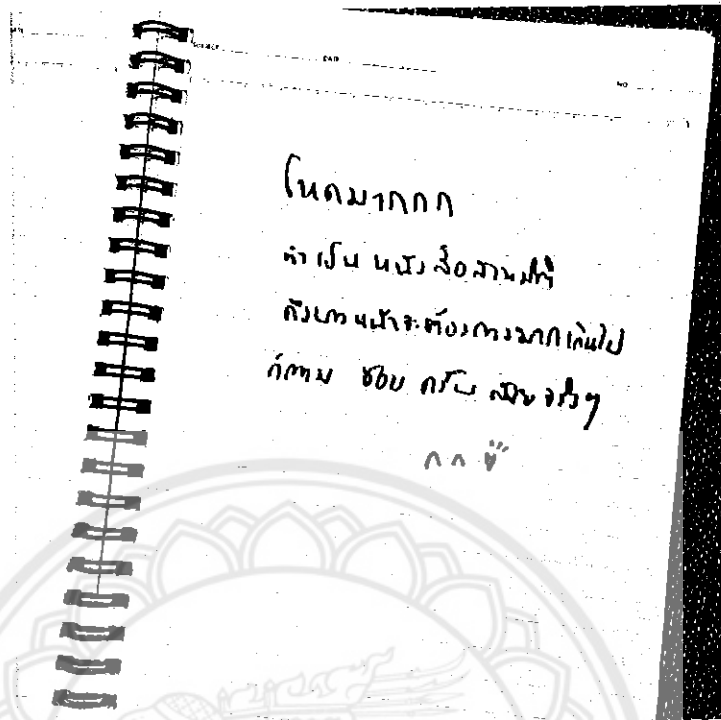
ภาพที่ 146 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

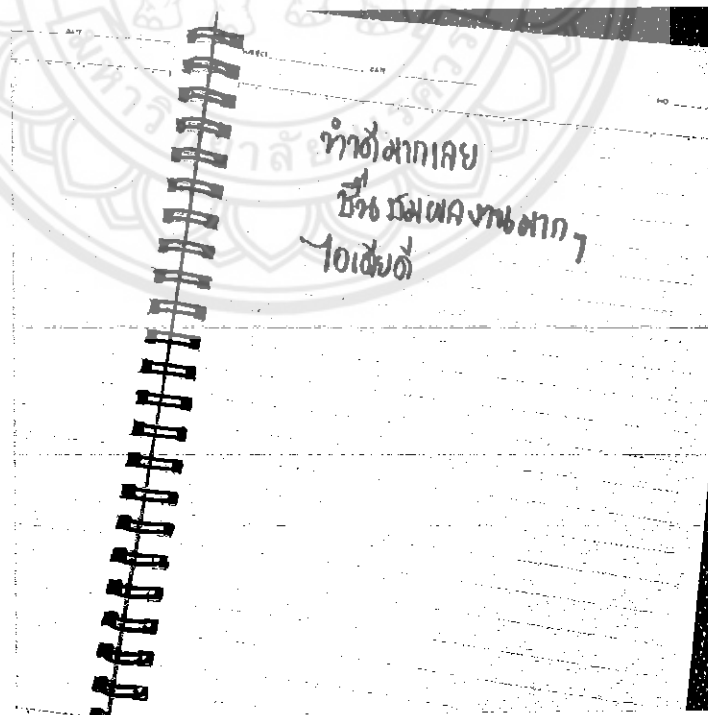
ภาพที่ 147 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

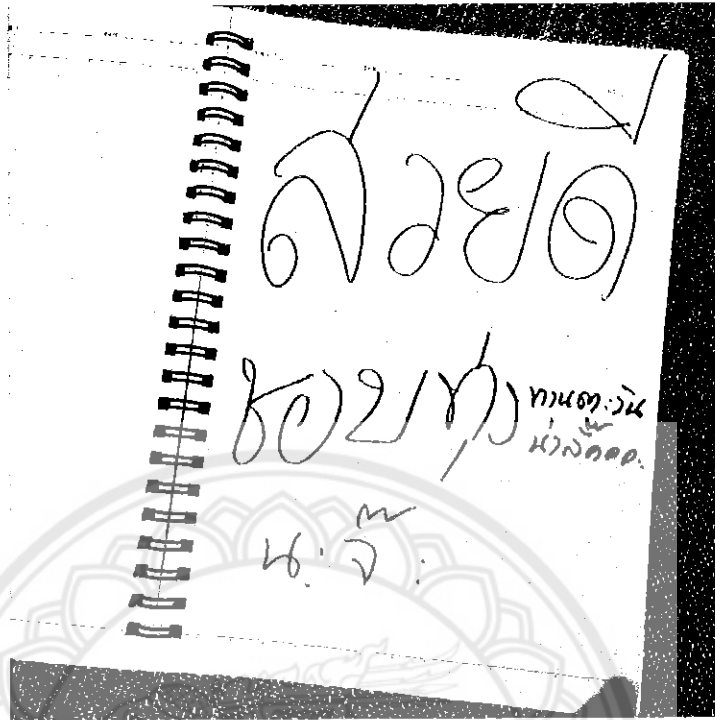
ภาพที่ 148 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

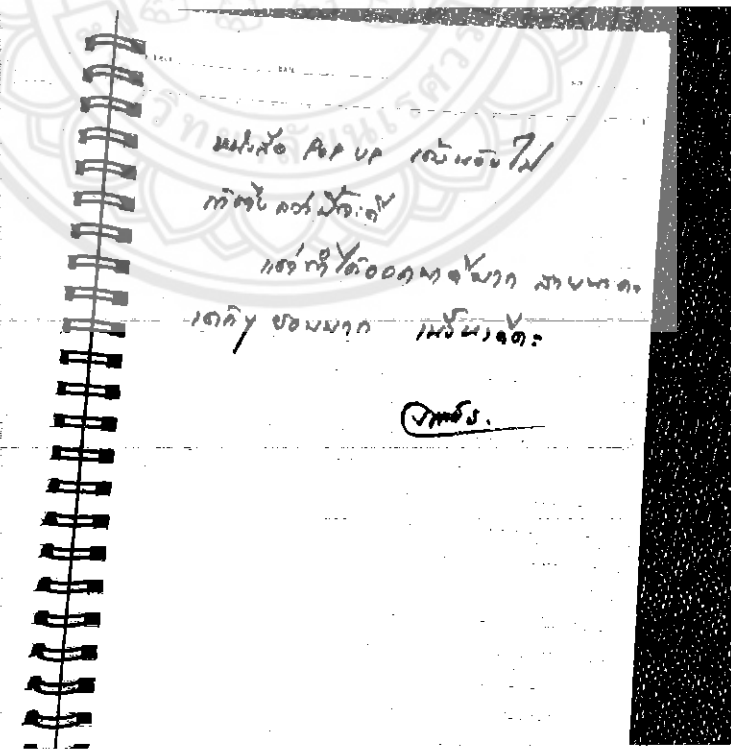
ภาพที่ 149 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

ภาพที่ 150 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

ภาพที่ 151 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

ภาพที่ 152 สมุดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลงาน

บรรณานุกรม

ประวัติเมืองเพชรบูรณ์ (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559 จาก

http://www.phetchabun.go.th/data_detail.php?content_id=70

ภูทับเบิก (ออนไลน์) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559 จาก

<http://travel.kapook.com/view3553.html>

อุทยานแห่งชาติทุ่งแสลงหลวง (ออนไลน์) เขาค้อ.คอม . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559 จาก

<http://www.khaoko.com/index.php?lay=show&ac=article&id=280068>

อุทยานประวัติศาสตร์ศรีเทพ (ออนไลน์) เพชรบูรณ์.คอม . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559

จาก <http://www.phetchabun.com/information/phetchabun02-01-01.html>

ทุ่งทานตะวันบึงสามพัน (ออนไลน์) ASTVผู้จัดการออนไลน์ . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559

จาก <http://www.manager.co.th/Travel/ViewNews.aspx?NewsID=9570000137576>

แก่งบางระจัน (ออนไลน์) เขาค้อ.คอม . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559 จาก

<http://www.khaoko.com/review/>

อนุสรณ์สถานผู้เสียสละเขาค้อ (ออนไลน์) เขาค้อ.คอม . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559 จาก

<http://www.khaoko.com>

พระตำหนักเขาค้อ (ออนไลน์) เขาค้อ.คอม . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559 จาก

<http://www.khaoko.com>

หมู่บ้านวัฒนธรรมชาวเข่าบ้านเข็กน้อย (ออนไลน์) . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559 จาก

<http://www.sadoodta.com/info>

วัดผาช่อนแก้ว (ออนไลน์) ทัวร์ออนไลน์ไทย . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559 จาก

<http://www.touronthai.com>

พระพุทธมหารธรรมราชาเฉลิมพระเกียรติ (ออนไลน์) มหาพุทธานุสรณ์บนแผ่นดินเพชรบูรณ์ .
สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559 จาก <http://www.phetchabunpao.go.th/>

การจัดเลย์เอ๊าท์ [ออนไลน์] บริษัทสุพรีมพริ้นท์ จำกัด สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2558 จาก
<http://www.supremeprint.net/>

ฟอนต์ [ออนไลน์] สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2558 จาก <http://arit.rmutsy.ac.th/>

ชนิดกระดาษ [ออนไลน์] บริษัทสุพรีมพริ้นท์ จำกัด สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2558
จาก <http://www.supremeprint.net/>

องค์ประกอบของหนังสือ (ออนไลน์) เทคโนโลยีทางการพิมพ์ . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม 2559
http://thanetnetwork.com/wbiprinting/WBI/wbi_7/Lesson/compos_10.htm

การออกแบบสามมิติ (ออนไลน์) Sarasas Witwed Saimai School . สืบค้นเมื่อ 1 พฤษภาคม
2559 จาก <https://sites.google.com/site/thamondesign5>

วัยผู้ใหญ่ตอนต้น 18 – 35 ปี [ออนไลน์] หน้าบ้านจอมยุทธ ห้องสมุด สืบค้นเมื่อ 25
สิงหาคม 2558 จาก <http://www.baanjomyut.com/>

วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง 35 – 60 ปี [ออนไลน์] หน้าบ้านจอมยุทธ ห้องสมุด สืบค้นเมื่อ 25
สิงหาคม 2558 จาก <http://www.baanjomyut.com/>